

HYRYNSALMI

TALOUSARVIO 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2025–2026

Kunnanhallitus 28.11.2023
Kunnanvaltuusto 14.12.2023

Kunnanjohtajan katsaus

Kunnan talousarvio ja -suunnitelma on valtuuston tahto kunnan käytössä olevien resursien allokoinnista lakisääteisten ja muiden valtuuston päättämien palvelujen tuotantoon. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä määrärahat siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan kestävästi myös tulevaisuudessa.

Suomessa kunnat ovat erittäin vahvoja paikallisia toimijoita ja palvelujen järjestäjiä sekä turvaajia. Noin 2050 asukkaan Hyrynsalmikin käyttää, konserniyhtiöiden kanssa, tällä hetkellä vuosittain noin 10 milj. € erilaisten palvelujen organisointiin ja tuottamiseen. Peruskunnalle jää noin 9 M €:n budjetti, josta valtaosa käytetään sivistyspalveluihin ja varhaiskasvatukseen; huomattava osa teknisiin palveluihin ja infrastruktuuriin sekä erilaisiin elinvoimaa lisääviin palveluihin ja investointeihin; hallintoon satsataan sen verran kuin sujuvan päätöksenteon ja suunnittelun tarve vaativat.

Hyrynsalmen kunnan taloutta on tervehdytetty määrätietoisesti viimeiset kuusi vuotta; ja tasapainoon päästiin vuoden 2022 aikana, jolloin saavutettiin noin 2 milj. €:n tulos. Myös vuoden 2023 talousarvio on reilusti ylijäämäinen: noin 1 M €; ja ylijäämää pyritään kerjyttämään vuosittain myös jatkossa. Vuoden 2024 talousarvio on myös lähes 0,7 M € plussalla. Riskejä liittyy kuitenkin uuden hyvinvointialueen synnyttämiseen liittyviin muutoksiin veropohjassa ja erityisesti valtionosuuksissa sekä sotelta ulkoistettavien tukipalveluiden uudelleen järjestelyissä sekä ateria- ja puhtaanapitopalvelujen yhtiöittämisessä, joka toteutuu vuoden 2024 helmikuun alusta alkaen, jolloin 11 henkilöä siirtyy yksityisen palveluntuottajan riveihin vanhoina työntekijöinä.

Hyrynsalmella on tällä hetkellä hyvät palvelut ja erittäin positiivisesti kehittyvä talous sekä erittäin pieni velkataakka. Investointipaineet ovat kuitenkin huomattavat, mutta investoinnit pyritään hoitamaan kassavaroilla. Erilaisilla korjaus- ja muutosinvestoinneilla tuetaan rakenteellisten säästöjen syntymistä. Vuoden 2024 investoinnit ovat noin 0,6 M €; suunnittelukauden lopulla tavoitellaan pääsyä takaisin kestäväälle, noin 0,5 milj. €:n vuosinvestointitasolle. Vanhusvaltaisen kunnan elinkeinorakenteessa korostuu vahvasti julkis-palvelupainotteisuus: noin kolmannes työpaikoista, hyvinvointialue mukaan luettuna, on suoraan julkisen rahoituksen varassa.

Kunnan tärkeimpinä tehtävinä säilyvät varhaiskasvatus, perusasteen koulutus, elinvoiman kehittäminen ja hyvästä elinympäristöstä huolehtiminen sekä erilaisten hyvinvointipalveluiden tuottaminen yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Identiteetiltään vahvana paikallisena toimijana Hyrynsalmen kunnalta vaaditaan nykyistä enemmän edunvalvontaa ja strategista ketteryyttä, sillä uudet tavat työskennellä ja erilaiset yhteistyömallit palvelujen tuottamisessa lisääntyvät ja monipuolistuvat – sekä naapurikuntien kanssa että maakunnan tasolla. Tilanne haastaa koko kuntaorganisaation jatkuvaan toiminnan ja palvelujen kehittämiseen, oppimaan ja luomaan uutta sekä viestimään tehokkaasti.

Heimo Keränen

SISÄLLYS

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

1	TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT	4
1.1	YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS JA KUNTATALOUS	4
1.2	HYRYNSALMI ALUEENA JA KUNTANA	5
	<i>Alue ja väestö</i>	5
	<i>Elinkeinot ja työllisyys</i>	7
1.3	HYRYNSALMEN KUNTASTRATEGIA	7
	<i>Interventiologiikka ja tavoitteet</i>	10
	<i>Keinot strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi</i>	12
1.4	ORGANISAATIO JA JOHTAMINEN	13
1.5	KUNTAKONSERNIN TAVOITTEET JA OHJAUS.....	14
	<i>Kiinteistö Oy Ahmahaka</i>	15
	<i>Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalo</i>	17
	<i>Asunto Oy Kiviöntaito</i>	17
	<i>Vesi-Mega Oy</i>	18
2	TALOUSARVIO 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOTEEN 2026	20
2.1	TALOUSARVION SITOVIUUS.....	20
2.2	TULO- JA MENOPERUSTEET	20
2.3	HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2023–2025.....	21
2.4	TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN JA TALOUDEN HALLINTA.....	23
2.5	TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA	25
3	KÄYTTÖTALOUS	27
3.1	KÄYTTÖTALOUDEN YLEISKUVA.....	27
3.2	TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET VASTUUALUEITTAIN	27
	HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT	27
	KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	28
	KUNNANVALTUUSTO	28
	TARKASTUSLAUTAKUNTA	30
	KUNNANHALLITUS.....	31
	<i>Maakuntahallinto</i>	33
	<i>Hallinto- ja henkilöstöpalvelut</i>	34
	<i>Työllistämistoimenpiteet</i>	37
	<i>Elinvoimapalvelut</i>	39
	<i>Hanketoiminta</i>	41
	<i>Aluearkkitehti/Kaavoittaja/Maankäyttöinsinööri</i>	41
	<i>Maaseutupalvelut</i>	41
	SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	42
	<i>Hallinto</i>	43
	<i>Varhaiskasvatus</i>	45
	<i>Perusopetus</i>	47
	<i>Kansalaisopisto</i>	49
	<i>Kirjasto</i>	50
	<i>Kulttuuripalvelut</i>	52
	<i>Vapaa-aikapalvelut</i>	55
	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	59
	<i>Tekninen hallinto</i>	60
	<i>Valvonta ja kaavoitus</i>	61
	<i>Liikenneväylät</i>	63
	<i>Ulkoilu ja yleiset alueet</i>	64
	<i>Kiinteistöt</i>	66
	<i>Konevarikko</i>	68
	<i>Ateria- ja puhtaanapitopalvelut</i>	69
4	INVESTOINNIT	71

LIITTEET:

- Liite 1 Avustukset vuonna 2024
- Liite 2 Talousarvioasetelma 2024
- Liite 3 Kiinteistö Oy Ahmahakan talousarvio ja taloussuunnitelma 2024
- Liite 4 Kiinteistö Oy Hyrynsalmen virastotalon toimintasuunnitelma ja talousarvio 2024
- Liite 5 Asunto Oy Kiviöntaidon talousarvio vuodelle 2024
- Liite 6 Vesi-Mega Oy:n talousarvio 2024

1 Talousarvion ja -suunnitelman lähtökohdat

1.1 Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntatalous

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtionvarainministeriön lokakuussa julkaistun taloudellisen katsauksen (syksy 2023, 9.10.2023) mukaan hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta sekä investointeja, minkä vuoksi Suomen talous on loppuvuoden taantumassa. Kokonaisuudessaan vuonna 2023 talous ei kasva viime vuoteen verrattuna.

Vuonna 2024 hintojen nousu on kotitalouksen tulojen kasvua hitaampaa ja korkojen nousu on ohi. Kotitalouksien ostovoiman kohentuminen lisää kulutusta ja BKT kasvaa 1,2 prosenttia. Talouskasvua heikentää kuitenkin edelleen erityisesti asuntorakentamisen heikko tilanne. Investointinäkymät ovat kuitenkin muuten valoisat, erityisesti energiasiirtymään liittyviä, kuten tuulivoimainvestointisuunnitelmia on erittäin paljon. Edullinen energia ja kunnossa oleva hintakilpailukyky lisäävät myös tuotannollisia investointeja. Vuonna 2025 kasvu nopeutuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvu lisäksi investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää.

Alkuvuoden 2023 jatkunut työllisyyden kasvu on taittunut kesällä ja lievä lasku jatkuu loppuvuonna. Heikoin työllisyystilanne on rakentamisessa. Työllisyyden lasku jää kuitenkin lyhytaikaiseksi ja työllisyys kasvaa uudelleen jo ensi vuonna. Vuoteen 2025 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,3 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 7 prosenttiin.

Julkinen talous

Julkisen talouden tilanne on heikko. Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Hallituksen päättämistä sopeutustoimista huolimatta se kasvaa yli kolmen prosentin vuosina 2024–2026. Alijäämä supistuu hieman ennustekauden lopulla, kun talouskasvu kiihtyy ja hallituksen toimet alkavat purra. Valtionhallinnon, kuntahallinnon ja hyvinvointialueiden yhteenlaskettu alijäämä on syvä, edelleen yli 14 miljardia euroa vuonna 2027. Julkisen talouden velkasuhde kasvaa lähes 82 prosenttiin vuonna 2027. Velkasuhteen kasvun pysäyttäminen edellyttää erityisesti valtionhallinnon ja hyvinvointialueiden alijäämien supistamista.

Kuntatalous

Paikallishallinnon alijäämä suhteessa BKT:hen pieneni viime vuonna 0,2 prosenttiin. Myös vuosi 2023 näyttää kuntahallinnossa kohtuullisen hyvältä, mutta sote-uudistuksen vuoksi siihen liittyy edelleen epävarmuutta. Käännös heikompaan on kuitenkin edessä alkuvuoden suotuisan tulokehityksen hiipuessa. Kuntahallinnossa paineita aiheuttaa etenkin kustannusten nopea nousu, sillä henkilöstökulut muodostavat kuntahallinnon suurimman kuluerän ja vuoden 2023 sopimuskorotukset kertaerineen nostivat palkkoja tavallista enemmän.

Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat vuosina 2024–2027, pääasiassa hintojenkasvun vuoksi. Poikkeuksen tähän muodostaa ainoastaan vuosi 2025, jolloin kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä ja samalla niiden rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Kunta-alan sopimuskorotukset nostavat henkilöstökustannuksia n. 3 prosenttia vuonna 2024. Sopimuskorotusten kasvu jää kuitenkin huomattavasti vuotta 2023 pienemmäksi kunta-alan henkilöstölle vuonna 2023 maksettujen kertaerien poistumisen vuoksi. Henkilöstökustannusten kasvua hillitsee ensi vuonna työttömyysvakuutusmaksun merkittävä alentaminen, jonka vaikutus ulottuu myös verotuloihin

positiivisesti. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa vuosina 2024–2027.

Kokonaisuudessaan mittaviin julkisen talouden sopeutustoimiin tähtäävän hallitusohjelman vaikutuksia kuntahallintoon voidaan pitää toistaiseksi varsin maltillisina. Hallituksen päätös kiinteistöveron alarajan korotuksesta (yleinen maapohja) lisää kuntien verotuloja n. 108 milj. euroa vuodesta 2024 alkaen. Suurin hallituksen suoraan kuntiin kohdistama leikkaus on valtionosuuksien yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027, jonka vaikutus kumuloituu vuoteen 2027 mennessä 111 milj. euroon. Kehitysarviossa ei ole oletettu, että kunnat sopeuttaisivat menojaan välittömästi indeksileikkauksen seurauksena. Valtionosuuksia laskee indeksijarrun lisäksi myös sote-siirtolaskelmien tarkentuminen, ja viimeinen tarkennus alaspäin tuli vasta 17.11.2023, mutta se jaksotetaan toteutettavaksi vasta vuodesta 2025 eteenpäin. Lisäksi kuluvan vuoden osalta hyvinvointialueille siirtyneiden tulojen ja menojen välinen epätasapaino leikataan kuntien valtionosuuksista vuosina 2024 ja 2025.

Kuntahallinnon investointipaineiden arvioidaan pysyvän mittavina muun muassa rakensukannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi. Investointiympäristön epävarmat näkymät ja noussut korkotaso voivat kuitenkin lykätä investointeja eteenpäin tai estää niiden toteutumisen. Investointien oletetaan palaavan normaalille kasvu-uralleen vuoden 2023 jälkeen.

Kuntahallinnon rahoitusaseman arvioidaan olevan lähellä tasapainoa kuluvana vuonna, mutta alijäämä alkaa kasvaa jo ensi vuonna menojen kasvaessa tuloja nopeammin. Kuntahallinnon alijäämä kasvaa 0,4 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen kehyskauden lopulla, mikä merkitsee sopeutuspainetta kunnille tuleville vuosille. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa, mutta velkasuhde kasvaa vain hieman vuosina 2024–2027.

1.2 Hyrynsalmi alueena ja kuntana

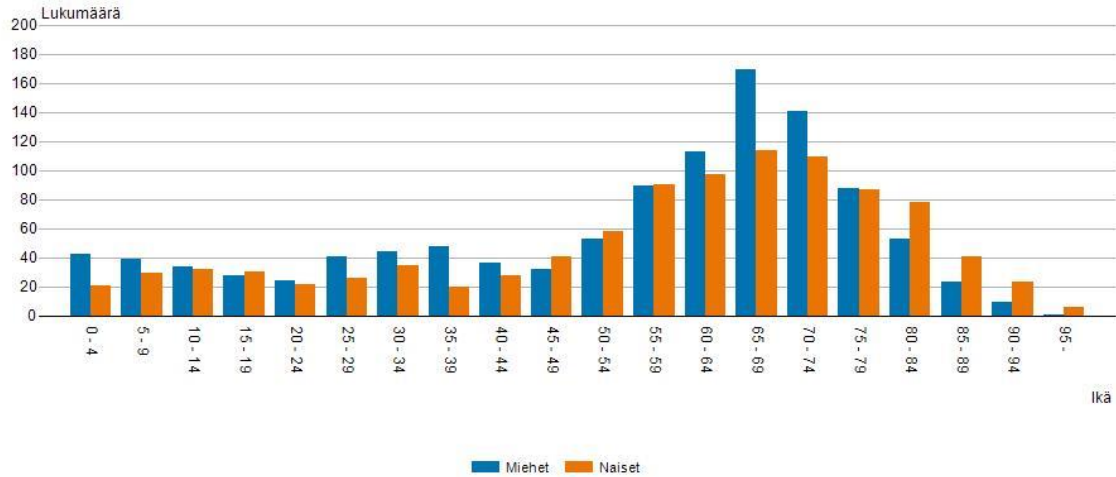
Alue ja väestö

Hyrynsalmi on laaja (1520 km²), mutta väestöltään pieni (2060 asukasta, syyskuu 2023) ja harvaan asuttu (n. 1,6 asukasta / maapinta-ala, km²) maaseutumainen kunta (taajama-aste on vain 57 %, vrt. Kainuu 76 % ja koko maa 87 %). Kunnan aluerakenne on asutuksen osalta hajanainen mutta palvelujen osalta selkeä: palvelut ovat keskittyneet keskustaajamaan, matkailupalvelut länsipäähän, Ukkohallan matkailukeskuksen ympäristön; ja ”viimeisen” maaseutumaisen kyläpalvelukeskuksen muodostaa Moisiovaara ympäristöineen kunnan itäosassa.

Hyrynsalmen väestöllinen kehitys on ollut heikko koko 2000-luvun ajan muutamia vuosia lukuun ottamatta. Väestö on vähentynyt noin 2 %:n vuosivauhdilla. Syntyvyys on ollut alhaisempi kuin kuolleisuus jo 1990-luvun puolivälistä lähtien (nykyään kuolleiden enemmisyys syntyneisiin nähden noin nelinkertainen) ja muuttotase on ollut negatiivinen jo 1960-luvulta lähtien. Pienistä työmarkkinoista ja lähellä sijaitsevien opiskelupaikkojen vähäisyydestä johtuen ennen kaikkea nuoret ovat muuttaneet ja muuttavat kunnasta. Tämä näkyy erittäin haastavana väestöllisenä huoltosuhteena, jolla on suora vaikutus kuntalaisten palvelutarpeeseen. Väestöllinen huoltosuhde kuvaa lasten ja vanhuseläkeikäisen väestön määrää suhteessa työikäiseen väestöön. Tilastokeskuksen väestöennusteen 2021 mukaan Hyrynsalmen väestöllinen huoltosuhde on vuonna 2023 121, kun se on koko maassa 63. Ennusteen mukaan Hyrynsalmen huoltosuhteen kehitys on tulevina vuosina edelleen vaikeutuvaa ollen korkeimmillaan vuonna 2034 (156, koko maa 67). Tämän jälkeen huoltosuhde alkaa ennusteiden mukaan laskemaan.

Aivan viime vuosina työkäisten poismuutto on tasaantunut, koska työttömyys on hellittänyt ja muuttopotentiaali (nuoret ikäluokat, ks. seuraava kuva) on pienentynyt. Suhteellisesti eniten muuttovoittoa kunta saa juuri eläkeikään tulevassa tai tullessa ikäryhmässä. Eläkkeensaajia Hyrynsalmella on jo yli puolet väestöstä (koko maassa 26 %). Etenkin iäkkäämpien, yli 84-vuotiaiden, määrä kasvaa edelleen Hyrynsalmella, mikä aiheuttaa jatkossa lisäpainetta hyvinvointi-, vanhus-, sosiaali- ja terveystaloukselle (ks. kuva 1). Myös sukupuolijakaumassa on huomattavia eroja ikäluokittain: 60–75-vuotiaissa on selvä miesten enemmisyys ja yli 80-vuotiaissa naisten enemmisyys.

Väestö 31.12. muuttujina Sukupuoli ja Ikä. Väestö 31.12., 2022, Hyrynsalmi.

Kuva 1. Hyrynsalmen kunnan väestörakenne 5-vuotisikäluokittain 31.12.2022. Lähde Väestön ennakkotilasto, Tilastokeskus.

Vuoden 2023 syyskuussa hyrynsalmelaisia oli 2060 (väkiluku oli 2096 vuoden 2022 lopussa). Ennustemme mukaan väkiluku on vuoden 2023 lopussa 2050 ja talousarviovuoden 2024 lopussa 2010. Ennakoimme, että väkiluvun vähenemismuutos on hidastumassa, mutta se ei tule muuttamaan väestökehitystä positiiviseksi lähivuosina suuren kuolleisuuden takia. Ainoastaan merkittävä maahanmuutto voi muuttaa tilanteen. Toisaalta matkailu ja etätöiden sekä monipaikkaisen elämäntavan lisääntyminen voivat tukea paikalliseen palvelujen kehittämistä.

Väestön ikärakenne vaikuttaa kunnan palvelurakenteeseen siten, että koulupalveluiden tarve vähenee ja vastaavasti vanhustalouksien tarve lisääntyy. Asukasluvun laskun lisäksi siis kunnan väestön ikärakenne muuttuu ”raskaammaksi” eli huoltosuhde (”huollettavien määrä suhteessa huoltajiin”) edelleen kasvaa. Tämä muodostaa haastavan elinkeinojen kehittämissympäristön ja vaativan kunnallisten palvelujen järjestämisympäristön. Aluerakenteen luonne myös muuttuu, kun väestö vähenee ja asutus edelleen harvenee. Tämä luo kehittämispaineita erityisesti kunnan maaseutualueiden palvelujen tuottamistapoihin ja varautumisen suunnitteluun.

Asutusrakenteen harvenemisesta on kompensoinut vapaa-ajan asuntojen rakentaminen. Kesämökkien lukumäärän ja matkailun kasvun ansiosta kaupallisten palveluiden tarve ja tarjonta alueella on jopa lisääntynyt. Kunta on tukenut kehitystä elinkeinopolitiikalla, erilaisilla kehittämishankkeilla, maan hankinnalla ja kaavoituksella. Vapaa-ajan asuntojen määrä on viimeisen 20 vuoden aikana yli kaksinkertaistunut. Tilastokeskuksen mukaan Hyrynsalmella on 718 vapaa-ajan asuntoa (2022), joista valtaosa on Ukkohallan alueella

ja osin varsin iäkkäiden ihmisen omistuksessa. Koronakriisi on lisännyt kiinnostusta mökkeilyyn ja luonnossa liikkumiseen, mikä vaikuttaa positiivisesti vapaa-ajan asuntojen markkinaan ja rakentamiseen sekä lisää myös muiden palvelujen kysyntää alueella.

Elinkeinot ja työllisyys

Kainuun suhdanne- ja työllisyyden kehitys on ollut viime vuosina hyvä. Suhdannekehitys on ollut myönteistä myös Hyrynsalmen taloudessa; taloudellinen aktiivisuus on ollut huippusaan erityisesti tuulivoimarakentamisessa (yksi tuotannossa, kaksi valmistumassa ja yksi puisto työn alla; valmistuu vuoden 2024 aikana), matkailussa ja palveluissa sekä biotaloudessa.

Hyrynsalmen elinkeinorakennetta leimaa suhteellisen suuri alkutuotannon osuus, pieni jalostussektorin osuus ja erittäin suuri julkisten palvelujen osuus. Työpaikkoja kunnassa on 525 ja työllinen työvoima 665. Yhteiskunnallisissa palveluissa on noin kolmannes työvoimasta - valtaosa kuntasektorilla (kunta ja tuleva hyvinvointialue). Tämä asettaa kunnalle erityisiä paineita paikallisena työllistäjänä ja vastuullisena työllisyyden hoitajana.

Hyrynsalmen yritysten lukumäärä (n. 110) on pysynyt suhteellisen vakaana. Kunnan työpaikkaomavaraisuus on kohtalaisen hyvä, noin 79 % (2021). Yrityskanta on resilientti eli ”joustava yllättävissä muutostilanteissa” – peräti 98 % on mikroyrityksiä; metsätalous ja liikenne sekä palvelut suurimpina toimialoina. Alue elää vahvasti biotaloudesta (metsä, maito ja marjat) sekä matkailusta ja niihin kytkeytyvistä erilaisista palveluista. Hyrynsalmi on myös Suomen eteläisin poronhoitokunta, joten porotaloudella on alueelle sekä imagollista että tuotantotaloudellista merkitystä.

Hyrynsalmen työttömyysaste oli lokakuussa 2023 10,7 %. Luku on Kainuun toiseksi korkein, ja hieman nousussa vuoden takaisesta. Koko Kainuussa työttömyysaste oli 8,6 % - eli myös hieman korkeampi kuin edellisenä vuonna samaan aikaan. Nuorisotyöttömyys on Hyrynsalmella pieni ja se pyritään myös pitämään pienenä, mutta pitkäaikaistyöttömyys sekä iäkkäämpien rakennetyöttömyys on säilynyt kunnassa korkeana: yli 50-vuotiaiden osuus työttömistä on peräti 72 % (lisäystä aiempaan vuoteen 5 %-yksikköä). Tämä asettaa Hyrynsalmen kunnan haasteelliseen asemaan työllisyyden hoidossa, koska paikalliset ja alueellisetkin työmarkkinat ovat pienet. Hyrynsalmen kunnan työllisyydenhoidon palvelut tuottaa edelleen aiempien vuosien tapaan sopimusperusteisesti Paltamon kunta. Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelut siirtyvät kokonaisuudessaan kuntien tehtäväksi. Kainuun kunnat muodostavat yhdessä Kuusamon ja Taivalkosken kanssa Kainuu Koillismaa työllisyysalueen, jossa vastuukuntana toimii Kajaani. Kajaani tuottaa alueen yhteiset palvelut ja henkilöasiakaspalvelu tuotetaan kunnissa. Hyrynsalmen, Ristijärven ja Paltamon henkilöasiakkaiden palvelut on sovittu tuotettavaksi Paltamon kunnan toimesta.

1.3 Hyrynsalmen kuntastrategia

Tausta ja alueen kehittämistarpeet

Hyrynsalmen kunnan strategisia haasteita Kainuun maakunnassa ja koko maassa voidaan tarkastella alueellisten erityispiirteiden ja vahvuuksien kautta. Hyrynsalmi on erityisen julkispalvelupainotteinen, maaseutumainen ja luonto- sekä luonnonvarapainotteinen kunta. Alueellisessa profiilissa korostuvat vahvuuksina luonto, tila ja erilaiset fyysiset resurssit sekä laaja ja runsas infrastruktuuri suhteessa väestöön. Resurssit luovat erinomaiset puitteet monipuolisen biotalouden, kestävän energiatalouden (erityisesti tuulivoima) ja luontoon perustuvan matkailun kehittämiseksi – unohtamatta myöskään alueen vahvaa kulttuurimatkailupotentiaalia, jonka rikas historia ja omaleimainen kulttuuri tar-

joavat. Toisaalta profiili vaatii osaamispuhjan (osaavat yritykset ja työyhteisöt sekä osaan työvoiman saatavuus) ja yrittäjyyden sekä uusien työpaikkojen intensiivistä kehittämistä ja veto- sekä elinvoimaisen kuntakuva ja maineen vahvistamista.

Hyrnsalmi siis profiloituu: maaseutumaisena, väestöltään ikääntyneenä, koulutustasoltaan alhaisena ja harvaan asuttuna, palveluvaltaisena, monipaikkaisena, luontoresursseiltaan vahvana ja taloudeltaan suhteellisen vakaana kehittäjäkuntana.

Hyrnsalmen infrastruktuuri on rakennettu aikoinaan noin 6000 asukkaalle, nyt hyrnsalmelaisia on noin 2060 – ja ennusteiden mukaan tulevaisuuden kehitystrendi on edelleen lievästi vähenevä. Tällaiseen kehitykseen liittyy kunnan palvelutuotannon kannalta ongelmia. Teollisuuden ja palveluiden rakennemuutos on johtanut yleisellä tasolla infrastruktuurikustannusten ylikorostumiseen ja erilaisten tilojen sekä asuntojen vajaakäyttöön. Kuitenkin yhä harvempaan asutun maaseudun palvelutarpeet (esim. yksityisten hoito ja erilaiset hoiva- sekä hyvinvointi palvelut) eivät ole merkittävästi vähentyneet. Toisaalta tuulivoiman rakentaminen ja vapaa-ajan asutuksen sekä matkailua palvelevan infrastruktuurin rakentaminen ovat lisänneet paikallista aktiivisuutta ja erilaisten palvelujen kysyntää. Monipaikkaisuus ja matkailu siis lisäävät alueella olevaa väestöä, joka tukee erityisesti yksityistä palvelurakennetta.

Asuin- ja elinympäristön laatu on Hyrnsalmen vetovoimatekijä, mutta se vaatii, että paikalliset peruspalvelut kyetään säilyttämään. Mahdolliset uudet järjestämis- ja tuotantotavat sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä maakunnalliset elinvoimapalvelut ovat keskeisessä asemassa Hyrnsalmen veto- ja elinvoiman turvaamisessa. Tällä osa-alueella kunnan vahva rooli liittyy varhaiskasvatus-, koulutus- ja perus- sekä hyvinvointipalvelujen turvaamiseen sekä joustavaan kaavoitukseen. Koko kunnan alueen kattava palveluverkko erilaisine reitistöineen ja virkistyspalveluineen sekä kohtuuhintaisten asuntojen ja vetovoimaisten tonttien saanti läheltä palveluja on osa vetovoimaisen elinympäristön kehittämistä.

Toimivien palvelujen ja elinkeinojen kehittäminen on elinvoiman perusta. Keskeisessä roolissa kunnan elinvoiman ja palveluiden kehittämisessä tulee olemaan kuntatalous, joka on saatu viime vuosina tasapainoon. Elinkeinojen kehittämisessä tarvittavat kehittämispanokset on pääosin haettava kunnan ulkopuolelta, lähinnä toimija- ja hankeyhteistyön kautta. Kiinnostavat työpaikat, toimivat palvelut ja hyvä, vetovoimainen ympäristö parantavat kunnan mahdollisuuksia kehittyä edelleen. Yrityspohja koostuu valtaosin alueen vahvuuksiin pohjautuvista mikroyrityksistä. Kunnan työpaikkaomavaraisuus on suhteellisen hyvä, mikä vahvistaa kunnan kehittämispotentiaalia, ja vaatii toimivia paikallisia kunnallisia palveluita. Vuonna 2025 aloittava uusi TE-palvelukonsepti tarjoaa nykyistä vahvemman pohjan elinkeinojen ja työllisyyden kehittämiseen.

Osaamisen kehittäminen ja osaavan työvoiman saanti on jatkossa ratkaisevassa asemassa elinvoiman kehittämisessä. Alueellisessa vertailussa Hyrnsalmi leimautuu tässä suhteessa heikoksi. Osaamisen vahvistaminen ja sitä kautta kilpailukyky ja paikallisen elinvoiman lisääminen on suuri haaste Hyrnsalmelle, josta puuttuu kokonaan toisen asteen koulutus. Osaamista vahvistetaan lähinnä erilaisten kehittämishankkeiden, koulutushankkeiden, vapaan sivistystyön ja yksilöllisen kouluttautumisen kautta. Yhteistyö Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa ja erilaiset nykyaikaiset monimuoto- ja etäkoulutusratkaisut tarjoavat joustavia työkaluja osaamisen kehittämiseen.

Yhteistyö ja toimivat kehittäjäverkostot ovat pienelle kunnalle elintärkeitä. Kunnan elinvoiman vahvistaminen rakentuu yhä enemmän yhteistyöhön eri tahojen kanssa. Megatrendin omainen keskittymiskehitys haastaa Hyrnsalmen tyyppiset ”syrajaiset” alueet verkostojen kautta tapahtuvaan yhteistyöhön naapurikuntien ja erilaisten maakunnallisten kehittäjätahojen kanssa. Yhteistyön avulla on turvattava myös yritysten kehittämispalvelujen ja aikuisten sivistys- ja harrastepalveluiden saatavuus Hyrnsalmella. Verkos-

toihin kuuluminen on Hyrynsalmen mahdollisuus, ja vahva sosiaalinen pääoma – keskinäinen luottamus – mahdollistaa erilaisiin strategisesti tärkeisiin verkostoihin kuulumisen. Verkostojen toiminta ja toimivuus sekä johtaminen korostuvat, erityisesti palvelujen uudelleenjärjestelyissä ja digitaalisten palvelujen lisäämisessä.

Megatrendejä ja Hyrynsalmen kehityksen ajureita

Väestön ikääntyminen ja keskittyminen aiheuttavat palvelurakenteelle suuria muutostarpeita. Raskas huoltosuhde ja päätösvallan sekä resurssien keskittyminen suuriin ja keskisuuriin kaupunkeihin haastavat syrjäiset ja vähäväkiset alueet uudenlaiseen kehittämisyöhön ja tuotantotapamuutoksiin.

Työn murros etenee ja monipaikkaisuus lisääntyy, etä- ja hybridityö yleistyvät; myös teknologia ja digitalisaation seuraava aalto muuttaa toimintatapoja: virtuaaliset työ- ja oppimisympäristöt muuttavat toimialoja ja työtehtäviä – haasteena on osaamisen jatkuva kehittäminen ja herkkyys muutoksille – vuorovaikutustaidot, toimivat strategiset verkostot ja luovuus korostuvat.

Globaali ja lokaali kietoutuvat uudella tavalla yhteen: haasteena tulevat olemaan nopeat muutosilmiöt, uudenlaiset yhteisöt ja muuttuvat demokratiavaatimukset. Globaali epävarmuus lisääntyy, ja erilaiset varautumis- ja turvallisuuskysymykset korostuvat; samoin erilaisen yhteistyön ja osaamisen vaatimukset.

Luonto- ja ympäristöarvot sekä uusiutuva energia tarjoavat elin- ja vetovoimaa myös maaseutumaisille alueille: luonnon kestävä hyödyntämisen, vihreä siirtymä ja kierto- sekä jakamistalouden merkitys on oivallettava alueelle omaleimaisella tavalla ja suunniteltuotteella.

Strategian arvopohja ja yleistavoitteet

Uusi kuntalaki (410/2015) toi kuntastrategian osaksi jokaisen kunnan toiminnan ohjausta ja suunnittelua. Kuntastrategia on kunnanvaltuuston pitkän tähtäimen linjaus kunnan kehittämiseksi. Kuntastrategian kautta valtuusto ohjaa kunnan kehittämistä ja strategiaa valintoja ja määrittelee osaltaan myös keinoja, joilla kuntaa kehitetään. Strategia perustuu arvioon menneestä kehityksestä ja nykyhetken tilannekuvasta sekä ennakkointiin tulevasta toimintaympäristön kehityksestä. Tässä yhteydessä päivitetään tiiviisti Hyrynsalmen kunnan strategian ydinkohdat, jotka palvelevat talousarviota 2024 ja taloussuunnitelmaa vuoteen 2026.

Uuden kuntalain perusteella kuntastrategian yleiset tavoitteet ja kehittämisen painopisteet ovat seuraavat:

- hyvinvoinnin edistäminen
- palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat linjaukset
- laeissa säädetyt tehtävät ja palvelutavoitteet
- omistajapolitiikka
- henkilöstöpolitiikka
- asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
- elinvoiman ja elinympäristön laadun kehittäminen.

Kunnan ja kuntakonsernin perustehtävät määritellään kuntalaissa. Kuntastrategiassa perustehtävien ja kunnan yleiseen toimivaltaan perustuvat tehtävät jäsennetään strategiseksi kokonaisuudeksi, jonka hallintaa tuetaan kunnan hallintosäännöllä ja muilla säännöillä sekä toimintamalleilla ja toimintakulttuurilla. Kunnan strategiaa linjauksia toteutetaan pääsääntöisesti talousarvion ja taloussuunnitelman sekä erilaisten ohjelmien kautta, mutta myös jokapäiväisessä operatiivisessa toiminnassa strategia on kunnan

päätöksenteon ja toiminnan punainen lanka. Kunnan perustehtävää (**missio**) ohjaavat **arvot** ja tavoitteellinen toiminta kohti **visiota**, pitkän tähtäyksen tulevaisuuden tavoitetta.

MISSIO: Hyrynsalmi tarjoaa hyvät kasvatus-, koulutus- ja hyvinvointipalvelut kuntalaisille; ja vetovoimaisen yhteisön ja kumppanin yrityksille, asumiselle ja vapaa-ajan viettoon.

ARVOT, jotka ohjaavat Hyrynsalmen kunnan strategisia valintoja ja toimintaa ovat:

- Yhdenvertaisuus, vastuullisuus ja avoimuus
- Jatkuvuus, sisukkuus ja tolokkuus
- Luovuus, rohkeus ja omaleimaisuus

VISIO 2030: Hyrynsalmi välittää aidosti kuntalaisten hyvinvoinnista, palveluista ja asuinympäristöstä. Alueen vetovoima kumpuaa luotettavuudesta, ketterydestä ja ennakkoluulottomasta uudistusasenteesta sekä monipuolisesta – strategisesti viisaasta – yhteistyöstä.

Arvopohjan mukaiset valinnat rakentavat tulevaisuuden. Matka kohti visiota edellyttää onnistumista koko kuntakonsernin kehittämisessä ja resurssien strategisesti viisaassa suuntaamisessa. Kuntalain perusteella pienenkin kunnan itsehallinto on suuri, mutta käytännössä taloudellinen liikkumavara on lopulta hyvin pieni, koska valtion velvoitteet sekä ohjaus- ja valvonta rajaavat ja velvoittavat voimakkaasti palvelutuotantoa.

Hyrynsalmen kunnan kehittäminen on siis jatkuvaa strategiatyötä: kuntapalvelujen kehittämisessä ja mitoittamisessa, talouden hallinnassa, yhteistyön organisoimisessa ja elinvoiman kehittämisessä.

Visio edellyttää, että Hyrynsalmen kunta on palvelu- ja kehittämissyhteisö, jossa luottamushenkilö- ja palveluorganisaatio sekä alueen yritykset, yhteisöt ja aktiiviset kuntalaiset toimivat yhdensuuntaisesti. Kunnalliset palvelut tuotetaan kunnan, kuntakonsernin, naapurikuntien ja maakunnallisten kumppaneiden kanssa yhteistyössä. Myös matkailijat ja vapaa-ajanasukkaat otetaan huomioon palveluita järjestettäessä. Hyrynsalmi rakentaa tulevaisuuttaan ja palvelujen jatkuvuutta siten, että monipuoliset elämisen ja hyvinvoinnin edellytykset turvataan ympäristöllisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla.

Interventiologiikka ja tavoitteet

Tavoitteena on parantaa (ks. seuraava asetelama):

- hyrynsalmelaisten hyvinvointia ja palveluita eri ikä- ja väestöryhmissä.
- alueen elinvoimaa ja elinympäristön laatua
- palvelujen laatua, saatavuutta, tehokkuutta ja yhteisöllisyyttä sekä avointa, läpinäkyvää päätöksentekoa ja viestintää.

<p>1. Lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja parantaa palveluja – tehokkaasti ja kestävästi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. parantamalla lakisääteisten peruspalvelujen laatua ja joustavaa saatavuutta 2. kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää työtä ja palveluja kaikissa ikä- ja väestöryhmissä 3. monipuolistamalla hyvinvointipalvelujen tarjontaa 4. parantamalla osallistumiskanavia ja aktivoimalla paikallisyhteisöjen omaehtoista kehittymistä. 	<p>2. Lisätä kunnan elinvoimaa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vahvistamalla yritysten yleisiä toimintaedellytyksiä ja osaamista 2. tukemalla elinkeinokärkinä: biotalous-, matkailu- ja tuulivoimaklustereita 3. parantamalla eri toimintoja yhteen sovittavaa suunnittelua (kaavoitus ja muut maankäyttösuunnitelmat) 4. lisäämällä toimintaympäristön toiminnallisuutta, virikkeellisyyttä sekä viihtyisyyttä 	<p>3. Tehostaa palveluprosesseja ja kehittää rakenteita sekä osaamista</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. virtaviivaistamalla asioiden valmistelua ja kehittämällä LEAN-ajattelua 2. parantamalla yhteistyötä konsernin sisällä ja uusilla strategisilla kumppanuuksilla 3. lisäämällä sähköisiä ja digitaalisia palveluja ja parantamalla palvelujen vuorovaikutteisuutta 4. parantamalla osaamista, toimintatapoja ja yksilöllistä kouluttautumista 5. parantamalla esimiestyötä ja vuorovaikutusta sekä työyhteisötaitoja 6. uudistamalla ja monipuolistamalla viestintää
<p>Indikaattorit: Hyvinvointikertomuksen indikaattorit; palvelujen tuloksellisuus; kuntalaisten ja järjestöjen aktiivisuus (tapahtumat / vaalit).</p>	<p>Indikaattorit: Muuttotase; työllisyys- ja työttömyysaste; yritysten määrän kehitys; kunnan kiinnostavuus ja näkyvyys; relevantti kehittämissuunnitelma; kaavojen ja erilaisten suunnitelmien ajantasaisuus; monipuolinen tonttitarjonta.</p>	<p>Indikaattorit: Taloudellinen tehokkuus; palvelujen sähköistämistä; henkilöstön työssä viihtyminen; yhteistyön sujuvuus ja vuorovaikutteisuus; palaute ja siihen reagointi.</p>

<p>Keskeiset keinot, joita tarkistetaan vuosittain ja joilla tavoitteisiin pyritään:</p>		
<p>Hyvinvointiohjelma</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointikertomus • Osallisuussuunnitelma • Tulosalueittaiset palvelu- ja kehittämissuunnitelmat 	<p>Elinvoimaohjelma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elinkeino-ohjelma • Tuulivoimaohjelma • Kaavoituskatsaus ja -ohjelma • Kiinteistöohjelma 	<p>Palveluprosessien ja osaamisen kehittämissuunnitelma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palveluprosessien kehittämissuunnitelman • Digitalisaation kehittämissuunnitelma • Henkilöstöohjelma • Viestintäohjelma ja suunnitelma

Yllä esitetyillä tarkennettavilla ohjelmilla täsmennetään strategian toteuttamista tulosalue- ja tulosityksikkötasolla. Strategian toimeenpanoa tuetaan siis käytännössä vuosittaisella talousarviolla ja taloussuunnitelmalla sekä erillisillä investointi- ja kehittämishankkeilla (hankesalkku).

Indikaattorin osalta arvioidaan TA-vuoden osalta (esim. tilastoja, seuranta ja kyselyitä hyödyntäen):

- määrällinen, mitattava muutos
- laadullinen muutos tai muutossuunta
- suhteellinen muutos (esim. verrattuna edelliseen vuoteen tai muihin kuntiin).

Keinot strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi

Tavoitteiden saavuttamiseksi keskitytään seuraaviin toimenpiteisiin:

1. Kuntalaisten hyvinvointia parannetaan vakailta, ennustettavilla ja helposti saatavilla hyvinvointipalveluilla ja eri ikä- ja väestöryhmien terveyttä edistävillä palveluilla; erityisinä painopisteinä ovat varhaiskasvatus ja perusopetus sekä vapaa sivistystyö. Kunnan kaikki lakisääteiset palvelut turvataan mahdollisimman tehokkaasti, laadukkaasti ja saavutettavasti. Palvelujen käytännön järjestämisessä käytetään mahdollisimman paljon hyväksi digitalisaation, tietoverkkojen ja tietoliikenteen mahdollisuuksia sekä yhteistyötä eri paikallisten toimijoiden, myös kolmannen sektorin, kanssa.
2. Elinvoima- ja vetovoimastrategiaa toteutetaan elinvoima- ja palvelustrategian sekä tuulivoimaohjelman, maankäyttöstrategian ja kaavoituksen avulla siten, että kunta on kiinnostava asuinpaikka, vapaa-ajanviettopaikka sekä yritysten sijoittumispaikka.
  - Strategiaa tuetaan järjestämällä koululaisille ja opiskelijoille kesätöitä ja tuemalla työllisyyttä sekä erilaisia kentältä nousevia ”hankkeita”. Lisäksi aktivoidaan ja tuetaan viihtyvyyttä lisääviä ja elinympäristöä parantavia toimenpiteitä ja erityishankkeita.
  - Elinvoiman ja elinkeinon kehittymistä tuetaan kunnan monipuolisilla peruspalveluilla ja vetovoimaisella yritys ympäristöllä. Painopisteenä on toimivien yritysten kehittämisen ja kasvun tukeminen, toimialasta riippumatta. Uusien yritysten syntyä tuetaan neuvonnalla ja kehittämishankkeilla - yhteistyössä maakunnallisten kehittäjä tahojen kanssa ja naapurikuntien kanssa. Kunta on ennen kaikkea paikallisen elinkeinopolitiikan mahdollistaja, edistäjä ja koordinoija.
  - Elinkeinopolitiikalla tuetaan erityisesti vihreää **biotalous** – kestävän kehityksen mukaisesti, **matkailua** – luontomatkailu kärkenä ja **tuulivoimaa** – uutena uusiutuvana energialähteenä muiden uusiutuvien energialähteiden rinnalla; myös aurinkovoiman kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota ja resursseja *Ylä- ja Itä-Kainuun yhteisen vihreän siirtymän osaamiskeskus* -hankkeen kautta. Matkailussa Hyrynsalmella on useita paikallisia vahvuuksia, joiden kehittäminen lisää myös kuntalaisten palveluja ja viihtyisyyttä (esim. erilaiset palveluyritykset, ohjelmapalvelut ja reitit sekä kohteet). Tärkeässä roolissa ovat myös tunnetut tapahtumat (mm. Suopotkupallon ja Umpihankifutiksen MM-kisat). Tapahtumat ja paikalliset kulttuuriperinteet sekä persoonat (mm. Tommi-puukko, Hallan ukko, Jokihelmen ppynti) ovat kunnan markkinointivahvuuksia.
3. Kuntatalous pidetään kunnossa siten, että palveluja tehostetaan LEAN-filosofiaa soveltamalla (erityisenä painopisteenä on hukkan poisto prosesseista siten, että kuntalaisille ja asiakkaille hyötyä tuottamaton työ lopetetaan) ja digitalisoimalla sekä itsepalvelua (palvelujen omatoimisuutta) lisäämällä. Palveluiden tarve arvioidaan tulosyksiköittäin ja konserniyhteistyötä tiivistetään sekä kuntayhteistyötä lisätään ja monipuolistetaan. Investoinneilla tervehdytetään rakenteita ja tuetaan vetovoiman ja viihtyvyyden lisäämistä. Organisaation osaamista edistetään aktiivisesti yhdessä eri koulutusorganisaatioiden ja kehittäjä tahojen kanssa. Kuntakonserni kehittää henkilöstönsä osaamista ja tukee *oppivan organisaation* syntyä, jossa vuorovaikutus ja luottamus sekä tiimityö ovat avainasemassa.

Strategiaa toteutetaan pääasiassa talousarvion toimeenpanon kautta. Talousarviossa määritellään seuraavan vuoden strategiset ja toiminnalliset tavoitteet sekä konkreettiset toimenpiteet, joilla edetään kohti strategiassa määriteltyjä päämääriä. Strategian toteutumista arvioidaan puolivuotiskatsauksen ja tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä sekä valtuustokauden lopulla tehtävän kokonaisarviointin avulla. Toteutuksen koordinoimiseksi valmistellaan erilliset ”ohjelmat”, joilla konkretisoidaan kehittämistyötä (yllä olevan aselteman mukaan).

Strategian pohjalta laaditaan vuoden 2024 alussa koko kuntaa koskeva tuloskortti ja indikaattorijärjestelmä, jolla tehostetaan uuteen taloushallinnon järjestelmään siirrettävän talousarvion seurantaa ja johtamista.

1.4 Organisaatio ja johtaminen

Hyrnsalmen kunta on hakeutumassa syvenevään ylikunnalliseen yhteistyöhön, erilaisiin verkostoihin ja yhteistyökonsortioihin lähinnä siitä syystä, että myös pienille kunnille on lakisääteisesti määrätty paljon tehtäviä ja velvoitteita ilman että niihin on suoraan osoitettavissa riittävästi resursseja. Pelkästään omien vapaaehtoisten palvelujen lopettaminen tai supistaminen ei riitä ratkaisuksi, vaan lisäksi on pystyttävä lisäämään tehokkuutta ja organisoimaan ulkopuolista rahoitusta.

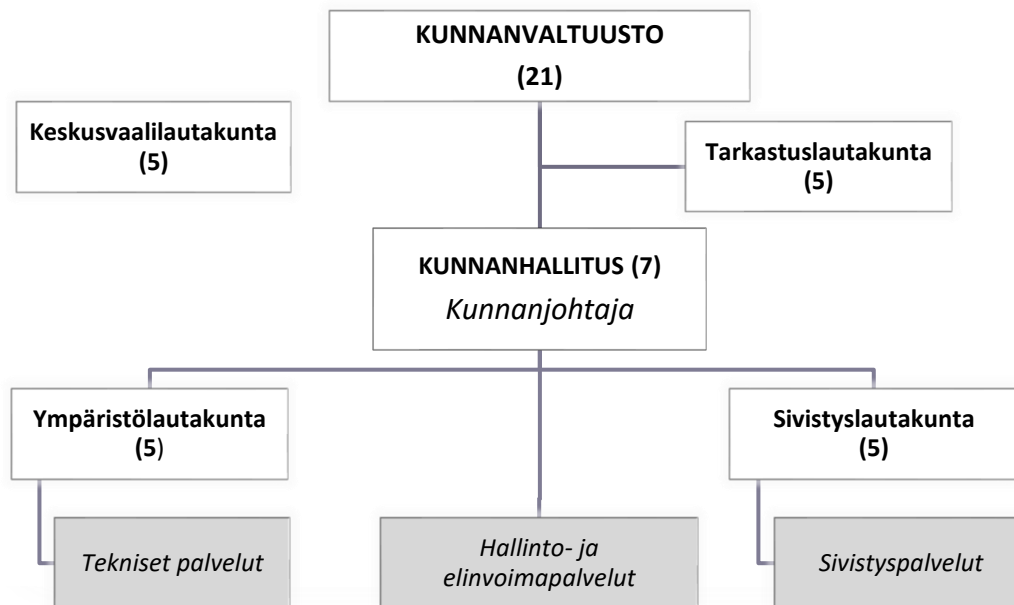
Toimintaympäristöstä nouseviin haasteisiin vastataan Hyrnsalmella kevennetyllä kuntaorganisaatiolla ja konserniyhteistyöllä sekä erilaisten verkostojen kautta tehtävällä yhteistyöllä. Palveluverkko ja -rakenne sekä prosessien tehokkuus ja erityisesti hukan (tarkoittaa sellaista turhaa työtä, joka ei tuota mitään lisäarvoa kuntalaisille) poistaminen (LEAN-ajattelun mukaan) ovat edelleen kehittämisen kohteina. Tehostumista on tapahtunut uuden päiväkodin käyttöönoton myötä lokakuussa 2022 sekä kaikkien kunnan opilaiden keskittämisessä yhtenäiskoululle Moisiovaaran koulun lakkautuksen myötä elokuusta 2022 alkaen. Vuoden 2022 aikana kokouskäytäntöjä tehostettiin etäkokouksiin sekä ottamalla käyttöön sähköinen kokouspalvelu ja sähköisesti jaeltavat kokousmateriaalit kunnan kaikissa toimielimissä. Talousarviovuonna tehostamista jatketaan mm. asiakirjojen, kuten kokouspöytäkirjojen sähköisellä allekirjoittamisella.

Kunnan organisaatio ja toiminnot jakautuvat luottamushenkilöorganisaatioon ja palveluorganisaatioon. Luottamushenkilöorganisaatioon kuuluvat (ks. seuraava kuva):

- **Kunnanvaltuusto:** Kunnanvaltuusto käyttää kunnassa korkeinta päätösvaltaa lähinnä budjetin kautta ja on tässä mielessä tärkein poliittinen toimija ja kunnan strategisten ja toiminnallisten resurssien linjaaja.
- **Keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta:** Näillä lautakunnilla on omalla toimialallaan suuri merkitys ja vastuu, vaikka niillä ei olekaan suurta roolia kunnan operatiivisessa toiminnassa (mikäli ongelmia ei ilmene). Erityisesti tarkastuslautakunta on kontrolloiva toimija ja sen rooli korostuu erityisesti taloudellisissa kriisitilanteissa.
- **Kunnanhallitus:** Kunnanhallituksen rooli poliittisessa päätöksenteossa ja toiminnassa on erittäin keskeinen. Kunnanhallitus valmistelee valtuuston esitykset ja lisäksi se käyttää poliittista ohjaus- ja toimeenpanovaltaa kunnassa. Kunnanhallitus voi myös ottaa käsittelyynsä ja ohjaukseensa monen tyyppisiä asioita näin halutessaan. Keskeisiä tehtäviä ovat konserniohjaus ja erilaisten avustusten suuntaaminen (ks. liite 2). Käytännössä kunnanhallitus ja sen puheenjohtajat ovat erittäin keskeisiä toimijoita kunnan poliittisen kentän ja virasto-organisaation välillä. Kunnanhallituksen jäsenten yhteistyökyky ja heidän kompetenssinsa ovat tärkeä osa kunnan toiminnallista verkostoa, vaikka painotus ja rooli ovatkin poliittisia.
- **Sivistyslautakunta ja ympäristölautakunta:** Lautakuntien rooli on päättää teknisistä ja toiminnallisista asioista sekä valmistella toimintalohkonsa asioita hallitukselle. Niissä korostuu lautakuntien jäsenten paikallinen näkemys ja asiantuntemus sekä eri toimintojen ja toimenpiteiden kuntalaisvaikutusten ymmärrys.

Hyrnsalmen kunnan palveluorganisaation muodostavat seuraavat osastot: hallinto- ja elinvoimapalvelut, sivistyspalvelut ja tekniset palvelut (ks. seuraava kuva). Osastojen välisestä tehtäväjaosta päättää kunnanhallitus. Osastojen sisäisten vastualueiden organisoinnista ja henkilöiden sijoittamisesta päätetään organisaation sisällä hallintosäännön

mukaan. Työskentelyä on kehitetty sähköisin työvälinein tapahtuvaksi ja tiimimäisemmäksi, ja kehitys jatkuu edelleen vahvasti suunnittelukauden aikana mm. erilaisten digitaalisuuden kehittämisen hankkeiden myötä.

Kuva 2. Hyrynsalmen kunnan organisaatio.

Kuntaorganisaation keskeisen toiminnallisen osan muodostaa kunnanvirasto, jossa kunnanjohtajalla ja osastopäälliköillä sekä itsenäisessä johtavassa asemassa olevilla viranhaltijoilla on keskeinen rooli palvelujen suunnittelussa, tuottamisessa ja kehittämisessä. Tämän takia yksittäisten virkamiesten ja johtoryhmän toimintakyky on ratkaisevassa asemassa eri toimintojen ja palveluprosessien sujumisen ja hallinnan kannalta. Erityistä huomiota tullaan suunnittelujaksolla kiinnittämään työtapoihin (erityisesti etätö ja digitaalisten työkalujen hyödyntämiseen kunnan uuden digistrategian mukaan), yhteistyön sujuvuuteen, vuorovaikutukseen ja monikanavaiseseen viestintään.

Asioiden valmistelun laatua parannetaan ottamalla käyttöön ennakkovaikutusten arviointi (EVA) sellaisissa päätöksissä, joilla voidaan olettaa olevan suuri merkitys kuntalaisten palveluihin, hyvinvointiin, ympäristöön tai talouteen. Lisäksi otetaan käyttöön LEAN-filosofia (järjestetään yhteinen koulutus) toimintaprosessien virtaviivaistamisessa.

1.5 Kuntakonsernin tavoitteet ja ohjaus

Kuntakonsernin muodostavat kunta ja sen tytäryhteisöt (ks. seuraava taulukko). Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kunnalla on kirjanpitolain mukaisesti määräysvalta (eli kuntayhtymät eivät kuulu varsinaiseen konserniin). Kuntakonsernia tulee johtaa kokonaisuutena kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta ja strategisten tavoitteiden mukaisesti. Omistajaohjauksella huolehditaan, että tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Konserniohje on omistajaohjauksen keskeinen väline. Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen. Konsernijohto vastaa kunnassa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä valtuuston päätösten mukaisesti (ks. konserniohje).

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanjohtaja johtaa, seuraa ja arvioi kunnanhallituksen alaisuudessa konsernipolitiikan toimivuutta ja ohjeistaa toimialajohtajia sekä tytäryhteisöjä konsernipolitiikan toteutuksessa.

Seuraava taulukko sisältää vuoden 2023 tilanteessa konserniin sisältyvät yhteisöt (7 kpl). Alla on käsitelty kunnan omistamien yhteisöjen strategiset ja toiminnalliset tavoitteet sekä talous vuodelle 2024. (Osuudet kuntayhtymissä ovat suhteellisen pieniä, joten ne on jätetty tässä yhteydessä tarkemmin käsittelemättä: Kainuun Jätehuolto Ky ja Kainuun liitto.) Kuntakonsernin kannalta keskeisimmät ovat Ahmahaka Oy, Kiinteistö Oy Hyrynsalmen virastotalo, Asunto Oy Kiviöntaito ja Vesi-Mega Oy, jotka on syytä tarkastella tässä yhteydessä erikseen (ks. myös liitteet 3–6).

Taulukko 1. Hyrynsalmen kunnan konserni ja omistusosuudet konsernissa.

Tytäryhteisöt	Hyrynsalmen kunta	
Yhtiöt	Yhdistelty (kpl)	omistusosuus
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
As Oy Kiviöntaito		100 %
Kt Oy Ahmahaka		100 %
Kt Oy Hyrynsalmen Virastotalo		100 %
Muut yhtiöt	1	
Vesi-Mega Oy		100 %
Kuntayhtymät	2	
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä		3,98 %
Kainuun liitto		3,72 %
Yhteensä:	<u>6 kpl</u>	

Hyrynsalmen kuntakonsernin suunnittelukauden keskeisimmät tavoitteet ovat:

- konsernin toimintarakenteen selkeyttäminen ja päällekkäisen päätöksenteon sekä toimintojen poistaminen
- konserniylijäämän (vuoden 2022 lopussa n. 0,9 M €) kerryttäminen edelleen vuosittain koko suunnittelukauden ajan vuoteen 2026.

Kunnalla on myös tärkeä edunvalvonnan ja yhteistyön koordinoinnin rooli konsernin ohjauksessa. Kunnan omat yhtiöt ovat kuntakonsernin ydintä, tärkeimpiä kunnan ohjattavia toimijoita. Aidon konserniohjauksen ulkopuolella on keskeisin kunnan palvelujen tuottaja, maakunnalliset kuntayhtymät, jotka toimivat omassa poliittisessa ohjauksessaan. Sote sekä palo- ja pelastustoimi toimivat maakunnallisena hyvinvointialueena; ja jätehuolto-kuntayhtymä omana kuntayhtymänään.

Kiinteistö Oy Ahmahaka

Toimintasuunnitelma 2025–2026 ja talousarvio 2024

Toimintaympäristö

Kiinteistö Oy Ahmahaka on osa Hyrynsalmen kuntakonsernia.

Hyrynsalmen vuokra-asuntojen määrä on ollut ylimitoitettuna pitkään (n. 15 vuotta) verrattuna kysyntään. Vuokra-asuntojen kysyntä on laskenut 2000-luvulta lähtien. Kysynnän lasku johtuu mm. voimakkaasta kunnan asukasluvun laskusta. Kunnan asukasluku 31.12.1983 oli 4349 henkeä ja ennakkotieto syyskuu 2023 oli 2060. Asukasluku on puolettunut viimeisen 40 vuoden aikana.

Vuokra-asuntojen kysynnän lasku on edelleen jatkunut. Kunnan väestö ikääntyy ja väestön ikääntyminen aiheuttaa muutoskorjausrakentamista ja ikääntyvälle väestölle ei ole aina pystytty tarjoamaan heidän tarpeitaan vastaavia asuntoja.

Työpaikkojen häviäminen on vähentänyt vuokra-asuntojen kysyntää pysyvästi ja aiheuttanut myös taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia. Erityisryhmiin kuuluvat on hajasijoitettu yhtiön eri vuokraloihin. Yhteistyötä sosiaalitoimen kanssa on kehitettävä koko ajan, jotta erityisryhmiin kuuluvat tarpeet ja toiveet tulevat huomioitua.

Toiminnan tavoitteet ja toimintamuodot

Kiinteistö Oy Ahmahakan tavoitteena on tarjota kohtuuhintaista vuokraloasumista nykyisille ja uusille vuokralaisille. Kiinteistö Oy Ahmahakan tavoitteena on myydä / vuokrata 24 huoneistoa (Ahma 3) vuoden 2025–2026 aikana muuhun käyttötarkoitukseen kuin pysyvään vuokra-asumiseen.

Vuokralaisten asumisenohjaukseen ja sosiaaliseen asumiseen panostetaan yhteistyössä sosiaaliviranomaisten kanssa.

Toiminta- ja taloustavoitteet

Vuokria korotetaan 6 prosenttia 1.3.2024 alkaen. Vuokrataso on kohtuullinen. Yhtiön kiinteistöjen korjaustoimintaa jatketaan omana työnä olemassa olevilla resursseilla. Kiinteistönhoidon palvelut järjestetään kustannustehokkaasti. Tarvittaessa käytetään kiinteistönhoidon ostopalveluita. Palvelujen tuottamisessa huomioidaan kuitenkin myös kuntakonsernin kokonaistavoitteet.

Vuokria korotetaan maltillisesti vuosien 2025–2026 aikana. Kiinteistö Oy Ahmahaka jatkaa talouden tervehdyttämistä ja tarjoaa kohtuuhintaista asumista vuosien 2025–2026 aikana.

Yhtiön tulostavoite vuosille 2025–2026 on lievästi positiivinen.

Kiinteistöjen korjaukset

Vuokraloihin tehdään vuokralaisen muuton yhteydessä tapahtuvia keveitä huoneistoremontteja. Vuokralojen piharakenteita kunnostetaan ja kiinteistöissä tehdään tarvittavat huoltokorjaukset kiinteistöjen kunnon säilyttämiseksi.

Resurssit

- Osa-aikainen (30 %) toimitusjohtaja ostopalveluina
- Toimistosihteerit (isännöitsijä)
- Kiinteistön hoitaja
- Tekninen isännöitsijä ostopalveluina
- Asumisen ohjaaja ostopalveluina
- Siivooja (osa-aikainen)

Liikevaihdoksi on arvioitu 890 613 euroa vuodelle 2024 ja yhtiön tulostavoite vuodelle 2024 on lievästi tappiollinen.

Tilinpäätös 2022

Yhtiön liikevaihto vuonna 2022 oli 809 044,11 euroa ja voitto oli 5 598,27 euroa. Yhtiön pitkäaikainen vieras pääoma oli 2 108 075,66 euroa ja rahat ja pankkisaamiset olivat 184 014,30 euroa.

Kiinteistö Oy Ahmahakan talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2024 on liitteenä 3.

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalo

Toimintasuunnitelma vuosille 2024, 2025 ja 2026

Toimintaympäristö

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalon tiloissa käyttäjinä ovat Despro Engineering Oy, Hyrynsalmen kunta, Hyryn Hoiva Oy, Hyrynsalmen seurakunta ja Kainuun hyvinvointialue sekä Kainuun ympäristöterveyspalvelut. Satunnaisesti tiloja käyttävät myös eri yhdistykset ja yritykset.

Hyrynsalmen kunta omistaa Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalon koko osakekannan. Kiinteistö Oy Virastotalon tilat ovat 39 vuotta sitten rakennetut. Kiinteistö Oy Virastotalon osakkeet omistaa Hyrynsalmen kunta.

Toiminnan tavoitteet ja toimintamuodot

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalon tavoitteena on tarjota kohtuuhintaisella vastikkeella tiloja omistajansa omaan käyttöön ja vuokratyöskäyttöön. Kiinteistö Oy Virastotalon tavoitteena on pitää Kiinteistö Oy Hyrynsalmen virastotalon talous hyvässä kunnossa.

Toiminta- ja taloustavoitteet

Vastikkeiden korotuksissa huomioidaan kasvanut korjausvelka ja korjaustoimenpiteet pyritäänkin rahoittamaan pääosin kassavaroilla.

Vastikkeet ovat 344 284 euroa vuodelle 2024, 354 091 euroa vuodelle 2025 ja 364 345 euroa vuodelle 2026.

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalo on aloittanut suunnitelman mukaiset poistot 01.01.2017 alkavalta tilikaudelta. Yhtiön taloudellinen tilanne säilyy kuitenkin vakaana vuosien 2024–2026 välisenä aikana ja yhtiön tulosodote vuodelle 2024 on lievästi positiivinen.

Kiinteistöjen korjaukset

Vuoden 2024 alussa aloitetaan linjasaneerauksen suunnittelu ja toteutetaan tarvittavilta osilta vuosien 2024–2025 aikana. Linjasaneeraus on tehty ns. poliisin tiloihin vuoden 2011 aikana. Vuosien 2024–2026 korjataan etupihan muurattuja rakenteita, maalataan ulkopintoja, lisäksi huolehditaan vesikatkon mahdollisista korjauksista.

Resurssit

- Osa-aikainen toimitusjohtaja
- Kiinteistöhoitaja
- Liikevaihdoksi on arvioitu 344 284 euroa vuodelle 2024.

Tilinpäätös 2022:

Yhtiön liikevaihto vuonna 2022 oli 311 735,04 euroa ja tappio oli 1 279,45 euroa. Yhtiön pitkäaikainen vieras pääoma oli 0,00 euroa ja rahat ja pankkisaamiset olivat 447 826,29 euroa.

Tulosennuste vuodelle 2024 on lievästi positiivinen.

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalon taloussuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2024 on liitteenä.

Asunto Oy Kiviöntaito

Asunto Oy Kiviöntaidon tehtävänä on vastata neljän asuinhuoneiston kunnossapidosta ja tarjota kohtuuhintaisella vastikkeella tiloja omistajiensa käyttöön.

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026

Strategisena tavoitteena on pitää Asunto Oy Kiviöntaidon talous / kassavarat hyvässä kunnossa.

Toiminnalliset tavoitteet 2024–2026

Toiminnallisena tavoitteena on tehokas kiinteistönhallinta. Tavoitteena on pitää vuokralaiset omistajien hallitsemisessa tiloissa.

Toimenpiteet 2024

Vastikkeita korotetaan 1,11 euroon / vastikepiste / kuukausi. Kiinteistössä tehdään vain välttämättömimmät korjaukset ja varaudutaan tuleviin perusparannuksiin.

Vastike v. 2024 on 1,11 euroa / vastikepiste / kuukausi
Tulosodote vuodelle 2024 on **tappiolla 3 460,00 euroa**

Vastike v. 2025 tulee nousemaan 1,14 euroon / vastikepiste / kuukausi.
Tulosodote vuodelle 2025 on **tappiolla 3 715 euroa**.

Vastike v. 2026 tulee nousemaan 1,17 euroon / vastikepiste / kuukausi.
Tulosodote vuodelle 2026 on **tappiolla 3 920 euroa**.

Resurssit

- Osa-aikainen isännöitsijä
- Kiinteistönhoitaja (ostopalveluina)

Tilinpäätös 2022:

Yhtiön liikevaihto vuonna 2022 oli 18 235,04 euroa ja tappio oli 434,45 euroa. Yhtiön vieras pääoma oli 2 897,96 euroa ja oma pääoma 138 597,54 euroa. Pitkäaikainen vieraspääoma oli 0,00 euroa ja rahat ja pankkisaamiset olivat 15 575,56 euroa.

Vesi-Mega Oy

Perustehtävät

Yhtiön perustehtävät ovat seuraavat:

- vesi- ja lämpöhuoltopalveluiden tuottaminen Hyrynsalmen kunnan taajamassa ja Ukohallan kaava-alueella,
- kaukolämmön tuotanto ja jakelu mahdollisimman vähin häiriöin, lämmöntuotantoon pyritään käyttämään pääasiassa edullisia biopolttoaineita
- toimittaa puhdasta laadukasta talousvettä ja puhdistaa taajamien jätevedet myönnettyjen lupaehtojen mukaisesti mahdollisimman vähin häiriöin.
- Lämpölaitostoiminnan suurimmaksi haasteeksi on muodostumassa suurten kiinteistöjen tyhjilleen jäänti ja sitä kautta myyntitulojen pieneneminen. Uusia kaukolämpöliittymiä on rakennettu 2023 vuoden aikana 3 kpl, lähinnä entisille öljylämmittäjille.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2024

Kaukolämpöverkon runkolinjat on rakennettu. Jatkossa keskitytään verkoston kunnossapitoon, runkolinjan varrella olevien uusien asiakkaiden hankintaan ja toiminnan tehostamiseen. Vanhimmat – 60-luvulla rakennetut kaukolämpölinjat on valmistauduttu uusia vuoden 2024 aikana. Vuoden 2022–2023 aloitettua etäluettavien kaukolämpömittarien testikäyttöä ja asennuksia jatketaan.

Vuoden 2024 suunnitellut investoinnit:

Kaukolämmön varalämpölaitoksen suunnittelun käynnistäminen ja mahdollisesti rakentamisen aloittaminen. Koko varalämpölaitoksen kustannus n. 550 000 €.
Uusia kaukolämpöliittymiä rakennetaan runkolinjan varrella oleville uusille asiakkaille.

Traktorin uusiminen on välttämätöntä lietteen kuivaamisen sekä viemärin aukaisun turvaamiseksi talviaikaan. Kustannus n. 35 000 €.

Yhtiön talous:

Yhtiön liikevaihto oli viimeksi vahvistetulta tilikaudelta (2022) 1 455 622,12 € ja liikevoitto poistojen jälkeen -118 485,68 €. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 187 095,99 €.

Vuoden 2024 liikevaihtotavoite on 1 881 235 € ja tulostavoite 50 873 €. Vierasta pitkäaikaista pääomaa vuoden 2022 lopussa ei liittymismaksujen ja konsernin emon pääomailainan 149 554 lisäksi ollut. Yhtiö käytti investointeihin vuonna 2022 122 273,69 €.

Toimintasuunnitelma vuosille 2025 ja 2026

Yhtiön tulevien vuosien tavoite on vesi- ja lämpöhuoltopalveluiden tuottamisen lisäksi öljyn käytön minimointi kaukolämmityksessä ja kiinteistöjen lämmityksessä. Nykyiset varakattilat ja kulutushuipuissa käynnistyvät kattilat käyttävät öljyä, ja suunnitelmat öljyn korvaamiseksi biopolttoaineilla ovat jo käynnistyneet. Sopivasti sijoitettu vara-/lisälämpölaitos poistaa kaukolämpöverkoston lämmönsiirron pullonkaulan, ja mahdollistaa kaukolämpöliittymien tarjoamisen myös verkon perällä oleville asiakkaille. Yhtiön tulostavoitteet vuosille 2025 ja 2026 ovat lievästi positiivisia.

Henkilöstö:

Vesilaitoksen hoitaja
Laitosmiehiä 2

2 Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma vuoteen 2026

2.1 Talousarvion sitovuus

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kunnanvaltuustolle talousarviovuoden aikana. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toimintaa ja tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Talousarviomäärärahat ovat sitovia kunnanvaltuustoon nähden seuraavasti:

Käyttötalous, vastuualue netto, sisältäen sisäiset erät

Kunnanhallituksen vastuualueella Kainuun liiton ja Kainuun ympäristöterveydenhuollon (ns. isäntäkuntamalli, Sotkamo) maksuosuuden määrärahat ovat ohjeellisesti sitovia, koska kunta ei voi suoranaisesti näihin maksuosuuksiin yksin ja itse vaikuttaa.

Investoinnit

Investointien määrärahan sitovuus määräytyy talousarviokirjan investointisuunnitelman hankeryhmäkohtaisesti.

Rahoitusosa on valtuustoon nähden sitova.

2.2 Tulo- ja menoperusteet

Viimeksi vahvistettu tilinpäätös (2022) oli hieman yli 2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Myös konsernin tulos oli lähes 1,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Konsernin taseeseen kertynyt alijäämä saatiin katettua ja konsernitase päättyi 0,9 miljoonaa ylijäämäiseksi.

Vuonna 2023 kuntien talous muuttui merkittävästi aiemmasta, kun sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu ja siten niiden kustannukset siirrettiin kunnilta hyvinvointialueille. Tämän myötä kuntien tuloja siirrettiin valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa. Merkittävä osa tulojen siirtoa tehtiin valtiosuuden leikkauksella (Hyrnsalmen leikkaus n. 80 %: 12,1 M eurosta 2,5 M euroon) ja kunnallisveron kautta. Kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun vuoksi kaikkien kuntien oli määrättävä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. Hyrnsalmen tuloveroprosentiksi muodostui näin 9,11 %. Vuodelle 2024 kuntien oli määrättävä tuloveroprosenttinsa kymmenyksen tarkkuudella, mikä tarkoitti kaikissa kunnissa muutosta tuloveroprosenttiin. Hyrnsalmen tuloveroprosenttia vuodelle 2024 laskettiin hieman, 9,0 %:iin.

Talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025–2026 on laadittu käyttäen 9,0 prosentin suuruista tuloveroprosenttia. Hyrnsalmen kunnan vuoden 2024 kiinteistöveroprosenteiksi on määrätty:

- yleinen 1,00 %
- vakituinen asuinrakennus 0,50 %
- muut asuinrakennukset 1,15 %
- voimalaitosrakennukset 3,10 %
- yleishyödyllinen yhteisö 0,40 %
- rakentamaton rakennuspaikka 2,00 %.

- Lisäksi määrättiin yleisen maapohjan kiinteistöveroprosentiksi lain salliman alarajan mukainen 1,30 % ehdollisesti sillä edellytyksellä, että muutettu kiinteistöverolaki valmistuu ja otetaan käyttöön vuoden 2024 verotuksessa. Jos laki ei astu voimaan, verotuskäytäntö säilyy ennallaan yleisen kiinteistöveroprosentin mukaisesti.

Seuraava taulukko kuvaa kunnan rahoituksen tuloslaskelman.

Rahoituksen tuloslaskelma					
	TP2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Kunnan tulovero	6 354 267,49	3 100 000,00	2 820 000,00	2 820 000,00	2 820 000,00
Kiinteistövero	1 202 649,74	1 200 000,00	1 600 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00
Osuus yhteisöveron t	1 245 123,71	800 000,00	576 000,00	618 000,00	631 000,00
VEROTULOT	8 802 040,94	5 100 000,00	4 996 000,00	5 138 000,00	5 151 000,00
Kunnan peruspalv. vo	9 003 378,00	1 639 536,00	1 736 005,00	2 931 286,00	3 063 188,00
Verotuloihin perustuva vo	2 031 312,00	799 733,00	910 839,00		
Opetus- ja kultt. vo	-465 827,00	-466 465,00	-471 324,00		
Hark.var. vo korotus	385 000,00				
Verotulomenet.kompen	1 653 854,00	501 683,00	502 800,00		
Verolykkäysten tak.p	-9 120,00				
VALTIONOSUUDET	12 598 597,00	2 474 487,00	2 678 320,00	2 931 286,00	3 063 188,00
KORKOTUOTOT	8 144,41				
MUUT RAHOITUSTUOTOT	20 562,61				
KORKOKULUT	-26 044,64	-50 000,00	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 366,63				
RAHOITUSTUOTOT JA -K	1 295,75	-50 000,00	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00
VUOSIKATE	21 401 933,69	7 524 487,00	7 574 320,00	7 969 286,00	8 114 188,00
SATUNNAISET TUOTOT J	153 394,00				
TILIKAUDEN TULOS	21 555 327,69	7 524 487,00	7 574 320,00	7 969 286,00	8 114 188,00
VARAUSTEN JA RAHASTO	52 070,55				
TULOSLASKELMA	21 607 398,24	7 524 487,00	7 574 320,00	7 969 286,00	8 114 188,00
KUNNAN TULOSLASKELMA	21 607 398,24	7 524 487,00	7 574 320,00	7 969 286,00	8 114 188,00

2.3 Henkilöstösuunnitelma 2023–2025

Henkilöstö on kunnan keskeinen voimavara, mutta myös merkittävä kustannustekijä. Työntekijän jäädessä eläkkeelle tai lähtiessä kunnan palveluksesta, on tarkkaan harkittava, voidaanko tehtävä jättää täyttämättä tai voidaanko työtehtävät hoitaa toisin.

Henkilöstömäärässä tapahtuu merkittävässä määrin muutosta ateria- ja puhtaanapito-palvelujen siirtyessä kokonaisuudessaan ulkopuoliselle palveluntuottajalle, Sol Oy:n ja Vireko Oy:n muodostamalle konsortiolle. Ateria- ja puhtaanapitopalveluiden henkilöstö (11 henkilöä) siirtyy palveluntuottajien henkilöstöön vanhoina työntekijöinä helmikuun alusta 2024. Sivistyspalveluissa on lisäystä varhaiskasvatuksen henkilöstössä uuden päiväkodin lapsien ja sen myötä lapsiryhmien määrän noustua. Vapaa-aikapalveluihin on varattu uusi kokoaikainen nuorisotyöntekijän resurssi, joka työskentelee 30 % työajastaan yhtenäiskoululla. Vastaavasti keväällä päättyy hankerahoitteen koulunuorisotyöntekijän työsuhte. Kirjaston henkilöstöarviota on hieman lisätty tiedossa olevien loppuvuoteen kohdistuvien henkilöstömuutosten vuoksi.

Suunnitelmakaudella kartoitetaan yhteistyön mahdollisuuksia niin tytäryhteisöjen kuin muiden Kainuun kuntienkin kesken. Tehtävänkuvia tarkennetaan koko konsernin tasolla

ja ostopalveluista siirrytään konserniresurssien osalta palvelun myyjäksi. Tämä tarkoittaa, että työntekijällä on vain yksi palkanmaksaja ja tytäryhteisöjen maksamista erillis-korvauksista luovutaan.

Työn vaativuuden arviointi toteutettiin kaikkien työehtosopimusten osalta vuoden 2019 aikana. TVA-korotuksia palkkoihin on tehty vuosien 2020–2023 aikana. Tämän lisäksi palkkakustannuksia nostavat valtakunnalliset korotukset. Henkilökohtaisen lisän käyttöön ottamista palkoissa on valmisteltu vuonna 2023 ja lisät otetaan käyttöön vuonna 2024.

Varsinaisen henkilöstön lisäksi kunta työllistää velvoitetyöllistettyjä sekä nuorten kesätyösetelillä palkattuja peruskoulun 8- ja 9-luokkalaisia ja toisen asteen hyrynsalmelaisia opiskelijoita.

Taulukko 3. Henkilöstösuunnitelma 2024–2026.

KUNNANHALLITUS	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kunnanjohtaja	1	1	1
Hallintopalvelut			
Hallintopäällikkö	1	1	1
Toimistos sihteeri	2	2	2
Elinkeinotoimi- ja matkailutoimi			
Kehityspäällikkö	1	1	1
Aluearkkitehti/Kaavoittaja/Maankäyttöinsinööri	0	0	0
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	5	5	5

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Sivistyspalvelut			
Yhtenäiskoulun koulun rehtori/sivistyspalvelu päällikkö	1	1	1
Toimistos sihteeri	0,9	0,9	0,9
Yhteensä	1,9	1,9	1,9
Varhaiskasvatus			
Varhaiskasvatuspäällikkö/päiväkodinjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatusopettaja	6	5	4
Päiväkotiaavustaja	1	1	1
Lastenhoitaja	8	8	8
Lastentoiminnanohjaaja	0,7	0,7	0,7
Yhteensä	16,7	15,7	14,7
Perusopetus			
Opo-apulaisrehtori	1	1	1
Lehtori	5	5	5
Luokanopettaja	8	8	8
Erytysluokanopettaja	3	3	3
Tuntiopettaja (määräaikainen)	1	1	1
Toimistos sihteeri	1	1	1
Koulunkäynninohjaaja	4	4	4
Aamu- ja iltapäiväkerhon ohjaaja	1	1	1
Nuorisotyöntekijä	0,3	0,3	0,3
Yhteensä	24,3	24,3	24,3
Kansalaisopisto			
Tuntiopettaja yli 16 vt. (määräaikainen)	1	1	1
Yhteensä	1	1	1
Kirjasto			
Kirjastovirkailija	0,75	1	1

Kirjastopalvelupäällikkö	1	0,3	0,3
Kulttuurituottaja	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	1,85	1,4	1,4
Vapaa-aikapalvelut			
Vapaa-aikaohjaaja	1	1	1
Nuorisotyöntekijä	0,7	0,7	0,7
Nuorisotyöntekijä, etsivä nuorisotyö	0,3	0,3	0,3
Yhteensä	2	2	2
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	47,75	46,3	45,3

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Hallinto			
Kunnanrakennusmestari	1	1	1
Rakennustarkastaja	1	1	1
Käyttöpäällikkö	1	1	1
Palveluesimies	0	0	0
Asuntosihtööri	1	1	1
Toimistosihtööri	1	1	1
Yhteensä	5	5	5
Liikuntapaikat ja yleiset alueet			
Liikuntapaikkojen hoitaja	1	1	1
Kiinteistöt			
Talonmies/kiinteistönhoitaja	5	4	4
Rakennusalan yleismies	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	5,5	4,5	4,5
Konevarikko			
Autonkuljettaja	1	1	1
Koneenkuljettaja	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	1,5	1,5	1,5
Ruoka- ja siivoushuolto			
Ravitsemustyönjohtaja	0	0	0
Ravitsemustyöntekijä	0	0	0
Laitosapulainen	0	0	0
Siivoaja	0	0	0
Yhteensä	0	0	0
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA YHTEENSÄ	13	12	12
KOKO KUNTA YHTEENSÄ	67,75	64,3	63,3

2.4 Talouden tasapainottaminen ja talouden hallinta

Kuntalain mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (110.3 §). Määräaika sovellettiin ensimmäisen kerran vuoden 2015 tilinpäätökseen kertyneeseen alijäämään, jolloin alijäämän siis tulee olla katettuna vuoden 2020 tilinpäätöksessä (148.1 §). Siirtymäkaudella erityisen alijäämäisillä kunnilla on kaksi vuotta enemmän aikaa kattaa alijäämä. Mikäli kunnalla (ei sovelleta kuntayhtymään) on vuoden 2015 tilinpäätöksessä kertynyt alijäämää yli 500 euroa asukasta kohden, alijäämän tulee olla katettuna vuoden 2022 tilinpäätöksessä (148.2 §).

Erityistä huomiota on siis alettu kiinnittää konsernialijäämään vuodesta 2015 alkaen. Hyrynsalmi ajautuikin kriisikunnaksi konsernialijäämien ylitettyä 1000 € / asukas peräkkäisinä vuosina 2015 ja 2016 (konsernialijäämä oli vuoden 2016 lopussa n. 2,7 M €, josta noin puolet oli peruskunnan aiheuttamaa). Talousarvion 2018 ja taloussuunnitelman vuoteen 2020 yhteydessä päätehtiin erillisestä *Talouden tasapainottamisohjelmasta 2018–2020*, jolla alijäämät oli tarkoitus kattaa vuoden 2020 loppuun mennessä. Tätä ohjelmaa on noudatettu soveltaen myös tämän jälkeen, ja alijäämät saatiinkin katettua vuoden 2022 loppuun mennessä.

Talouden tasapainottamisessa edetään vuonna 2024 seuraavilla kärjillä, jotka tulee tämentää vastuualueittain ja mahdollisuuksien mukaan myös tulosityksiköittäin kunnanhallituksen antaman talousarvion täytäntöönpano-ohjeen ja talousarvion käyttösuunnitelmien yhteydessä.

Seuraavan taulukon säästötoimet on syytä arvioida tulosaluetasolla ja konkretisoida siten, että laatua, mahdollisia säästöjä ja tehokkuutta palveluihin syntyy:

<p>1. Palvelujen järjestämisen tehostaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mitoitus ja tehostaminen (asiakashyödyn ja tehokkuuden maksimointi) • Tuotantotapojen kehittäminen (etäteknologia, digitalisaatio, verkkopalvelut, sujuvat palvelu- ja asioiden valmisteluprosessit) • Hukan vähentäminen (LEAN-ajattelun sisäistäminen, otetaan työkaluja käyttöön)
<p>2. Yhteistyön lisääminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konserniyhteistyön kehittäminen • Kuntayhteistyö (hanketoiminta, hankinnat, yhteinen henkilöstö ja yhteiset palvelut; pilottina kaavoitus ja tekninen toimiala; TE-palvelu-uudistus) • Yksityistäminen (kilpailutus ja ulkoistus, erityisesti ATPU) • 3.- ja 4.-sektorin yhteistyö (pilottina jotkut ladut ja liikuntapaikkojen kunnossapito) • Osallistava budjetointi (kokeilu ympäristöasioissa ja nuorten aktivoinnissa)
<p>3. Henkilöstösäästöt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luonnollisen poistuman (eläköitymiset) hyödyntäminen, mikäli mahdollista (seuraus: yhteistyön ja prosessien parantaminen) • Palkkausjärjestelmän kannustavuuden ja tehokkuuden lisääminen (henkilökohtainen lisä) • Osaamisen kehittäminen (osaamistarpeiden kartoitus ja räätälöity koulutus; ohjelman mukaan) • Työssä jaksamiseen ja työn iloon satsaaminen (työnohjaukset; henkilöstökyselyt) • Lomapalkkavelka ja kertyneet työsaldot minimiin (työjärjestelyt niin, että ns. ”ylitöitä” ei synny ja lomat voidaan pitää)
<p>4. Investointien järjeistämisen ja hanketoiminnan kehittäminen (kaikkia koskevat)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palveluja tehostavat ja rakenteita parantavat investoinnit • Hankesalkun (ml. kiinteistöohjelma) suuntaaminen tukemaan kuntastrategiaa • Ulkopuolisen lisärahoitusten hakeminen investointeihin

Vuonna 2024 realisoituvat lopullisesti sote -uudistuksen tuomat rakenteelliset muutokset tulo- ja kustannusrakenteessa sekä ateria- ja puhtaanapitopalveluiden yksityistäminen.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden siirtyminen uudelle toimijalle on lisännyt kustannuksia aiempaan nähden, ja lisännyt myös erilaisia muutostöitä. Jatkossa odotetaan myös tehokkuutta toimintoihin ja talouden seurantaan. Työllisyyspalveluiden siirtyminen kunnille vuoden 2025 alusta valmistellaan loppuun vuoden 2024 aikana.

2.5 Tulos- ja rahoituslaskelma

Kunnan kokonaistaloutta kuvataan tulos- ja rahoituslaskelmilla. Tuloslaskelma on esitetty täsmällisesti vuoden 2024 osalta ja täydennetään viitteellisesti vuosien 2025 ja 2026 osalta (ks. seuraava taulukko).

Tuloslaskelma (sis. ja ulk.)					
Tiliryhmä_1	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	3 634 282,54	2 840 409,00	2 276 957,00	2 115 390,00	1 954 090,00
TOIMINTAKULUT	-22 714 223,79	-8 803 259,95	-8 654 633,58	-8 706 213,53	-8 507 230,18
TOIMINTAKATE	-19 079 941,25	-5 962 850,95	-6 377 676,58	-6 590 823,53	-6 553 140,18
Verotulot	8 802 040,94	5 100 000,00	4 996 000,00	5 138 000,00	5 151 000,00
Valtionosuudet	12 598 597,00	2 474 487,00	2 678 320,00	2 931 286,00	3 063 188,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 295,75	-50 000,00	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00
VUOSIKATE	2 321 992,44	1 561 636,05	1 196 643,42	1 378 462,47	1 561 047,82
Poistot ja arvonalentumiset	-516 938,10	-563 562,94	-516 827,00	-513 301,00	-501 615,00
TILIKAUDEN TULOS	1 805 054,34	998 073,11	679 816,42	865 161,47	1 059 432,82
Satunnaiset erät	153 394,00	0,00	0		
Tilipäättösiirrot	52 070,55	0,00	0		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 010 518,89	998 073,11	679 816,42	865 161,47	1 059 432,82

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Rahoituslaskelma osoittaa, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan. Vuoden 2024 investoinnit (615 000 €) rahoitetaan pääosin kassalla, joka on kohtuullisen hyvä (myös kassanhallintalainasta pyritään eroon, koska korot ovat jo nousseet). On huomattava, että kunnan lainakanta ei juuri lisäännä, koska samalla maksetaan suunnitelman mukaisesti vanhojen lainojen rippeitä pois (ks. rahoituslaskelma).

Tuloslaskelma osoittaa noin 0,68 M euron ylijäämää. Tulosta voidaan oloissa, joissa kustannukset nousevat merkittävästi (mm. palkat noin 3 %, energia jopa yli 20 %) pitää jopa erinomaisen hyvänä. Oma tulorahoitus riittää poistojen kattamiseen ja myös investointien rahoittamiseen (ks. seuraavat taulukot). Myös suunnitelmavuosien tuloksen ennakoidaan olevan suhteellisen hyvän.

Tuloslaskelma (sis. ja ulk.)

Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	TP 2022	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	3 634 282,54	2 840 409,00	2 276 957,00	2 115 390,00	1 954 090,00
	Myyntituotot	1 626 469,10	813 560,00	278 450,00	188 950,00	166 550,00
	Maksutuotot	196 388,11	230 109,00	127 100,00	97 100,00	97 100,00
	Tuet ja avustukset	324 613,12	115 200,00	180 967,00	138 900,00	0,00
	Muut toimintatuotot	1 486 812,12	1 681 540,00	1 690 440,00	1 627 440,00	1 627 440,00
TOIMINTAKULUT	Totals	-22 714 223,79	-8 803 259,95	-8 654 633,58	-8 706 213,53	-8 507 230,18
	Henkilöstökulut	-4 354 641,55	-3 777 807,12	-3 529 806,58	-3 398 902,53	-3 337 249,18
	Palvelujen ostot	-15 985 958,12	-2 840 364,52	-2 852 952,00	-2 951 856,00	-2 815 926,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-963 276,36	-837 382,49	-832 350,00	-797 030,00	-796 680,00
	Avustukset	-277 063,53	-271 850,00	-307 800,00	-436 600,00	-436 600,00
	Muut toimintakulut	-1 133 284,23	-1 075 855,82	-1 131 725,00	-1 121 825,00	-1 120 775,00
TOIMINTAKATE	Totals	-19 079 941,25	-5 962 850,95	-6 377 676,58	-6 590 823,53	-6 553 140,18
Verotulot	Totals	8 802 040,94	5 100 000,00	4 996 000,00	5 138 000,00	5 151 000,00
	Kunnan tulovero	6 354 267,49	3 100 000,00	2 820 000,00	2 820 000,00	2 820 000,00
	Kiinteistövero	1 202 649,74	1 200 000,00	1 600 000,00	1 700 000,00	1 700 000,00
	Osuus yhteisöveron tuotosta	1 245 123,71	800 000,00	576 000,00	618 000,00	631 000,00
Valtionosuudet	Totals	12 598 597,00	2 474 487,00	2 678 320,00	2 931 286,00	3 063 188,00
	Kunnan peruspalvelujen valtion	9 003 378,00	1 639 536,00	1 736 005,00		
	Verotuloihin perustuva valt.os	2 031 312,00	799 733,00	910 839,00		
	Opetus- ja kulttuuritoimen val	-465 827,00	-466 465,00	-471 324,00		
	Harkinnanvarainen valtionosuus	385 000,00	0,00	0		
	Verotulomenetyksen kompensointi	1 653 854,00	501 683,00	502 800,00		
	Verolykkäysten takaisinperintä	-9 120,00	0,00	0		
Rahoitustuotot ja -kulut	Totals	1 295,75	-50 000,00	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00
	Korkotuotot	8 144,41	0,00	0,00		
	Muut rahoitustuotot	20 562,61	0,00	0,00		
	Korkokulut	-26 044,64	-50 000,00	-100 000,00	-100 000,00	-100 000,00
	Muut rahoituskulut	-1 366,63	0,00	0,00		
VUOSIKATE	Totals	2 321 992,44	1 561 636,05	1 196 643,42	1 378 462,47	1 561 047,82
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-516 938,10	-563 562,94	-516 827,00	-513 301,00	-501 615,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-516 938,10	-563 562,94	-516 827,00	-513 301,00	-501 615,00
TILIKAUDEN TULOS	Totals	1 805 054,34	998 073,11	679 816,42	865 161,47	1 059 432,82
Satunnaiset erät	Totals	153 394,00	0,00	0	0	0
	Satunnaiset tuotot	153 394,00	0,00	0		
Tilipäättösiirrot	Totals	52 070,55	0,00	0	0	0
	Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	52 070,55	0,00	0		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	2 010 518,89	998 073,11	679 816,42	865 161,47	1 059 432,82

Rahoituslaskelma	TP 2022	KS 2023	TA 2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA	2 310 266	1 551 641	1 196 643
Vuosikate	2 321 992	1 561 641	1 196 643
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	-165 121	-10 000	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 266 158	-875 000	-615 000
Investointimenot	-1 587 706	-885 000	-615 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	101 260		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	220 288	10 000	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 044 108	676 641	581 643
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-996 134	808 000	
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset			
LAINAKANNAN MUUTOKSET	179 248	808 000	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-320 752	-192 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500 000		
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET			
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-1 167 457		
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	47 974	1 484 641	581 643
Rahavarat 31.12.	1 444 347	2 928 988	3 510 631
Rahavarat 1.1.	1 396 373	1 444 347	2 928 988
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot			
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		1 720 749	2 302 392

3 Käyttötalous

3.1 Käyttötalouden yleiskuva

Käyttötaloustaulukko osoittaa toimintatuottojen ja toimintakulujen välisen suhteen eli toimintakatteen. Lisäksi taulukosta käy ilmi poistopohja ja tilikauden alijäämä, joka on rahoitettava valtionosuuksilla ja verokertymällä.

Käyttötalouden toimintatuottojen taso laskee selvästi vuonna 2024, lähinnä vuokratulojen ja ateria- ja puhtaanapitopalvelujen tulojen pienetessä; luonnollisesti ulkoistuksen takia vastaavasti myös henkilöstökulut pienennevät (ks. seuraava taulukko).

Käyttötalous					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	2 840 409,00	2 276 957,00	2 115 390,00	1 954 090,00
	Myyntituotot	813 560,00	278 450,00	188 950,00	166 550,00
	Maksutuotot	230 109,00	127 100,00	97 100,00	97 100,00
	Tuet ja avustukset	115 200,00	180 967,00	138 900,00	0,00
	Muut toimintatuotot	1 681 540,00	1 627 440,00	1 627 440,00	1 627 440,00
TOIMINTAKULUT	Totals	-8 803 259,95	-8 654 633,58	-8 706 213,53	-8 507 230,18
	Henkilöstökulut	-3 777 807,12	-3 529 806,58	-3 398 902,53	-3 337 249,18
	Palvelujen ostot	-2 840 364,52	-2 852 952,00	-2 951 856,00	-2 815 926,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-837 382,49	-832 350,00	-797 030,00	-796 680,00
	Avustukset	-271 850,00	-307 800,00	-436 600,00	-436 600,00
	Muut toimintakulut	-1 075 855,82	-1 131 725,00	-1 121 825,00	-1 120 775,00
TOIMINTAKATE	Totals	-5 962 850,95	-6 377 676,58	-6 590 823,53	-6 553 140,18
VUOSIKATE	Totals	-5 962 850,95	-6 377 676,58	-6 590 823,53	-6 553 140,18
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-563 562,94	-516 827,00	-513 301,00	-501 615,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-563 562,94	-516 827,00	-513 301,00	-501 615,00
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-6 526 413,89	-6 894 503,58	-7 104 124,53	-7 054 755,18
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-6 526 413,89	-6 894 503,58	-7 104 124,53	-7 054 755,18

3.2 Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet vastuualueittain

Hallinto- ja elinvoimapalvelut

Toimiala hallinto- ja elinvoimapalvelut sisältää kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, maakuntahallinnon, tilintarkastuksen, vaalit, hallinto- ja henkilöstöpalvelut, työllistämistoimenpiteet, elinvoimapalvelut, hanketoiminnan, aluearkkitehdin sekä maaseutupalvelut.

Kokonaisuutena tulosalue on pystynyt pienentämään nettokulujaan kuluva vuodesta talousarviovuoteen hieman yli 3 %, mitä voidaan pitää näissä olosuhteissa hyvänä. Nettokulut kuitenkin kasvavat suunnitelmavuosina 2025–2026, koska TE-uudistus tuo lisäkuluja, mutta uudistus tuo mukanaan myös lisää valtionosuuksia (ks. seuraava taulukko).

10 Hallinto- ja elinvoimapaalvelut					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	164 100,00	233 867,00	156 800,00	500,00
	Myyntituotot	18 400,00	22 900,00	17 900,00	500,00
	Maksutuotot	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00
	Tuet ja avustukset	115 200,00	180 967,00	138 900,00	0,00
	Muut toimintatuotot	500,00	0,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	Totals	-1 774 815,04	-1 800 961,46	-2 000 454,02	-1 819 290,72
	Henkilöstökulut	-633 475,04	-669 973,46	-622 361,02	-556 797,72
	Palvelujen ostot	-829 410,00	-785 018,00	-914 293,00	-799 743,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 410,00	-18 770,00	-12 050,00	-12 050,00
	Avustukset	-156 100,00	-188 450,00	-317 250,00	-317 250,00
	Muut toimintakulut	-140 420,00	-138 750,00	-134 500,00	-133 450,00
TOIMINTAKATE	Totals	-1 610 715,04	-1 567 094,46	-1 843 654,02	-1 818 790,72
VUOSIKATE	Totals	-1 610 715,04	-1 567 094,46	-1 843 654,02	-1 824 687,72
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-26 089,98	-10 534,00	-10 148,00	-5 897,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-26 089,98	-10 534,00	10 148,00	-5 897,00
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-1 636 805,02	-1 577 628,46	-1 853 802,02	-1 824 687,72
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-1 636 805,02	-1 577 628,46	-1 853 802,02	-1 824 687,72

Keskusvaalilautakunta

Vuonna 2024 toimitetaan presidentin vaali ja EU-vaalit. Kahdet vaalit näkyvät kulujen nousuna; kunnat vastaavat keskusvaalilautakunnan menoista sekä ennakoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista. Valtio tukee myös vaalien järjestämistä: oikeusministeriö suorittaa kunnalle presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kertakorvauksena ministeriön kulloinkin vahvistaman euro määrän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden. Presidentinvaalissa korvaus suoritetaan kaksinkertaisena, jos vaalissa toimitetaan toinen kierros. Vaalien järjestämisen korvauksia ei ole huomioitu seuraavassa taulukossa.

1050 Vaalit					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
TOIMINTAKULUT	Totals	-6 292,22	-16 298,82		
	Henkilöstökulut	-4 546,05	-11 373,82		
	Palvelujen ostot	-1 266,58	-3 605,00		
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-317,85	-570,00		
	Muut toimintakulut	-161,74	-750,00		
TOIMINTAKATE	Totals	-6 292,22	-16 298,82		
VUOSIKATE	Totals	-6 292,22	-16 298,82		
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-6 292,22	-16 298,82		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-6 292,22	-16 298,82	0	0

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto
Perustehtävä: Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta ja käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuusto asettaa kuntastrategiassa ja talousarviossa toimielimille tavoitteet, joilla ohjataan määrärahojen käyttöä, palvelutuotantoa ja toiminnan kehittämistä.

Strategiset tavoitteet: Kuntalaisten mahdollisuuksia seurata päätöksentekoa parannetaan: kokoustekniikkaa kehitetään, kokousten seuraaminen etäyhteydellä mahdollistetaan, päätöksistä ja niiden valmistelusta tiedottamista kehitetään.	Tulosmittarit: Valtuustosalin tekniikan kehittäminen, ml. kokousten striimaus: tavoitteena osallistumisen lisääminen ja uusi osallistuskulttuuri.	Tavoitetaso 2026: Uusi teknologia käytössä; kokousten seurannan lisääntyminen nykyisestä (muutamista satunnaisista seuraajista) huomattavasti.
Toiminnalliset tavoitteet: Ajantasainen ja sujuva päätöksenteko. Monipuolinen työskentely ja päätösten taustoitus ja valmistelu seminaarityöskentelyssä. Kunnan strateginen kehittäminen.	Tuotosmittarit: Kokousten määrä Kokousten sujuvuus ja asianmukaisuus Seminaarien määrä Opintomatkat, toteutuminen	Tavoitetaso 2024: 2 kk välein, 5 x vuodessa Päätöksistä ei valiteta 2 x vuodessa 1 x vuodessa
Toimenpiteet: Valtuusto kokoontuu tarvittaessa. Lisäksi järjestetään tarpeen mukaan seminaareja, koulutusta ja tutustumismatkoja. Valtuusto asettaa talousarvion tavoitteet sekä seuraa ja arvioi palvelujen tehokkuutta, tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Tämä edellyttää, että talousarvioseurannan lisäksi hallintokunnat laativat valtuustolle katsauksia palvelutuotannostaan ja arvioivat osaltaan talousarvion toteutumista.		
Resurssit (omat ja ostettavat): Kunnanvaltuuston kulut koostuvat valtuutettujen kokouspalkkioista, valtuutettujen käytössä olevista laitteista ja niiden verkkoyhteyksistä sekä kokouksiin liittyvistä kuluista. Käytännön toimintaa tukee johtoryhmä ja hallinto-osaston sihteeristö.		

Valtuuston toimintakuluissa on varauduttu pieneen nousuun, koska koronan jälkeen on tavoitteena lisätä seminaarityöskentelyä ja erilaisia tutustumiskäyntejä sekä vierailuja ja niiden isännöintiä.

10101 Kunnanvaltuusto					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT	Totals	-27 320,00	-34 632,40	-34 632,40	-34 632,40
	Henkilöstökulut	-15 000,00	-19 082,40	-19 082,40	-19 082,40
	Palvelujen ostot	-6 720,00	-8 450,00	-8 450,00	-8 450,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 200,00	-2 100,00	-2 100,00	-2 100,00
	Muut toimintakulut	-3 400,00	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
TOIMINTAKATE	Totals	-27 320,00	-34 632,40	-34 632,40	-34 632,40
VUOSIKATE	Totals	-27 320,00	-34 632,40	-34 632,40	-34 632,40
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-27 320,00	-34 632,40	-34 632,40	-34 632,40
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-27 320,00	-34 632,40	-34 632,40	-34 632,40

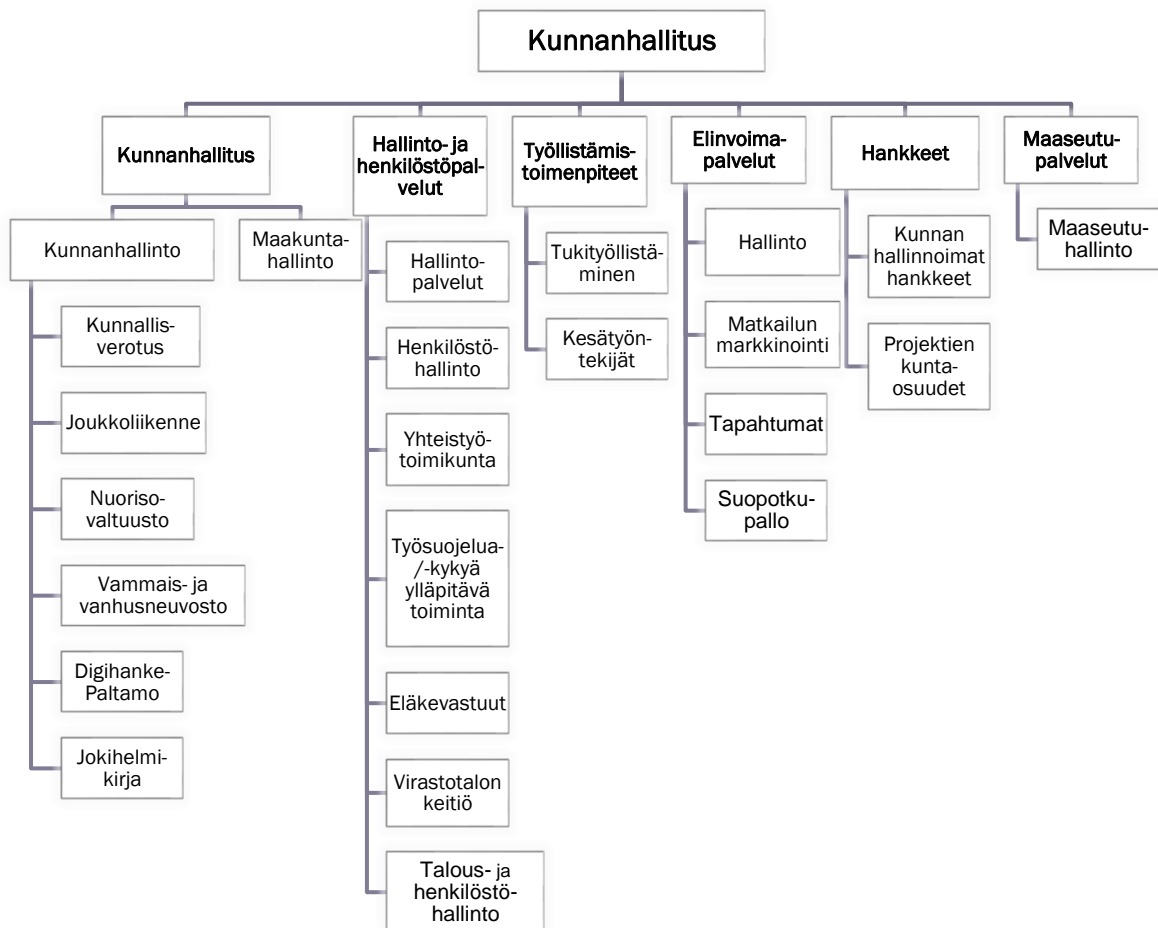
Tarkastuslautakunta

<p>Tilintarkastus</p> <p>Perustehtävä:</p> <p>Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.</p> <p>Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty Kuntalain 14 luvussa 121 §:ssä siten, että lautakunnan tehtävänä on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat 2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla 3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää 4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta 5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi 6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi. <p>Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.</p> <p>Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.</p> <p>Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.</p>		
<p>Strategiset tavoitteet: Kunnan toiminnan ja talouden ja sen seurannan sekä ennakkoinnin kehittäminen</p>	<p>Tulosmittarit: Arviointikertomus ja sen indikaattorit</p>	<p>Tavoitetaso 2026: Arviointikertomuksessa tuodaan esiin konkreettisia ja relevantteja kehityskohteita ja tavoitteita.</p>
<p>Toiminnalliset tavoitteet: Sujuva, ajantasainen talouden ja toiminnan seuranta ja arviointi.</p>	<p>Tuotosmittarit: Sujuva kokouskäytäntö, ja ajallaan syntyvä, relevantti arviointikertomus.</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Säilytetään nykyinen hyvä taso.</p>
<p>Toimenpiteet: Tarkastuslautakunta kokoontuu tarvittavan määrän sille kuntalaissa määriteltyjen tehtävien toteuttamiseksi; ja tilintarkastajat hoitavat työnsä.</p>		
<p>Resurssit: Kunnanvaltuusto on 24.2.2022 hyväksynyt, että vuosien 2022–2025 tilintarkastuspalvelut hankitaan BDO Auditor Oy:ltä 25.11.2021 tehdyn tarjouksen mukaisesti ja siihen tehtävät hoidetaan omana toimintana. Oletuksena on, että toiminnan taso ja kustannukset (n. 20 000 € / vuosi) säilyvät samana myös jatkossa (ks. seuraava taulukko).</p>		

1040 Tilintarkastus					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT	Totals	-21 863,06	-20 799,76	-20 799,76	-20 799,76
	Henkilöstökulut	-5 063,06	-5 249,76	-5 249,76	-5 249,76
	Palvelujen ostot	-15 450,00	-14 550,00	-14 550,00	-14 550,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-650,00	-300,00	-300,00	-300,00
	Muut toimintakulut	-700,00	-700,00	-700,00	-700,00
TOIMINTAKATE	Totals	-21 863,06	-20 799,76	-20 799,76	-20 799,76
VUOSIKATE	Totals	-21 863,06	-20 799,76	-20 799,76	-20 799,76
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-21 863,06	-20 799,76	-20 799,76	-20 799,76
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-21 863,06	-20 799,76	-20 799,76	-20 799,76

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksella on erittäin laaja, vastuullinen ja moniteemainen tehtäväkenttä, kuten seuraava kuva osoittaa.

Kuva 3. Kunnanhallituksen alainen toiminta.

Kunnanhallitus		
Perustehtävä: Kunnanhallituksen tehtävänä on johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Se vastaa myös valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä kunnan omistaja- ja konserniohjauksesta sekä sopimuksista. Lisäksi se valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa, vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta ja käyttää kunnan puhevaltaa. Kunnanhallituksen tehtävät on määritelty tarkemmin hallintosäännössä, 22 §.		
Strategiset tavoitteet: Hyvinvointityön kehittämisen jatkuvaksi, systemaattiseksi ja kaikki palvelut läpileikkaavaksi toiminnaksi ja ajattelumalliksi, jota toteutetaan vuosittain valittavilla painopisteillä, talousarvion avulla Kuntalaisten osallisuuden ja osallistumismahdollisuuksien kehittämien Tasapainoinen ja kestävä kunta- ja konsernitalous Hallittu, relevantti ja kuntastrategiaa tukeva hankekanta	Tulosmittarit: Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ja sen indikaattorit; myös päätösten vaikutuksia ihmisten hyvinvointiin arvioidaan. Toimiva kunta-, yritys- ja yhdistysyhteistyö Toimiva viestintä Monipuoliset osallistumistavat ja säännöllinen kuntalaisten kuuleminen; sekä osallistavien menetelmien ja rakenteiden käyttö Konsernitulos ja lainakanta Hakesalkku ja sen koko sekä laatu	Tavoitetaso 2026: Ajantasainen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma käsitellään valtuustossa vuosittain: tavoitteena hyte-kertoimen parantuminen. EVA käytössä Säännöllinen yhteydenpito, tarpeiden ja toiveiden kuuleminen; käytössä erilaisia, uusiakin, osallistumiskanavia Kysely kuntalaisilta vuosittain tai organisoitu kuntalaisraati Osallistava budjetointi käytössä vuosittain Lapsiparlamentin tms. lasten osallistumisen kanavan käyttöönotto Lainakanta pienenee edellisestä vuodesta Tulokselliset ja vaikuttavat hankkeet (arviointi).
Toiminnalliset tavoitteet: Sujuva asioiden poliittinen valmistelu ja ennakoiva suunnittelu Sujuva ja tehokas hallitusyöskentely; kuntastrategian toimeenpano tilannekuvan mukaan	Tuotosmittarit: Puheenjohtajiston ja johtoryhmän säännöllinen kokoontuminen ja seminaari- sekä työpajatyöskentely Kokousten sujuvuus; valmistelutyön laatu; ajantasainen relevantti tilannekuva päätösten perusteena; oikaisuvaatimukset	Tavoitetaso 2024: Kokoontuminen vähintään neljännesvuosittain; pahimmat karikot ja ongelmat ratkaistaan etukäteen Tehokkaat prosessit; tehdään asiat kerralla oikein
Toimenpiteet: Kunnanhallitus kokoontuu noin kolmen viikon välein ja tarvittaessa.		

Kunnanhallitus osallistuu tarvittaessa kokouksiin, koulutuksiin, seminaareihin, edustustilaisuuksiin ja erilaisiin tapahtumiin.
Kunnanhallitus valmistellee ja päättää sekä panee toimeen hallintosäännössä sille määritellyt tehtävät.

Resurssit (omat ja ostettavat):

Suoraan kunnanhallituksen alaisena työntekijänä on kunnanjohtaja, vaikka hallituksen ohjauksessa toimivat myös hallinto- ja henkilöstöpalvelut, elinkeino- ja maaseututoimi sekä työllistäminen; nettokulut vähenevät selvästi talousarviovuonna ja pysyvät kohtuullisella tasolla myös suunnitelmavuosina (ks. seuraava kuva ja taulukot).

1020 Kunnanhallitus					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	6 000,00	27 067,00	0,00	0,00
	Myyntituotot	6 000,00	5 000,00		
	Tuet ja avustukset	0,00	22 067,00	0,00	0,00
	Muut toimintatuotot	0,00			
TOIMINTAKULUT	Totals	-341 327,36	-350 727,86	-342 727,86	-342 727,86
	Henkilöstökulut	-142 567,36	-147 417,86	-147 417,86	-147 417,86
	Palvelujen ostot	-134 200,00	-135 600,00	-127 600,00	-127 600,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 800,00	-3 850,00	-3 850,00	-3 850,00
	Avustukset	-11 400,00	-15 000,00	-15 000,00	-15 000,00
	Muut toimintakulut	-49 360,00	-48 860,00	-48 860,00	-48 860,00
TOIMINTAKATE	Totals	-335 327,36	-323 660,86	-342 727,86	-342 727,86
VUOSIKATE	Totals	-335 327,36	-323 660,86	-342 727,86	-342 727,86
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-15 506,65	-4 637,00	-4 251,00	
	Suunnitelman mukaiset poistot	-15 506,65	-4 637,00	-4 251,00	
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-350 834,01	-328 297,86	-346 978,86	-342 727,86
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-350 834,01	-328 297,86	-346 978,86	-342 727,86

(sis. kustannuspaikat: kunnanhallinto, kunnallisverotus, joukkoliikenne, nuorisovaltuusto, vammais- ja vanhusneuvosto, Digihanke Paltamo ja Jokihelmi-kirja. Kunnanhallinto -kustannuspaikalle on varattu erilaiset kunnanhallituksen avustukset.)

Kunnanhallituksen avustukset (ks. myös liite 1): yht. 15 000 €:

– Ristijärven-Hyrynsalmen 4H-yhdistys	2 000 €
– Maanpuolustusjuhla	1 000 €
– Moisiovaaran Kyläyhdistys Ry	500 €
– Rasti-Hyry Ry (kuntorastitoiminta ja kouluyhteistyö: suunnituskarttojen tarkistusraha / tapatumavälinehankinta / lähiretkeilyreittien suunnittelu)	2 500 €
– Kainuun liikunta / Kainuun urheilugaala yms.	400 €
– Vauvaraha (nuorten lasten perheiden huomiointi)	5 000 €
– Tapahtuma-avustukset, muut pienet tapahtumat	3 600 €

Maakuntahallinto

Kunnanhallitus sopii ja resursoi kunnan lakisääteisen yhteistoiminnan. Seuraava taulukko sisältää Kainuun liiton ja Kainuun ympäristöterveydenhuollon (Sotkamo isäntäkuntana) maksusuodet (ks. seuraava taulukko):

- Kainuun liitto 83 000 €
- Kainuun ympäristöterveydenhuolto 93 000 €.

1030 Maakuntahallinto					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT	Totals	-161 330,00	-176 000,00	-176 000,00	-176 000,00
	Palvelujen ostot	-161 330,00	-176 000,00	-176 000,00	-176 000,00
TOIMINTAKATE	Totals	-161 330,00	-176 000,00	-176 000,00	-176 000,00
VUOSIKATE	Totals	-161 330,00	-176 000,00	-176 000,00	-176 000,00
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-161 330,00	-176 000,00	-176 000,00	-176 000,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-161 330,00	-176 000,00	-176 000,00	-176 000,00

Hallinto- ja henkilöstöpalvelut

Hallintopalvelut		
<p>Perustehtävä: Hallintopalvelut tuottaa kuntalaisille ja kuntaorganisaatiolle päätöksenteon valmisteluun ja toimenpanoon kuuluvat yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä vastaa tietohallinnosta, asiakirjahallinnosta ja arkistoinnista.</p>		
<p>Strategiset tavoitteet: Tuotetaan tehokkaasti toimivat ja laadukkaat palvelut hyödyntäen aiempaa laajemmin sähköisiä kanavia ja palveluja.</p> <p>Kehitetään valmistelua ja päätöksentekoa strategian mukaiseksi, tavoitteellisemmaksi ja suunnitelmallisemmaksi.</p> <p>Yhteistyön kehittäminen kuntakonsernin sisällä ja ulkopuolella</p>	<p>Tulosmittarit: Käyttöön otetut sähköiset palvelut Sähköiseen arkistointiin siirtyminen</p> <p>EVA:n käyttöönotto</p> <p>Uudet yhteistyömuodot ja -sopimukset</p>	<p>Tavoitetaso 2026: Käytössä tarvittavat sähköiset asiointikanavat, ajasta ja paikasta riippumattomasti; sähköinen arkistointi käytössä</p> <p>Arviointi käytössä</p> <p>Toimiva, monipuolinen ja tarkoituksenmukainen yhteistyö</p>
<p>Toiminnalliset tavoitteet: Asiakkaiden tarpeita vastaavat, tehokkaat ja monikanavaiset palvelut kuntalaisille, mökkiläisille ja matkailijoille.</p> <p>Monipuolinen ja aktiivinen viestintä: kuntalaisten hyvät osallistumismahdollisuudet ja myönteinen kuntakuva</p>	<p>Tuotosmittarit: Uudet käyttöön otetut sähköiset lomakkeet ja palvelukanavat; uusien, palveluvampien verkkosivujen käyttöönotto.</p> <p>Uudet käyttöön otetut viestintätavat ja -kanavat, viestinnän aktiivisuus; kuntalaiskyselyt ja/tai -tapahtumat</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Käytössä tarvittavat sähköiset asiointikanavat Käytössä uudet, palvelevat verkkosivut</p> <p>Muuttunut viestinnän ilme ja sisältö; Toteutunut kuntalaiskysely vähintään 1 x /vuosi</p>
<p>Toimenpiteet: Palveluita tehostetaan ja kehitetään asiakkaiden tarpeita vastaaviksi erityisesti sähköisiä kanavia hyödyntäen sekä etsimällä aktiivisesti uusia tapoja ja tahoja yhteistyöhön. Hukkaan menevää työtä pyritään systemaattisesti välttämään (pilotoidaan Lean-ajattelun kehittäminen hallinnossa). Päätöksentekoa sujuvoitetaan ja terävöite-</p>		

tään huolellisella valmistelulla sekä vaikutusten ennakoarvioinnin käyttöön ottamisella. Viestintää kehitetään aktiivisesti ja sitä toteuttaa erityisesti viestintäkoordinaattori.

Resurssit (omat ja ostettavat):

Hallintopalveluista vastaa kunnanjohtaja ja tehtäviä hoitavat hallintopäällikkö ja kaksi toimistosihteeriä. Lisäksi viestintää hoitaa viestintäkoordinaattori 0,2 htv työajalla. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut hankitaan Kuntalaskenta Oy:ltä ja ICT-palvelut Atealta ostopalveluina.

Digitaalisuuden ja viestinnän kehittämistä toteutetaan paljolti kuntien yhteisten hankkeiden kautta.

Henkilöstöpalvelut

Perustehtävä:

Henkilöstöpalvelut vastaa kunnan työnantajana toimimisen tehtävistä. Henkilöstöpalvelut sisältää yhteistyötoimikunnan, työsuojelun ja työkykyä ylläpitävän toiminnan, työterveyshuollon, eläkevastuista laskutettavat KueL-maksuosuudet sekä eläkevastuut vanhoista ja siirtyneistä palvelussuhteista.

Strategiset tavoitteet:

Suunnitelmallinen henkilöstön työssäjaksamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen sekä osaamisen vahvistaminen.

Esimiestyön ja -osaamisen kehittäminen työssä viihtymisen ja jaksamisen parantamiseksi.

Henkilöstökustannusten nousun hallinta kaikin mahdollisin, kannustavin keinoin.

Tulosmittarit:

Yksityiskohtaiset tavoitteet ja mittarit henkilöstöohjelmassa 2021–2023; henkilöstöohjelman päivitys; työhyvinvointikysely

Sairauspoissaolojen aleneva kehitys
Esimiesten koulutuksiin osallistuminen

Tilinpäätöstiedot

Tavoitetaso 2026:

Kysely vähintään joka toinen vuosi; epäkohtiin puututaan välittömästi

Vähenevä trendi

Kasvava trendi

Kasvu maksimissaan palkankorotustasoa

Toiminnalliset tavoitteet:

Työskentelyn arki toimii, tukipalvelut ovat vaivattomasti saatavilla ja henkilöstö voi hyvin ja jaksaa työssään.

Tuotosmittarit:

Työhyvinvointikyselyn tulokset
E-passin käyttöaste
Virkistyspäivien toteutuminen ja niihin osallistuminen
Kehityskeskustelujen toteutuminen
Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen

Tavoitetaso 2024:

Työhyvinvointi hyvällä tasolla
Positiivinen kehitys
Toteutuvat täysimääräisesti kaikissa yksiköissä, 100 % osallistuminen; 100 %

Toteutettu

Henkilöstön osaaminen on riittävä ja ajantasainen	Koulutussuunnitelman laatiminen ja toteutuminen Koulutuksiin osallistuneiden määrä	Toteutettu Positiivinen kehitys aiempaan nähden
Palkkaus on oikeudenmukaista, tasapuolista ja kannustavaa	Henkilökohtaisen palkanliikkeen käyttöönotto Palkkauksen kokonaisuuden tarkastelu vuosittain; palkkatasa-arvovertailun toteuttaminen	Otettu käyttöön vuoden 2024 aikana /kaikki TES:t, pl. OVTES Toteutettu
Yhteistyötoimikunta ja työsuojelutoimikunta kokoontuvat säännöllisesti. Työsuojelun toimintaohjelma päivitetään ja työn riskien arviointi toteutetaan Toimivat työterveyspalvelut turvataan ja henkilöstöä tiedotetaan työterveyspalvelujen muutoksista	Kokousten määrä Riskien arviointi Yhteistyötapaaminen työterveyden edustajien kanssa / arviointi Työterveystiedottaminen Henkilöstölle toteutettu kysely työterveyspalveluista ja niiden toimivuudesta	Vähintään 2 x / vuosi Toteutettu kaikissa yksiköissä Vuosittain / reklamaation määrä ja kehitys Tarvittaessa, vähintään puolivuosittain 1 x vuosi
Ajantasainen ja aktiivinen henkilöstön tiedottaminen, henkilöstölle turvataan hyvät mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa	Intranetin saaminen aiempaa aktiivisemmin käyttöön Henkilöstötiedotteiden määrä Säännöllinen tiimipalaverikäytäntö kaikissa toimistoissa	Intranet aktiivisessa päivitys- / viikoittaiskäytössä Vähintään 4 x / vuosi Tyytyväisyys toimintatapoihin
Ateria- ja puhtaanapalvelujen hallittu liikkeenluovutus	Henkilöstön ajantasainen tiedostus	Tyytyväiset asiakkaat ja tyytyväinen siirtyvä henkilöstö

Toimenpiteet:

Yhteistyötoimikunta kokoontuu vähintään puolivuosittain. Työsuojelutoimikunta kokoontuu työsuojelupäällikön johdolla ja toteuttaa työn riskien arvioinnin. Työhyvinvointia pyritään kehittämään aktiivisesti mm. 2023 toteutetun työhyvinvointimittauksen tulosten avulla. Aktiivisen tuen malli on käytössä ja esimiehiä kannustetaan puuttumaan henkilöstön välisiin ristiriitatilanteisiin. Työnohjauksen käyttöön ottamista sitä tarvitseville suunnitellaan. Henkilöstölle järjestetään virkistyspäiviä tai -iltapäiviä sekä tarjotaan käyttöön ePassi, jolla voi ostaa kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalveluita. EPassin arvoa korotetaan aiemmasta 100 € /vuosi 120 €:n /vuosi ja henkilöstön virkistykseen varattua rahaa korotetaan siten, että käytettävissä on 2 x 25 € tai 1 x 50 € /hlö/vuosi. Henkilöstön koulutustarpeita tuetaan ja osaamis-/koulutustarpeet selvitetään kehityskeskustelujen ja osaamiskartoituksen avulla. Koulutustarpeiden toteuttamiseen on käytössä koulutuslisenssi, jolla voi osallistua rajoittamattomaan määrään verkko-

koulutuksia. Yhteistyötä työterveyden kanssa tiivistetään ja sairauspoissaoloihin pyritään etsimään ratkaisuja myös työnantajan aktiivisella toiminnalla. Tiedottamista työterveyden palveluista tehostetaan. Intranettiä käytetään tehokkaasti henkilöstöviesintään sekä aloite- ja palautekanavana.

Resurssit (omat ja ostettavat):

Henkilöstöpalvelut tuottaa hallintopalvelut. Työterveyshuollon palvelut hankitaan Mehiläinen Oy:ltä, joka osti aiemman toimijan Kainuunmeren työterveyden osakkeet hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä.

Talous on kehittymässä positiivisesti jatkossa (ks. seuraava taulukko).

1060 Hallinto- ja henkilöstöpalvelut		KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2				
TOIMINTATUOTOT	Totals	500,00	500,00	500,00	500,00
	Myyntituotot	500,00	500,00	500,00	500,00
	Tuet ja avustukset	0,00			
	Muut toimintatuotot	0,00			
TOIMINTAKULUT	Totals	-621 064,02	-284 264,35	-274 847,08	-274 847,08
	Henkilöstökulut	-263 384,02	-180 900,00	-180 900,00	-180 900,00
	Palvelujen ostot	-294 300,00	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 950,00	-47 120,00	-47 120,00	-47 120,00
	Muut toimintakulut	-58 430,00	-516 784,35	-507 367,08	-507 367,08
TOIMINTAKATE	Totals	-620 564,02	-516 784,35	-507 367,08	-507 367,08
VUOSIKATE	Totals	-620 564,02	-516 784,35	-507 367,08	-507 367,08
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-10 583,33	-5 897,00	-5 897,00	-5 897,00
	Suunnitelman mukaiset poistot	-10 583,33	-5 897,00	-5 897,00	-5 897,00
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-631 147,35	-522 681,35	-513 264,08	-513 264,08
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-631 147,35	-522 681,35	-513 264,08	-513 264,08

(sis. kustannuspaikat: hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut, yhteistyötoimikunnan, työsuojelua/-kykyä ylläpitävän toiminnan, laskutettavat KuEL -eläkemenoperusteiset (Rvi), vanhat ja siirtyneet eläkevastuut, virastotalon keittiön sekä talous- ja henkilöstöhallinnon)

Työllistämistoimenpiteet

Työllistäminen		
Perustehtävä:		
Tulosityksikön tehtävänä on työllisyydenhoidon lakisäätteisten tehtävien toteuttaminen, työllistäminen kunnan palveluihin työllistämistuella sekä nuorten kesätöiden tukeminen. Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelut siirtyvät kokonaan kuntien tehtäväksi.		
Strategiset tavoitteet:	Tulosmittarit:	Tavoitetaso 2026:
Vuoden 2025 alusta kokonaan kuntien vastuulla olevat TE-palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti, tuloksekkaasti ja taloudellisesti tehokkaasti. Palveluiden toimivuuden ja vaikuttavuuden seuranta on ajantasaista ja kunnalla on aidot vaikutusmahdollisuudet työllisyydenhoitoon.	Työllisyyspalveluiden kustannukset Työttömyysaste	Valtionosuuden lisäys riittää kattamaan muutoksen myötä lisääntyneet kustannukset Aleneva

<p>Toiminnalliset tavoitteet: Valmistaudutaan suunnitelmallisesti 2025 palveluiden siirtoon kunnille.</p>	<p>Tuotosmittarit: Paltamon kanssa solmittu palvelusopimus sekä sovittu yhteistyömalli seurantaan ja vaikuttavuuden arviointiin</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Onnistunut valmistelu ja toimiva malli valmis vuoden lopussa</p>
<p>Tuotetaan vaikuttavaa työllisyyden hoidon palvelua</p>	<p>Työttömyyden väheneminen Työmarkkinatukimaksujen väheneminen</p>	<p>Työttömyysaste < 10 % Aleneva, < 120 000 €</p>
<p>Tuetaan nuorten työllistämistä kesätyösetelillä 8- ja 9-ik päättävillä ja toisen asteen opiskelijoille. Markkinoidaan aktiivisemmin sekä seteliä että kunnan omia kesäseteli -työpaikkoja.</p>	<p>Kesätyösetelien hakijamäärä Kunnan omiin tehtäviin työllistyvien määrä</p>	<p>25 hakijaa 5 henkilöä</p>

Toimenpiteet:

Talousarviovuonna työllisyydenhoidon toiminta toteutetaan pitkälti vuotta 2023 vastaavalla tavalla. Työllisyyden kuntakokeilut jatkuvat vuoden 2024 ajan. Palvelut hankitaan sopimusperusteisesti Paltamon työllisyyspalveluilta, joka tuottaa palvelut Hyrynsalmelle, Ristijärvelle ja eläkeselvitysten osalta myös Puolangalle. Työllistämisyhteistyötä tehdään Ristijärven 4H -yhdistyksen kanssa. Työpajatoimintaa ostetaan lisäksi Suomussalmen kunnalta.

Työllisyydenhoito siirtyy kokonaisuudessaan kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Hyrynsalmi on liittynyt Kainuun kuntien sekä Kuusamon ja Taivalkosken muodostamaan Kainuu-Koillismaa työllisyysalueen yhteistoimintasopimukseen, jossa vastuukuntana alueen palveluille on Kajaani. Kajaani järjestää sopimusalueen yhteiset palvelut. Asiakastyö tuotetaan alueellisesti tai kuntakohtaisesti sopimusalueen kunnissa. Pienten kuntien Hyrynsalmen, Ristijärven ja Paltamon osalta on sovittu yhteistyöstä, jossa Paltamo tuottaa sopimusperusteisesti henkilöasiakaspalvelut näille kunnille.

Kunnan työympäristöjä on arvioitu hanketyönä oppimisympäristöiksi, joihin voidaan jatkossa työllistää työttömiä opinnollistamisen keinoin.

Nuorten työllistämiseen tarjotaan työnantajille kesätyöseteli tueksi nuoren palkkaamiseen. Nuoria pyritään työllistämään kesätyöhön myös kunnan omiin palveluihin.

Resurssit (omat ja ostettavat):

Palvelut hankitaan sopimuksella Paltamon työllisyyspalveluita. Toimintaa koordinoi kunnassa hallintopäällikkö, joka vastaa myös nuorten kesätyöseteleillä työllistämisestä.

Työllisyyden hoidon **resurssit** jakaantuvat 2024 seuraavasti:

- palkkatukimäärärahoihin palkattavat	33 000
- kuntaan palkattavat kesätyöntekijät	2 400
- avustukset yrityksille ja yhteisöille kesätyöntekijöistä	3 000
- työmarkkinatuen kuntaosuus	125 000
- Paltamon kunta, ostosopimus	40 000

Suunnitelmavuosina tulosityksikön kustannukset nousevat merkittävästi, kun aiempien kulujen lisäksi kunnille kohdistuvat työllisyydenhoidon kulut kokonaisuudessaan (ks. seuraava taulukko). Lisäksi kunnan vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta

laajenee jatkossa koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös peruspäivärahaa ja perusosan suuruista osuutta ansiopäivärahasta. Kunnille korvataan uudet kustannukset laskennallisesti täysimääräisinä osana valtionosuuksia. Palkkatukeen käytetyt määrät sisällytetään valtionosuuksiin. Suunnitelmavuosien luvut perustuvat alustaviin laskelmiin ja voivat vielä muuttua. Seuraavan kerran laskelmia tarkastellaan keväällä 2024.

1070 Työllistämistoimenpiteet					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00
	Myyntituotot	0,00			
	Tuet ja avustukset	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00
TOIMINTAKULUT	Totals	-203 607,22	-224 692,10	-553 192,10	-553 192,10
	Henkilöstökulut	-40 697,22	-41 722,10	-41 722,10	-41 722,10
	Palvelujen ostot	-40 350,00	-40 350,00	-239 050,00	-239 050,00
	Avustukset	-113 000,00	-128 000,00	-257 800,00	-257 800,00
	Muut toimintakulut	-9 560,00	-14 620,00	-14 620,00	-14 620,00
TOIMINTAKATE	Totals	-183 607,22	-204 692,10	-553 192,10	-553 192,10
VUOSIKATE	Totals	-183 607,22	-204 692,10	-553 192,10	-553 192,10
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-183 607,22	-204 692,10	-553 192,10	-553 192,10
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-183 607,22	-204 692,10	-553 192,10	-553 192,10

(sis. työllistäminen hallintopalvelut ja nuorten kesätyöt)

Elinvoimapaalvelut

Elinkeino- ja matkailutoimi		
<p>Perustehtävä: Elinkeinojen kehittäminen ja yritysneuvonta, hankeneuvonta- ja hallinnointi (elinkeinohankkeet), lomatonntien ja huoneistojen myynti / markkinointi ja Kiinteistö Oy Ahmahakan ja Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalon toimitusjohtajan tehtävät.</p>		
<p>Strategiset tavoitteet: Tukea ja myötävaikuttaa Hyrynsalmen Ukkohallan kehittymistä ja turvata maa- ja metsätalouden ja teollisuuden nykyiset työpaikat. Matkailun kehittyminen 5–7 prosentilla vuosittain Ukkohallan vuokrauskäytössä olevien vuodepaikkojen kasvattaminen Myötävaikuttaa tuulivoimapuistojen lisärakentamiseen ja aurinkoenergian käyttöönottoon</p>	<p>Tulosmittarit: Hanketoiminta Työpaikkojen kehitys Matkailutulon kehitys Työpaikkojen kehitys Yritysten liikevaihdon kehitys Vuodepaikkojen kehitys Uudet hankkeet</p>	<p>Tavoitetaso 2026: Säilyttää nykyiset työpaikat Matkailutulo 10–11 miljoonaa 15 prosentin kasvu liikevaihdoissa 15–20 uutta lomahuoneistoa 1 uusi puisto uusituvalle energialle</p>

<p>Toiminnalliset tavoitteet: Säilyttää ja kasvattaa matkailuyritysten liikevaihtoa ja työpaikkoja mm. hanke-toiminnalla.</p> <p>Turvata Suopotkupallon MM-kisojen järjestäminen Hyrynsalmen kunnassa Vuorisuolla, mikäli tapahtuma pystytään järjestämään. Tapahtuma lisää alueen tunnettavuutta sekä vetovoimaa myös muiden tuotantojen ja tapahtumien kautta.</p> <p>Turvata maa- ja metsätalouden työpaikat</p> <p>Tuulivoimapuistojen toiminnan turvaaminen ja kehittäminen</p>	<p>Tuotosmittarit: Uudet EU-hankkeet Vuodepaikkojen määrän kehitys ja käyttöasteet Tonttiesittelyt, lukumäärä</p> <p>Tapahtumiin lukumäärä ja osallistujat Suopotkupallon MM-kisojen joukkumäärä</p> <p>Työpaikkojen lukumäärä</p> <p>Kaavoitusprosessien eteneminen</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Hanketoiminta kasvaa uusituvan energian osalta ja muu hanketoiminta pysyy ennallaan tai kasvaa hie-man. Hankkeita toteutetaan ja hallinnoidaan itse tai KAMK:n kanssa.</p> <p>Suopotkupallon MM-kisoissa 150 joukkuetta</p> <p>Säilyy nykyisellään</p> <p>Kunta hoitaa sujuvasti oman roolinsa kaavoituksissa</p>
---	---	---

Toimenpiteet:

- Hanke- ja yritystilaisuudet ja koulutukset
- Messut
- Hankesuunnittelu
- Neuvonta
- Juoksevien asioiden hoito
- Kaavoitukset
- Tonttien / huoneistojen myynti
- Sopimusten valmistelu ja ajan tasalla pitäminen

Resurssit (omat ja ostettavat):

Kehityspäällikkö + hankehenkilöiden työpanos 0,5 htv + 0,8 htv (1.5.2023 alkaen 0,5 + 1 htv) ja ostopalvelut. Suopotkupallokoordinaattori 0,3 htv.

1020 Elinvoimapalvelut

Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	30 500,00	30 000,00	0	0
	Maksutuotot	30 000,00	30 000,00	0	0
	Tuet ja avustukset	0,00			
	Muut toimintatuotot	500,00			
TOIMINTAKULUT	Totals	-199 218,28	-220 589,89	-144 568,54	-141 568,54
	Henkilöstökulut	-110 268,28	-94 659,89	-67 838,54	-67 838,54
	Palvelujen ostot	-56 450,00	-72 550,00	-34 000,00	-31 000,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 050,00	-6 650,00	-500	-500
	Avustukset	-17 000,00	-32 750,00	-31 750,00	-31 750,00
	Muut toimintakulut	-12 450,00	-13 980,00	-10 480,00	-10 480,00
TOIMINTAKATE	Totals	-168 718,28	-190 589,89	-144 568,54	-141 568,54
VUOSIKATE	Totals	-168 718,28	-190 589,89	-144 568,54	-141 568,54
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-168 718,28	-190 589,89	-144 568,54	-141 568,54
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-168 718,28	-190 589,89	-144 568,54	-141 568,54

(sis. hallinnon, matkailun markkinoinnin, tapahtumat ja suopotkupallon)

Edellinen taulukko sisältää seuraavat avustukset (ks. liite 1):

- Hallinto ja avustus kylätalo Iskun ylläpitoon (10 750 €)
- Tapahtumat (1 500 €)

Hanketoiminta

130 Hanketoiminta					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	107 100,00	156 300,00	156 300,00	0
	Myyntituotot	11 900,00	17 400,00	17 400,00	0
	Tuet ja avustukset	95 200,00	138 900,00	138 900,00	0
	Muut toimintatuotot	0,00			
TOIMINTAKULUT	Totals	-150 700,10	-209 133,30	-189 863,30	-11 700,00
	Henkilöstökulut	-53 415,10	-65 563,30	-65 563,30	
	Palvelujen ostot	-85 585,00	-130 820,00	-111 550,00	
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	-11 700,00	-11 700,00	-11 700,00
	Avustukset	-11 700,00	-1 050,00	-1 050,00	
	Muut toimintakulut	0,00	-52 833,30	-33 563,30	-11 700,00
TOIMINTAKATE	Totals	-43 600,10	-52 833,30	-33 563,30	-11 700,00
VUOSIKATE	Totals	-43 600,10	-52 833,30	-33 563,30	-11 700,00
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-43 600,10	-52 833,30	-33 563,30	-11 700,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-43 600,10	-52 833,30	-33 563,30	-11 700,00

(Sis. kustannuspaikat: Uudistavaa vetovoimaa matkailuun - Arctic Lakeland Kainuu - hanke ja projektien kuntaosuudet.)

Hankkeiden maksuosuudet		2024
1.	Mustarinda	2 000
2.	KAMK, Kuntapalvelut 2023	2 673
3.	KAMK, Kainuun Kelkka -hanke	1 585
4.	Kate-Kainuun mielenterveysohjelma	889
5.	Arvovesi 2	1 000
6.	Ylä- ja Itä-Kainuun vihreän siirtymän osaamiskeskus	10 000
7.	Uudistavaa vetovoimaa matkailuun – Arctic Lakeland Kainuu	1 671
8.	Muut hankkeet suunnittelussa: Kalalle-hanke, Ukkohallan ja Paljakan matkailualueen kehittämishanke ja yritysten kansainvälistymispolkuhanke	4 000
	Yht.	23 818

Projektien kuntaosuuksien kustannuspaikalle on varattu myös Elävä Kainuu Leader ry/ hanke-/ hallintokulut 11 700 €.

Aluearkkitehti/Kaavoittaja/Maankäyttöinsinööri

Maankäytön ja kaavoituksen asiantuntija toimii osana elinvoimapaalveluja maankäytön, kaavoituksen, rakentamisen sekä asuin ympäristön suunnittelussa sekä viranomaisyhteistyössä. (Tällä hetkellä virka on täyttämättä; tehtävää hoidetaan osittain ostopalveluna ja osittain määräaikaisen osa-aikaisen työntekijän voimin.)

Maaseutupalvelut

Maaseutuhallinto

Kunnanvaltuusto on 21.6.2011 (§ 24) on hyväksynyt yhteistoimintasopimuksen maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä. Sopimus koskee kunnan maaseutuhallintoviranomaiselle säädettyjä tehtäviä ja se sisältää kaikki kunnan maaseutuviranomaiselle säädettyt tehtävät ja palvelut. Maaseutuhallinnon järjestämisestä annetun lain mukainen toiminta Hyrynsalmen, Paltamon, Puolangan, Ristijärven ja Suomussalmen kunnissa järjestetään isäntäkuntamallilla, jossa isäntäkuntana toimii Puolangan kunta.

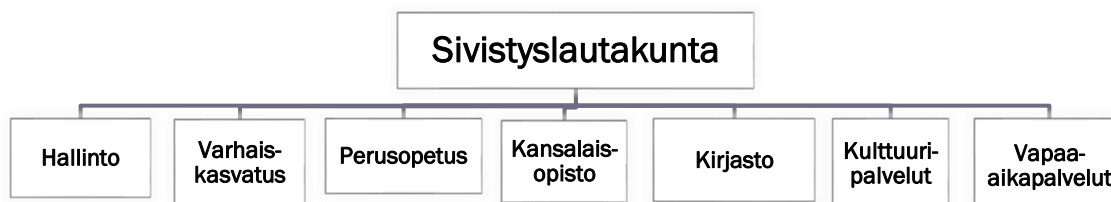
Seuraavasta taulukosta käyvät ilmi maaseututoimen kulurakenne talousarviovuonna 2024 ja suunnittelukauden loppuun 2026; kustannukset laskevat talousarviovuonna ja pysyvät sen jälkeen samalla tasolla suunnitelmakauden loppuun. Avustuksissa ovat mukana aiempien vuosien tapaan viljely- ym. suunnitelmien sekä maksullisen lomituksen tukeminen 40 % kustannuksista.

140 Maaseutupalvelut					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT	Totals	-44 310,00	-30 803,00	-30 803,00	-30 803,00
	Henkilöstökulut	-580,00	-640,00	-640,00	-640,00
	Palvelujen ostot	-34 150,00	-22 193,00	-22 193,00	-22 193,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-400,00	-300,00	-300,00	-300,00
	Avustukset	-3 000,00	-1 000,00	-1 000,00	-1 000,00
	Muut toimintakulut	-6 180,00	-6 670,00	-6 670,00	-6 670,00
TOIMINTAKATE	Totals	-44 310,00	-30 803,00	-30 803,00	-30 803,00
VUOSIKATE	Totals	-44 310,00	-30 803,00	-30 803,00	-30 803,00
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-44 310,00	-30 803,00	-30 803,00	-30 803,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-44 310,00	-30 803,00	-30 803,00	-30 803,00

Sivistyslautakunta

Perustehtävä:

Sivistystoimen tarkoituksena on turvata ajanmukaiset varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut sekä kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut ja mahdollistaa sitä kautta kuntalaisen jatkuva itsensä kehittäminen ja hyvä elämänlaatu. Lautakunnan tehtäväkenttä on laaja vahvasti resursoitu (ks. seuraava kuva).

Kuva 4. Sivistyslautakunnan alainen toiminta.

Sivistystoimen talousarvio vuodelle 2024 kasvaa noin 7 %:lla (toimintakulujen kasvu n. 5 %) kuluva vuodesta, mikä johtuu lähinnä varhaiskasvatuksen kulujen suuresta kasvusta (ks. seuraava taulukko).

30 Sivistyspalvelut					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	98 469,00	7 200,00	7 200,00	7 200,00
	Myyntituotot	7 000,00	6 600,00	6 600,00	6 600,00
	Maksutuotot	90 909,00	600,00	600,00	600,00
	Tuet ja avustukset	0,00			
	Muut toimintatuotot	560,00			
TOIMINTAKULUT	Totals	-3 817 576,33	-4 011 629,76	-3 951 010,89	-3 938 940,85
	Henkilöstökulut	-2 093 988,50	-2 154 380,76	-2 121 572,89	-2 125 482,85
	Palvelujen ostot	-903 904,52	-960 624,00	-940 413,00	-924 433,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-122 717,49	-157 050,00	-150 050,00	-150 050,00
	Avustukset	-110 250,00	-110 250,00	-110 250,00	-110 250,00
	Muut toimintakulut	-586 715,82	-629 325,00	-628 725,00	-628 725,00
TOIMINTAKATE	Totals	-3 719 107,33	-4 004 429,76	-3 943 810,89	-3 931 740,85
VUOSIKATE	Totals	-3 719 107,33	-4 004 429,76	-3 943 810,89	-3 931 740,85
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-2 432,13			
	Suunnitelman mukaiset poistot	-2 432,13			
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-3 721 539,46	-4 004 429,76	-3 943 810,89	-3 931 740,85
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-3 721 539,46	-4 004 429,76	-3 943 810,89	-3 931 740,85

Hallinto

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Sivistyspalvelut hallinto		
<p>Strategiset tavoitteet: Koordinoida ja mahdollistaa sivistystoimialan eri toimijoiden edellytykset tuottaa, ylläpitää ja kehittää palveluja</p> <p>Antaa kuntalaisille mahdollisuudet harrastustoimintaan, virkistykseen, elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen</p>	<p>Tulosmittarit: Palvelun laatua seurataan yksiköittäin ja jaetaan hyviä käytänteitä yksiköiden välillä säännöllisesti</p> <p>Kehitetään/lisätään tarjontaa kaikenikäiset kuntalaiset huomioiden</p>	<p>Tavoitetaso 2026: Palvelutaso pysyy vähintään ennallaan ja monipuolistuu</p> <p>Vapaa-aikatoimen lisäresurssien myötä tarjonta lisääntyy ja sitä voidaan kohdentaa paremmin eri ikäryhmiin</p>

<p>Toiminnalliset tavoitteet: Tukea yksiköiden toimintaa, huolehtia yhteisestä koordinaatiosta ja yhteistyöstä sekä kehitystehtävistä.</p> <p>Motivoitunut, hyvinvoiva ja työhönsä sitoutunut henkilöstö.</p> <p>Sisäinen ja ulkoinen viestintä</p> <p>Kannustetaan elinikäiseen oppimiseen</p>	<p>Tuotosmittarit: Hankkeiden määrä, laatu ja laajuus</p> <p>Tiivistää eri yksiköiden välistä yhteistyötä</p> <p>Henkilöstön täydennyskoulutukset</p> <p>Poissaolot/henkilö/vuosi valtakunnallisesti keskimääräisellä tasolla</p> <p>Kehityskeskustelut/toteutuminen 100 %</p> <p>Palavereiden määrä</p> <p>Osallistuja-/käyttäjämäärä</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Hankkeiden määrä pysyy samalla tasolla; hankkeiden omarahoitus n. 12000–15000 t €.</p> <p>Henkilöstön vaihtuvuus pieni</p> <p>Henkilöstö osallistuu aktiivisesti koulutuksiin koulutuslisenssiä hyödyntäen Poissaolot eivät lisäänty</p> <p>Kehityskeskustelut vähintään joka toinen vuosi</p> <p>Osastopalaverit keskimäärin joka toinen kuukausi</p> <p>Monipuolinen ja eri-ikäryhmittä huomioiva palvelu kansalaisopistossa ja kirjastossa</p>
<p>Toimenpiteet: Haetaan hankerahoitusta vuosittain. Ne edistävät palveluiden toimintaa, saatavuutta ja laatua sekä henkilöstön osaamista.</p> <p>Kehityskeskustelut pidetään vähintään joka toinen vuosi</p> <p>Tyhy-toiminta säännöllistä</p> <p>Kehitetään edelleen sivistystoimen tulosyksiköiden sekä kunnan osastojen välistä yhteistyötä ja viestintää</p> <p>Tehdään yhteistyötä Kainuun sivistystoimien tulosyksiköiden välillä</p> <p>Koulutustarjonta tasapainossa suhteessa tarpeisiin.</p>		
<p>Resurssit (omat ja ostettavat): Sivistyspalvelujen osastopäällikkö 0,5 Toimistosihteerit 0,7</p>		

Ostopalvelujen nousu selittyy sivistyspalvelujen kaikkien tulosyksiköiden leasingvuokarakustannuksien siirrolla sivistyshallinnon kuluiksi.

Lisäksi on siirretty kirjaston ja vapaa-aikatoimen ICT-palvelu- sekä terveystalouden kuluiksi.

300 Sivistyshallinto					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	0,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
	Myyntituotot	0,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00
	Tuet ja avustukset	0,00			
TOIMINTAKULUT	Totals	-160 880,40	-191 161,00	-190 761,00	-190 761,00
	Henkilöstökulut	-100 536,40	-91 211,00	-91 211,00	-91 211,00
	Palvelujen ostot	-22 300,00	-49 880,00	-49 480,00	-49 480,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 184,00	-1 860,00	-1 860,00	-1 860,00
	Muut toimintakulut	-36 860,00	-48 210,00	-48 210,00	-48 210,00
TOIMINTAKATE	Totals	-160 880,40	-186 161,00	-185 761,00	-185 761,00
VUOSIKATE	Totals	-160 880,40	-186 161,00	-185 761,00	-185 761,00
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-160 880,40	-186 161,00	-185 761,00	-185 761,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-160 880,40	-186 161,00	-185 761,00	-185 761,00

Varhaiskasvatus

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Varhaiskasvatus		
<p>Perustehtävä: Perustehtävänä on järjestää lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluja lapsiperheille.</p> <p>Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.</p> <p>Varhaiskasvatuksen tehtävänä on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista • edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta • ehkäistä syrjäytymistä • tukea huoltajia kasvatustyössä ja mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. <p>Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea siten kuin varhaiskasvatuslaissa on säädetty inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.</p>		
<p>Strategiset tavoitteet: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman jalkauttaminen ja haltuunotto</p>	<p>Tulosmittarit: Toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuuden toteutumisen seuranta</p>	<p>Tavoitetaso 2026: Varhaiskasvatus on tasa-arvoista ja yhdenvertaista</p>

<p>Toiminnalliset tavoitteet: Pedagogiikan ja tiimityön kehittäminen jatkuu Hyrynsalmen varhaiskasvatuksessa</p> <p>Henkilöstön ammatillisen osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen koulutussuunnitelman mukaisesti</p> <p>Yleisen, tehostetun ja erityisen tuen järjestäminen inklusiivisten periaatteiden mukaisesti</p>	<p>Tuotosmittarit: Tiimipalaverien määrä (päiväkodin yhteiset, varhaiskasvatuksen opettajien ja ryhmien omat tiimit)</p> <p>Koulutuspäivien määrä</p> <p>Toteutuneet varhaiskasvatuksen erityisopettajan (VEO) asiakasmäärät</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Hyvä yhteistyö ja laadukas varhaiskasvatus</p> <p>Henkilöstö osallistuu ammatillisiin koulutuksiin</p> <p>Kaikki tukea tarvitsevat lapset saavat tuen</p>
<p>Toimenpiteet: Toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman jalkauttamiseen laadittu seurantamenetelmät (lomakkeet, haastattelut, videointi)</p> <p>Kaikkien tiimien säännöllinen kokoontuminen</p> <p>Toteutetaan vuosittaista koulutussuunnitelmaa</p> <p>Kolmitasoisen tuen toteutuminen</p> <p>VEO-palvelut tarjotaan väh. 1x/vko/tuen tarvitsija. Lisäksi VEO-palvelut ryhmissä työn ohessa tehtynä.</p>		
<p>Resurssit (omat ja ostettavat): 1 varhaiskasvatuspäällikkö/päiväkodinjohtaja 6 varhaiskasvatuksen opettajaa (1 määräaikainen 31.7.2024 asti) 8 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa 1 päiväkotiaavustaja 1 seurakunnan lastenhojaaja (osa-aikainen, työaika 68 %)</p>		

Lasten kotihoidontuen, kuntalisän ja joustavan hoitorahan maksuun varataan 98 000 €. Varhaiskasvatus on maksutonta, joten varhaiskasvatuksen maksutuottoja ei tule. Varhaiskasvatuksen tulos heikkenee kuluva vuodesta n. 21 %, mikä selittää huomattavan osan koko sivistyspalvelujen talousarvion noususta (ks. seuraava taulukko).

310 Varhaiskasvatus					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	90 009,00			
	Myyntituotot	0,00			
	Maksutuotot	90 009,00			
	Tuet ja avustukset	0,00			
TOIMINTAKULUT	Totals	-886 085,61	-1 017 154,52	-991 621,24	-991 621,24
	Henkilöstökulut	-593 121,97	-633 875,52	-600 078,24	-600 078,24
	Palvelujen ostot	-88 427,85	-148 609,00	-156 873,00	-156 873,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 475,97	-22 650,00	-22 650,00	-22 650,00
	Avustukset	-98 000,00	-98 000,00	-98 000,00	-98 000,00
	Muut toimintakulut	-93 059,82	-114 020,00	-114 020,00	-114 020,00
TOIMINTAKATE	Totals	-796 076,61	-1 017 154,52	-991 621,24	-991 621,24
VUOSIKATE	Totals	-796 076,61	-1 017 154,52	-991 621,24	-991 621,24
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-796 076,61	-1 017 154,52	-991 621,24	-991 621,24
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-796 076,61	-1 017 154,52	-991 621,24	-991 621,24

Perusopetus

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Perusopetus		
<p>Perustehtävä:</p> <p>Alkuopetuksen opetuksellinen tehtävä on tuottaa oppilaalle uutta tietoa ja oppimisen iloa. Tärkeätä on ohjata lapsi oppimaan. Hänen yksilöllistä kasvuaan ja kehitystään tuetaan. Lasta kannustetaan omatoimisuuteen, tiedon hankkimiseen, kriittisyyteen ja vuorovaikutukseen muiden kanssa.</p> <p>Koko perusopetuksen, joka on kunnan laajin ja vahvimmin resursoitu vastuualue, kasvatuksellisena tehtävänä on tuottaa terveen itsetunnon omaavia, suvaitsevaisia nuoria, jotka sisäistävät perusopetuksen arvopohjan.</p> <p>Koko perusopetuksen opetuksellisena tehtävänä on taata oppilaille oppimisen taso, joka antaa päättövaiheessa monipuoliset jatko-opintomahdollisuudet ja valmiudet elinikäiseen oppimiseen.</p>		
<p>Strategiset tavoitteet:</p> <p>Tieto- ja viestintätekniiikan käyttäminen opetuksessa nykyaikaisilla välineillä ja ohjelmilla</p> <p>Lasten ja nuorten tasapainoisen oppimisen, kasvun ja kehityksen edistäminen ja tukeminen</p> <p>Oppilaiden jatko-opintojen ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisten tietojen ja taitojen saavuttaminen</p>	<p>Tulosmittarit:</p> <p>Palautteet ja jatkuva havainnointi luokissa ja TVT-suunnitelman toteutuminen</p> <p>Riittävä ja monipuolinen tuki opiskelijahuollossa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa</p> <p>Työelämään tutustuminen</p> <p>Valtakunnalliset kokeet (6 ja 9 lk)</p>	<p>Tavoitetaso 2026:</p> <p>Tieto- ja viestintätekniiikkaa hyödynnetään sujuvasti</p> <p>Lukeva koulu – toimintatapa pysyväksi</p> <p>Kaikki oppilaat saavuttavat jatko-opintoihin edellyttävän osaamistason</p>

<p>Toiminnalliset tavoitteet: Koulujen TVT (tieto- ja viestintäteknologia) -suunnitelman käyttöönotto</p> <p>Koulu toimii kiusaamisen vastaisessa toiminnassa.</p> <p>Edistää lasten ja nuorten hyvinvointia, koulunkäyntiä ja opiskelua sekä osallisuutta</p> <p>Kaikki perusopetuksen päättäneet oppilaat pääsevät jatko-opintoihin</p>	<p>Tuotosmittarit: TVT-laitteiden määrä/oppilas</p> <p>KiVa-koulu ja Verso-sovitelu</p> <p>Laatutyöhön liittyvät kyselyt esim. työsuunnitelma</p> <p>Yhteishaun tulokset Päättötodistuksen saaneet, % ikäluokasta</p>	<p>Tavoitetaso 2024: TVT-laitteiden käyttö sujuvaa, monipuolista ja taroituksenmukaista</p> <p>Kiusaaminen ja häirintä vähenee</p> <p>Työsuunnitelma toteutuu</p> <p>Kaikki perusopetuksen päättäneet oppilaat pääsevät jatko-opintoihin</p>
<p>Toimenpiteet: Kaikilla 8–9 luokan oppilailla käytössä henkilökohtaiset koneet</p> <p>Opiskeluhuollon yhteistyötä tehdään hyvinvointialueen kanssa</p> <p>Valtakunnallinen kouluterveyskysely (OPH) joka toinen vuosi</p> <p>Move-testit 5. ja 8. luokkalaisille</p> <p>Yhteiset hankkeet eri kuntien kanssa</p> <p>Yhteishaku ja Valpas -seuranta</p>		
<p>Resurssit (omat ja ostettavat):</p> <p>Vuosiluokat 0–9 yh</p> <ul style="list-style-type: none"> - perusopetusryhmät 10 - oppilasryhmät: 8–19 mini-max oppilasryhmäkoot <p>Erityisopetus</p> <ul style="list-style-type: none"> - pienryhmä 3–6 luokat 1 - pienryhmä 7–9 luokat 1 <p>Henkilökunta (Perusopetus)</p> <ul style="list-style-type: none"> - rehtori/sivistyspalvelujen osastopäällikkö 1 - opo-apulaisrehtori 1 - lehtorit 5 - luokanopettajat 8 - tuntiopettaja 1 - erityisluokanopettaja 3 - toimistosihiteeri 1 - koulunkäynninohjaajat 4 - aamu- ja iltapäiväkerhon ohjaaja 1 - nuorisotyöntekijä 0,3 		

Perusopetuksen toimintakulut ovat pysyneet hyvin annetussa talousarvioraamissa (ks. seuraava taulukko).

320 Perusopetus					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	7 000,00			
	Myyntituotot	7 000,00			
TOIMINTAKULUT	Totals	-2 252 107,55	-2 256 695,16	-2 247 670,16	-2 247 670,16
	Henkilöstökulut	-1 253 657,55	-1 286 800,16	-1 286 800,16	-1 286 800,16
	Palvelujen ostot	-628 920,00	-582 265,00	-573 840,00	-573 840,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 330,00	-85 790,00	-85 790,00	-85 790,00
	Muut toimintakulut	-297 200,00	-301 840,00	-301 240,00	-301 240,00
TOIMINTAKATE	Totals	-2 245 107,55	-2 256 695,16	-2 247 670,16	-2 247 670,16
VUOSIKATE	Totals	-2 245 107,55	-2 256 695,16	-2 247 670,16	-2 247 670,16
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-33,39			
	Suunnitelman mukaiset poistot	-33,39			
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-2 245 140,94	-2 256 695,16	-2 247 670,16	-2 247 670,16
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-2 245 140,94	-2 256 695,16	-2 247 670,16	-2 247 670,16

Kansalaisopisto

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Kansalaisopisto		
<p>Perustehtävä: Kansalaisopisto tarjoaa kuntalaisille ja kunnassa oleskeleville mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen, itsensä kehittämiseen, yleissivistykseen sekä mielekkääseen vapaa-ajan harrastustoimintaan</p>		
<p>Strategiset tavoitteet: Elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta tarjoten mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.</p> <p>Yhteistyön syventäminen kainuulaisten kansalaisopistojen kanssa</p> <p>Kannustamme kuntalaisia aktiiviseen osallistumiseen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen</p>	<p>Tulosmittarit: Kerätään palautteet kurseittain</p> <p>Yhteiset hankkeet</p> <p>Kurssitarjonnan ylläpitäminen / monipuolisuus</p>	<p>Tavoitetaso 2026: Osallistavaa ja monipuolista tarjontaa eri ikäisille</p> <p>Opistotoiminnan kehittämisen hankkeiden avulla</p> <p>Kurssitarjonta pysyy vähintään ennallaan ja monipuolistuu</p>

<p>Toiminnalliset tavoitteet: Harrastajamäärän säilyttäminen ja suunniteltujen kurssien toteutuminen</p> <p>Erityisryhmien tuki: kansalaisopisto saanut Opetushallitukselta avustusta maahanmuuttajien, työttömien sekä seniorien ja eläkeläisten kurssimaksujen alentamiseen/ korvaamiseen</p> <p>Tuetaan kuntalaisten hyvinvointia</p>	<p>Tuotosmittarit: Osallistujien määrä Opetustuntien määrä Kurssien määrä Palautekyselyt opiskelijoille Opintosetelien määrä</p> <p>Vos-rahoitus kattaa osan toteutuvista kurssituntien kustannuksista, %-osuus.</p> <p>HYTE-työryhmän ohjaus</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Suunnitellut kurssit ja toteutuvat pääsääntöisesti Opiskelijamäärä ei laske</p> <p>Vos-rahoitus pysyy samalla tasolla</p> <p>Suosituksien käytännön toimenpiteinä</p>
---	--	---

Toimenpiteet:
Tarjotaan monipuolista ja kuntalaisten hyvinvointia laajasti tukevaa toimintaa mahdollisuuksien mukaan koko kunnan alueella.

Kansalaisopiston kurssitarjonta vastaa kuntalaisten tarpeita elinikäiseen oppimiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen.

Resurssit (omat ja ostettavat):
Kansalaisopistotoiminnan hallinnointi ostetaan Kianta-Opistolta Suomussalmelta

Opettajina toimivat määräaikaiset tuntiopettajat

Taloudelliset resurssit jopa hieman pienenevät TA-vuonna ja suunnitelmavuosina kuluva vuodesta (ks. seuraava taulukko).

325 Kansalaisopisto					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTAKULUT	Totals	-124 386,20	-113 540,00	-112 780,00	-112 780,00
	Henkilöstökulut	-14 041,20			
	Palvelujen ostot	-60 230,00	-64 300,00	-63 540,00	-63 540,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 785,00	-2 940,00	-2 940,00	-2 940,00
	Muut toimintakulut	-47 330,00	-46 300,00	-46 300,00	-46 300,00
TOIMINTAKATE	Totals	-124 386,20	-113 540,00	-112 780,00	-112 780,00
VUOSIKATE	Totals	-124 386,20	-113 540,00	-112 780,00	-112 780,00
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-124 386,20	-113 540,00	-112 780,00	-112 780,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-124 386,20	-113 540,00	-112 780,00	-112 780,00

Kirjasto

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Kirjasto
Perustehtävä:

<p>Kirjasto on lakisääteinen peruspalvelu. Se tuottaa kirjastolain määrittelemät yleisen kirjaston tehtävät kaikille asiakkaille.</p> <p>Kirjaston tehtävänä on tarjota tieto- ja sisältöpalveluita kaikille ja edistää monipuolista lukutaitoa sekä yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto osallistuu alueellisen kehittämiskirjaston järjestämään toimintaan.</p>		
<p>Strategiset tavoitteet: Kirjasto toimii sosiaalisena tilana ja edistää maksuttomilla palveluillaan syrjäytymisen ehkäisemistä ja kannustaa kuntalaisia osallistumaan ja vahvistamaan yhteisöllisyyttä.</p> <p>Edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taitteen harrastukseen sekä jatkuvan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen.</p> <p>Uudistaa ja monipuolistaa palveluja ja tuotteita.</p>	<p>Tulosmittarit: Hankinnat 700/v; uudet lainattavat ”tuotteet”.</p> <p>Lastenkirjallisuuden lainaus 4000 lainaa/v.</p> <p>Lainamäärät 8 lainaa/asukas.</p> <p>Asiakaspalautteet/-toiveet</p> <p>Kokoelman ajantasaisuus</p>	<p>Tavoitetaso 2026: Hankinta-/lainausmäärät pysyvät ennallaan</p> <p>Lukupiiri-toiminta jatkuu</p> <p>Kirjailijavierailuja</p> <p>Keskustelutilaisuuksia kuntalaisille ajankohtaisista aiheista mm. varautuminen</p> <p>Uusia ja uudistettuja tuotteita.</p>
<p>Toiminnalliset tavoitteet: Kirjaston käytön monipuolistaminen, tapahtumat, näyttelyt ja koulutukset, mm. digiopastus</p> <p>Monipuolinen, ajantasainen kokoelma</p> <p>Kustannustehokas palvelutoiminta</p> <p>Lasten ja nuorten lukemisen tukeminen</p>	<p>Tuotosmittarit: Tapahtumien määrä</p> <p>Digiopastusten määrä</p> <p>Näyttelyjen määrä</p> <p>Hankinnat 700/v</p> <p>Lainamäärät 8 lainaa/asukas</p> <p>Kokonaismenot €/asukas</p> <p>Lastenkirjallisuuden lainaus/v</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Vähintään 6 eri näyttelyä/v</p> <p>Kansalaisopiston järjestämä digiopastus jatkuu</p> <p>Saadaan hankittua uutuuksia (kirjat, DVD:t)</p> <p>Lainamäärät pysyvät ennallaan tai nousevat</p> <p>Kokonaismenot suhteessa toiminnan aktiivisuuteen</p>
<p>Toimenpiteet: Lisääntyneen henkilöressurssin myötä tehdään enemmän yhteistyötä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa ja järjestetään mm. satutunteja ja lukupiirejä.</p> <p>Opastetaan asiakkaita sähköisten ja muiden kirjaston palveluiden sekä omatoimikirjaston käyttöön ja järjestetään "matalan kynnyksen" -tapahtumia ja näyttelyitä</p> <p>Etätyötilan tarjoaminen asianmukaisin verkkoyhteyksin</p> <p>Kelan asiointipiste</p>		

Ammattitaitoinen henkilöstö; palkataan kirjastovirkailija maaliskuusta 2024 alkaen

Alueellista kirjastoyhteistyötä jatketaan

Riittäväillä ja kustannustehokkailla henkilöstöresursseilla sekä omatoimikirjaston avulla toteutettavat kirjastopalvelut

Yhteistyö varhaiskasvatuksen, koulun ja kulttuuritoimen kanssa esimerkiksi satutunnit ym. lastentapahtumat

Resurssit (omat ja ostettavat):
 Kirjastopalvelupäällikkö 1 htv
 Kirjastovirkailija 0,75 htv
 Nykyisten erittäin pienten henkilöstöresurssien tulevan kasvun myötä myös kustannukset kasvavat n. 7 % (ks. seuraava taulukko).

345 Kirjasto					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	900,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00
	Myyntituotot	0,00	600,00	600,00	600,00
	Maksutuotot	900,00	600,00	600,00	600,00
	Tuet ja avustukset	0,00			
	Muut toimintatuotot	0,00			
TOIMINTAKULUT	Totals	-138 529,16	-151 407,57	-142 390,70	-135 300,66
	Henkilöstökulut	-51 563,16	-70 927,57	-63 250,70	-67 160,66
	Palvelujen ostot	-27 440,00	-23 740,00	-22 400,00	-11 400,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 450,00	-26 500,00	-26 500,00	-26 500,00
	Muut toimintakulut	-33 076,00	-30 240,00	-30 240,00	-30 240,00
TOIMINTAKATE	Totals	-137 629,16	-150 207,57	-141 190,70	-134 100,66
VUOSIKATE	Totals	-137 629,16	-150 207,57	-141 190,70	-134 100,66
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-2 398,74			
	Suunnitelman mukaiset poistot	-2 398,74			
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-140 027,90	-150 207,57	-141 190,70	-134 100,66
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-140 027,90	-150 207,57	-141 190,70	-134 100,66

Kulttuuripalvelut

(Sis. kulttuuritoimi, musiikki ja taidekasvatus ja museo)

Musiikki ja taidekasvatus

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Musiikki ja taidekasvatus		
Perustehtävä: Perustehtävänä on tarjota paikkakunnalla mahdollisuus korkeatasoiseen ja tavoitteelliseen musiikin opiskeluun. Musiikinopetuspalvelut ostetaan Kainuun musiikkiopistolta Kajaanista.		
Strategiset tavoitteet: Korkealaatuiset musiikinopetuspalvelut turvataan omalla paikkakunnalla ostamalla palvelut Kainuun musiikkiopistolta ottaen	Tulosmittarit: Asiakaspalautteen seuraminen	Tavoitetaso 2026: Palvelujen määrä ja taso pysyvät ennallaan

huomioon kuntalaisten tarpeet		
Toiminnalliset tavoitteet: I, II, ja III -tason tutkinnot	Tuotosmittarit: Opiskelijamäärät Suoritettujen tutkintojen määrä	Tavoitetaso 2024: Opiskelija- ja tutkinto määrät pysyvät vähintään ennallaan
Oppilaskonsertit	2 x/v	Yleisölle avoimet konsertit järjestetään
Toimenpiteet: Yhteistyön jatkaminen ja toiminnan edelleen kehittäminen		
Lasten ja nuorten osallistumismahdollisuudet musiikkiopiston tavoitteelliseen harrastamiseen ylläpidetään hyvällä tasolla.		
Resurssit (omat ja ostettavat): Opiskelijamäärää vastaava opetusresurssi tulee Kainuun musiikkiopistolta		

Kulttuuritoimi ja museo

Perustehtävä

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Kulttuuritoimi ja museo		
Perustehtävä: Kulttuuritoimen perustehtävä on paikallisen kulttuurin kehittäminen ja vaaliminen hyrynsalmelaiset erityispiirteet huomioiden		
Strategiset tavoitteet: Tavoitteena on vaalia ja syventää Hyrynsalmen rikasta kulttuuriperintöä ja hyödyntää sitä alueen maineen hallinnassa ja markkinoinnissa Edistää kulttuuria osana kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia Kannustaa kuntalaisia osallistumaan ja vahvistamaan yhteisöllisyyttä	Tulosmittarit: Kehitetään museon toimintaa hankkeena yhteistyössä Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa Asiakaspalautteiden huomioiminen	Tavoitetaso 2026: Museon toiminta monipuolistuu Virtuaalimuseo hankerahan avulla Kulttuuritoiminta ja -tarjonta lisääntyy

<p>Toiminnalliset tavoitteet: Tavoitteena tuottaa mahdollisimman monipuolisesti kulttuuripalveluja kunnallisten ja maakunnallisten yhteistyö-kumppaneiden kanssa</p> <p>Tavoitteena on sujuva, näkyvä, kuuluva ja paikallinen kulttuuritoiminta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuritoimen avustukset järjestöille - Näyttelyt ja taiteilijavierailut yhteistyössä kirjaston kanssa - Kaunislehdon talomuseon tapahtumat - Yhteistyö kirjastojen, koulujen, Mustarindan ja Kainuun museon kanssa <p>Osallistutaan Konsertti joka kouluun -hankkeeseen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teatterimatkat - Oulu2026 -hankeyhteistyö <p>Osallistutaan Kulttura (Kainuun lasten ja nuorten kulttuurikeskuksen) -hankkeeseen</p>	<p>Tuotosmittarit: Kulttuuripalvelujen määrä</p> <p>Avustuksen saajien määrä</p> <p>Kävijämäärät/tapahtumat tilastointi</p> <p>Kaunislehdon kävijämäärät</p> <p>Koululaiskonsertti 1 x v</p> <p>Teatterimatkat 1 x v</p> <p>Hankeyhteistyö</p> <p>Kunnalla oma KOPS (kulttuurikasvatussuunnitelma)</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Pyritään lisäämään kulttuuritapahtumia</p> <p>Museotoimen kävijämäärien nostaminen ja kesätapahtumien uudistaminen</p> <p>Avustuksia jakamista jatketaan</p> <p>Kävijämäärät kasvavat</p> <p>Tiivistetään ja lisätään yhteistyötä mm. Mustarindan kanssa</p> <p>Hankehakuihin osallistuminen</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelma käytössä ja sitä päivitetään säännöllisesti</p>
<p>Toimenpiteet: Järjestetään tilaisuuksia ja tapahtumia resurssien mukaan</p> <p>Toteutetaan kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista toimintaa lapsille ja nuorille</p> <p>Jaetaan avustukset vuosittain</p> <p>Sivistyspalvelujen osastopäällikkö alueteatterineuvottelutoimikunnan jäsen</p> <p>Tehdään yhteistyötä Kainuun kuntien kanssa</p>		
<p>Resurssit (omat ja ostettavat): Osa sivistyspalvelujen henkilöstöstä toimii oman työn ohessa kulttuurituottajina. Museo-oppaina toimivat koulunkäynninohjaajat ja kesätyöntekijät. Sivistyspalvelut hallinnon toimistosihteerin toimii 10 % kulttuuritehtävissä.</p>		

340 Kulttuuripalvelut					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	560,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
	Myyntituotot	0,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
	Maksutuotot	0,00			
	Muut toimintatuotot	560,00			
TOIMINTAKULUT	Totals	-61 953,57	-76 753,81	-61 733,81	-56 753,81
	Henkilöstökulut	-26 868,57	-17 923,81	-17 923,81	-17 923,81
	Palvelujen ostot	-31 185,00	-52 430,00	-37 410,00	-32 430,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 550,00	-2 320,00	-2 320,00	-2 320,00
	Avustukset	-750,00	-750,00	-750,00	-750,00
	Muut toimintakulut	-1 600,00	-3 330,00	-3 330,00	-3 330,00
TOIMINTAKATE	Totals	-61 393,57	-75 753,81	-60 733,81	-55 753,81
VUOSIKATE	Totals	-61 393,57	-75 753,81	-60 733,81	-55 753,81
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-61 393,57	-75 753,81	-60 733,81	-55 753,81
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-61 393,57	-75 753,81	-60 733,81	-55 753,81

Vapaa-aikapalvelut

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Liikuntatoimi		
Perustehtävä:		
Kaikenikäisten kuntalaisten liikunnallisen elämäntavan tukeminen sekä terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen		
Lasten ja nuorten kasvun tukeminen liikuntaharrastusten kautta		
Strategiset tavoitteet:	Tulosmittarit:	Tavoitetaso 2026:
Edistetään hyvinvointia yhteistyössä hyvinvointialueen eri toimijoiden kanssa ja jaetaan tietoa kuntalaisille esim. Hyte-työ	Hyte-työn kehittämissuunnitelmat ja niiden toimenpiteet	Hyte-työ näkyy kuntalaisille
Tuetaan kuntalaisten liikuntaryhmiin osallistumista ja omatoimista liikumista	Tiedottaminen eri kanavien kautta	Aina ajantasainen tieto kuntalaisilla
	Liikuntaryhmien/omatoimisten liikuntapaikkojen ylläpitäminen ja esille tuominen	Liikuntaryhmät eivät vähene tai lisääntyvät
	Suorat palautteet	Järjestetyissä liikuntaryhmissä kuullaan kuntalaisten toiveita
Nykykaikaisten järjestelmien hyödyntäminen palvelujen saavutettavuudessa	Potentiaalisen sähköisen järjestelmän käyttö eri tarpeisiin	Sähköiset palvelut

<p>Toiminnalliset tavoitteet: Aktivoidaan ja avustetaan urheiluseurojen toimintaa</p> <p>Kunnan, koulun, kansalaisopiston, urheiluseurojen sekä järjestöjen ja yhdistysten välinen yhteistyö ja toiminnan/ohjattujen ryhmien kehittäminen</p> <p>Omatoimisten liikuntamahdollisuuksien esille tuominen</p> <p>Avustusten hakuprosessi sähköiseksi</p>	<p>Tuotosmittarit: Haettujen avustusten määrä ja niiden perusteet</p> <p>Järjestettyjen tapahtumien määrä</p> <p>Kävijämäärien seuraaminen/v</p> <p>Ohjattujen liikuntaryhmien määrä</p> <p>Ilmaiset salivuorot kuntalaisille</p> <p>Arvioitu käyttöaste; sekä salivuorot että ulkoliikuntapaikat (ei voida mitata tarkkaan)</p> <p>Maksuton kuntosali eläkeläisille</p> <p>Sähköisten järjestelmien käyttöaste</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Avustusten määrä pysyy ennallaan tai kasvaa</p> <p>Yhteistyö pysyy nykyisellä tasolla tai lisääntyy</p> <p>Salivuorovarausten määrän kasvu</p> <p>Ko. kohderyhmän kävijämäärän lisääntyminen</p> <p>Avustusten haku sähköisenä</p>
<p>Toimenpiteet: Avustusten jako 1x/v</p> <p>Osallistutaan hyvinvointialueen ja kunnan Hyte-työhön ja hyvinvointikertomuksen laadintaan</p> <p>Ohjattujen liikunta- ja kuntosaliryhmien sekä -kerhojen järjestäminen ja kehittäminen eri ikäryhmille yhteistyössä kansalaisopiston ja urheiluseurojen kanssa</p> <p>Lasten ja nuorten maksuttoman kerhotoiminnan ylläpitäminen (mm. Harrastamisen suomen malli)</p> <p>Teemapäivien, leirien ja tapahtumien järjestäminen yhteistyössä koulun, varhaiskasvatuksen ja seurakunnan sekä seurojen/järjestöjen kanssa</p> <p>Tulevien ulkoliikuntapaikkojen hyödyntämien liikunnan ohjauksessa</p>		
<p>Resurssit (omat ja ostettavat): Vapaa-aikaohjaaja 100 %</p>		

Nuorisotoimi

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

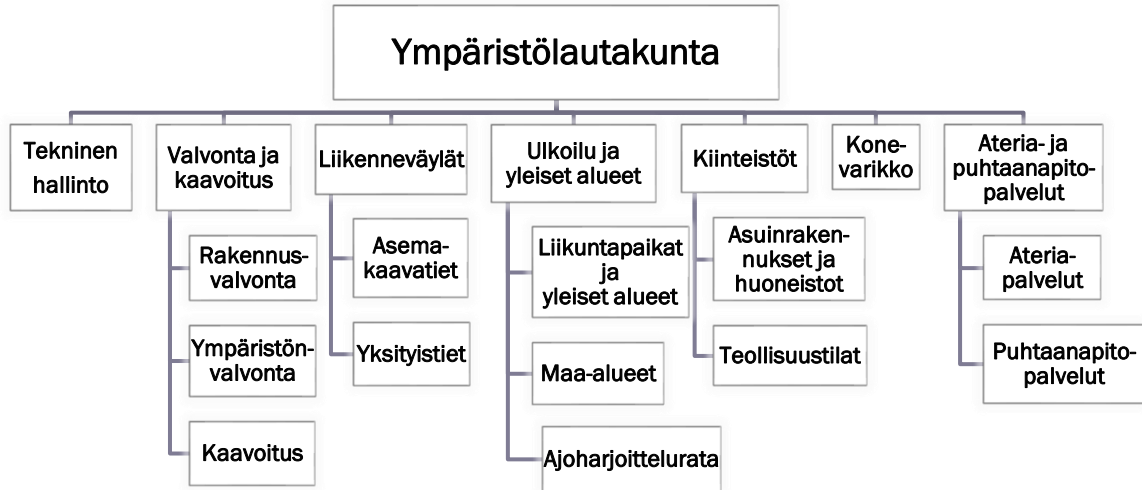
Nuorisotoimi		
Perustehtävä: Nuoret kohtaava ja tavoitettava nuorisotyö. Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien ja osallisuuden lisääminen. Tarjota nuorille mahdollisuuksia päihteettömään ja turvalliseen vapaa-ajan viettoon.		
Strategiset tavoitteet: Toteutetaan ennalta ehkäisevää ja varhaiseen puuttumiseen perustuvaa nuorisotyötä Edistetään nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoisuutta Vahvistaa nuorten kykyä toimia aktiivisena kuntalaisena ja osallisuuden lisääminen demokraattisessa toiminnassa	Tulosmittarit: Nuorisotyöntekijään resursointi Nuorten kuuleminen Digitaalisuuden hyödyntäminen Nuorisovaltuuston aloitteet ja ehdotukset	Tavoitetaso 2026: Nuorten tapahtumien ja iltatoiminnan kehittäminen Nuorisotyöntekijä työskentelee pääsääntöisesti nuorten parissa Nuorten hyvinvoinnin lisääntyminen kuulemisten perusteella Nuorisovaltuustotoiminta pysyy ennallaan ja aloitteiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan
Toiminnalliset tavoitteet: Moniammatillinen yhteistyö ja sen kehittäminen Nuorisotalo -toiminnan kehittäminen Nuorisotoimen avustukset hakuun kerran vuodessa Valtakunnallisten hankkeiden jatkuvuus (mm. Harrastamisen suomen malli) Diginuorisotyö verkossa yhteistyössä etsivän nuoristyöntekijän kanssa Nuorisovaltuustotoiminta;	Tuotosmittarit: Tapaamiset/v Nuorilta saadut ideat, aloitteet ja lausunnot Avustusten määrä, käytön seuranta ja niiden vaikutukset Järjestetyt aktiviteetit, määrä ja laatu Osallistujien määrä Yhteydenottojen määrä	Tavoitetaso 2024: Uusia yhteistyötahoja/-tuloja Toiminta nuorisotalolla lisääntyy ja monipuolistuu Saadaan "terveet" tilat Avustusten haku ja käyttö kohdistuu monipuolisesti nuoristoimintaan Kerhomäärät/osallistujien määrät pysyvät ennallaan tai lisääntyvät Diginuorisotyön saavutettavuus paranee

Nuorisovaltuuston edustajia mukana lautakunnan ja hyvinvointialueen nuorisovaltuustoissa	Kokoukset/v Aloitteiden määrä/konkreettiset teot	Nuorisovaltuustotoiminta aktiivista
<p>Toimenpiteet: Nuorisotyöntekijän palkkaaminen</p> <p>Tapahtumien, kerhojen ja leirien järjestäminen huomioiden myös loma-ajat</p> <p>Nuorten iltatoiminnan sisällön kehittäminen ja uusien tilojen etsiminen</p> <p>Mahdollistetaan verkossa tehtävä digitaalinen nuorisotyö</p> <p>Säännöllinen moniammatillinen yhteistyö koulukuraattorin, kouluterveydenhoitajan, etsivän nuorisotyöntekijän ja alueen eri viranomaisten kanssa (mm. poliisi)</p> <p>Nuorisovaltuuston toiminta jatkuu aktiivisena ja säännöllisenä, ja nuorisovaltuusto ottaa osaa maakunnallisiin tilaisuuksiin</p> <p>Etsivä nuorisotyöntekijä tavoittaa yhteiskunnasta pudonneita ja putoamassa olevia nuoria</p>		
<p>Resurssit (omat ja ostettavat): Nuorisotyöntekijä 0,7 htv Etsivä nuorisotyöntekijä 0,2 htv, palvelu yhteistyössä Suomussalmen kanssa Henkilöstökulujen kasvu selittyy nuorisotyöntekijän palkkaamisella.</p>		

350 Vapaa-aikapalvelut					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2025
TOIMINTAKULUT	Totals	-176 054,98	-204 917,70	-204 053,98	-204 053,98
	Henkilöstökulut	-37 057,98	-53 642,70	-62 308,98	-62 308,98
	Palvelujen ostot	-45 177,00	-39 400,00	-36 870,00	-36 870,00
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 730,00	-14 990,00	-7 990,00	-7 990,00
	Avustukset	-11 500,00	-11 500,00	-11 500,00	-11 500,00
	Muut toimintakulut	-77 590,00	-85 385,00	-85 385,00	-85 385,00
TOIMINTAKATE	Totals	-176 054,98	-204 917,70	-204 053,98	-204 053,98
VUOSIKATE	Totals	-176 054,98	-204 917,70	-204 053,98	-204 053,98
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-176 054,98	-204 917,70	-204 053,98	-204 053,98
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-176 054,98	-204 917,70	-204 053,98	-204 053,98

Ympäristölautakunta

Perustehtävä on tuottaa teknisen hallinnon palvelut kuntalaisille ja kuntaorganisaatiolle asiakaslähtöisesti, edullisesti, laadukkaasti ja joustavasti. Lautakunnan tehtäväkenttä on laaja, kuten seuraava kuva osoittaa.

Kuva 5. Ympäristölautakunnan alainen toiminta.

Ympäristölautakunnan käyttötalousarvion laadinnassa on tehty harkittua kustannusten karsintaa ja se käsittää toimintojen tarkastelua koko vastuualueella.

Talousarviovuoden 2024 merkittävimmät poikkeamat talousarviossa ovat vuoteen 2023 verrattuna seuraavat:

- Kiinteistöjä on edelleen tyhjiään ja vajaakäytössä, mikä aiheuttaa vuokratuottojen pientymistä. Tyhjiään olevien kiinteistöjen aiheuttamia kustannuksia pyritään minimoimaan omalla kiinteistöstrategialla.
- Kiinteistöjen energian kulutusta seurataan ja säädetään.
- Lakkautetulle Moisiovaaran koulukiinteistölle etsitään toimintoja ja harkinnassa on myös kiinteistön myynti. Moisiovaaran vanha koulu on laitettu kylmilleen.
- Kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpitoon ja korjauksiin kiinnitetään huomiota. Korjaustoimissa joudutaan priorisoimaan eri kiinteistöjen välillä ja aikataulutamaan korjaustoimenpiteet eri vuosille.
- Kiinteistöjen korjaustoimenpiteet vaativat tekniseltä hallinnolta entistä enemmän asiantuntemusta ja oikea-aikaista resursointia korjaustoimenpiteisiin.
- Luvattomia rakennuksia tarkastellaan rakennusvalvontakäytien yhteydessä.
- Liikuntapaikkojen ja reitistöjen hoitoon panostetaan, mutta latuverkoston laajuus pidetään nykyisellä tasolla. Latuverkostoa ylläpidetään kustannustehokkaasti ja latuverkosto on kokonaisuudessaan hoidettuna kevättalven sesonkiaikana. Ukkohallan alueen latuverkoston hoito on siirretty alueen palveluntuottajan vastuulle.
- Yksityistieverkoston kunnossapidosta vastaa kunta, mutta varaudutaan yksityistieiden tiekuntien uudelleen järjestäytymiseen. Kaava- ja yksityistieiden talvikunnossapidon urakkasopimukset ovat voimassa vuoden 2024 kevääseen saakka.
- Yksityis- ja kaavateiden sekä piha-alueiden talvikunnossapito kilpailutus tehdään talvella 2024.

- Päätetään kriteereistä, miten yksityisteiden varrella asuvia kuntalaisia tuetaan teiden peruskorjauksen yhteydessä.
- Henkilöstökulut kasvavat KVTES yleiskorotuksen mukaisesti. Tukipalveluissa kuten siivouksessa ja ruokahuollossa työskentelevät henkilöt siirtyvät vanhoina työntekijöinä uuden palveluntuottajan palvelukseen 1.2.2024 alkaen. Hyrynsalmen kunnan palveluksesta ja ympäristölautakunnan alaisuudesta siirtyy uudelle palveluntuottajalle 11 henkilöä. At-Pu:n siirtyvän henkilöstön osalta talousarviossa on varauduttu 1 kk palkkakuluihin vuodelle 2024.

Kokonaisuutena nettokustannukset kasvavat n. 12 % (ks. seuraava taulukko), mikä selittyy lähinnä myyntituottojen pienenemisellä.

40 Tekniset palvelut					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	2 577 840	2 035 890	1 951 390	1 946 390
	Myyntituotot	788 160	248 950	164 450	159 450
	Maksutuotot	109 200	96 500	96 500	96 500
	Muut toimintatuotot	1 680 480	1 690 440	1 690 440	1 690 440
TOIMINTAKULUT	Totals	-3 210 869	-2 842 042	-2 754 749	-2 748 999
	Henkilöstökulut	-1 050 344	-705 452	-654 969	-654 969
	Palvelujen ostot	-1 107 050	-1 107 310	-1 097 150	-1 091 750
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-699 255	-656 530	-634 930	-634 580
	Avustukset	-5 500	-9 100	-9 100	-9 100
	Muut toimintakulut	-348 720	-363 650	-358 600	-358 600
TOIMINTAKATE	Totals	-633 029	-806 152	-803 359	-802 609
VUOSIKATE	Totals	-633 029	-806 152	-803 359	-802 609
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-535 041	-506 293	-503 153	-495 718
	Suunnitelman mukaiset poistot	-535 041	-506 293	-503 153	-495 718
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-1 168 069	-1 312 445	-1 306 512	-1 298 327
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-1 168 069	-1 312 445	-1 306 512	-1 298 327

Tekninen hallinto

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Tekninen hallinto		
Perustehtävä: Tulosalue tuottaa hallintoon ja asumiseen liittyvät palvelut kuntalaisille. Lisäksi tulosalue vastaa oheispalveluiden tuottamisesta kunnan muille hallintokunnille, toimitilat ja kiinteistöhoitopalvelut sekä yleisten alueiden palveluiden tuottaminen.		
Strategiset tavoitteet: Kehitetään ja koordinoidaan koko teknisten palveluiden toimialaa asiakaslähtöisesti ja palveluprosesseja uudistaen ja sähköistään.	Tulosmittarit: Asiakaspalautteet: sekä ulkoiset että sisäiset asiakkaat (ml. reklamaatiot; oikaisuvaatimukset; valitukset)	Tavoitetaso 2026: Tulosalue tuottaa palvelut nykyisellä tasolla
Toiminnalliset tavoitteet: Tulosalue tuottaa palvelut asiakaslähtöisesti, nopeasti, taloudellisesti ja laadukkaasti.	Tuotosmittarit: Kokousten määrä – Asioiden läpimenon sujuvuus (aloite, valmistelu, päätös, toimeenpano)	Tavoitetaso 2024: Tulosalue tuottaa palvelut nykyisellä tasolla

Toimenpiteet:

Ympäristölautakunta kokoontuu määrääjain, kun päätöksentekoon tulevia asioita ilmenee – Asiat suunnitellaan ja valmistellaan esittelijän johdolla perusteellisesti, suunnitelmallisesti ja viivyttämättä – Investointien ja palvelujen valmistelu ja toteutus / toteutuksen koordinointi.

Resurssit (omat ja ostettavat):

Tekniset palveluiden viranhaltijat ja toimihenkilöt. Konsulttipalveluina ostettavat asiantuntijapalvelut.
Talousarvion n. 15 % kasvu selittyy ICT-palveluiden kustannusten nousulla.

400 Tekninen hallinto					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	50 000	50 000	50 000	50 000
	Myyntituotot	50 000	50 000	50 000	50 000
TOIMINTAKULUT	Totals	-243 696	-273 941	-273 941	-269 841
	Henkilöstökulut	-211 466	-215 211	-215 211	-215 211
	Palvelujen ostot	-21 900	-44 650	-44 650	-40 550
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 730	-1 880	-1 880	-1 880
	Avustukset	-5 500	-9 100	-9 100	-9 100
	Muut toimintakulut	-3 100	-3 100	-3 100	-3 100
TOIMINTAKATE	Totals	-193 696	-223 941	-223 941	-219 841
VUOSIKATE	Totals	-193 696	-223 941	-223 941	-219 841
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-193 696	-223 941	-223 941	-219 841
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-193 696	-223 941	-223 941	-219 841

Valvonta ja kaavoitus**Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024****Valvonta ja kaavoitus****Perustehtävä:**

Tulosalue sisältää rakennus- ja ympäristönvalvonnan sekä kaavoituksen. Tulosalueen perustehtävänä on tuottaa maankäytön suunnitteluun, kaavoitukseen ja rakennusvalvontaan liittyvät palvelut. Ympäristönvalvontapalvelut ostetaan Suomusalmen kunnalta.

Strategiset tavoitteet:

Kunnan elinvoiman ja vetovoiman sekä turvallisuuden ja viihtyvyyden parantaminen.
Kaavoituksella huolehditaan siitä, että koko kunnan alueella on tarjolla monenlaisia rakennuspaikkoja niin vakituiseen asumiseen kuin loma-asumiseenkin sekä yritystoimintaan, tuulivoiman käyttöön ja muihin palveluihin.

Tulosmittarit:

Kaavoitusohjelman 2023–26 ajantasaisuus ja toimivuus
– Ajantasa-asemakaava
– Hyrynsalmen tuulivoimayleiskaava
– Iston koulun kaava
– Selvitykset uusista rantarakennuspaikoista
Ukkohallan ajantasakaavan kaavamuutos; RM1 kortteli ja tontti 2
-Ukkohallan ajantasakaavan kaavamuutos kortteli 13

Tavoitetaso 2026:

Uuden kaava-alueen valmistuminen. Mahdollistetaan uusien asuinrakennusten ja rivitalojen rakentaminen

<p>Kunnan omistamat maa-alueet hyödynnetään tonttimaana tai muussa kuntastrategiaa tukevassa toiminnassa. Asemakaavat laaditaan pääasiassa kunnan omistamille maa-alueille. Mikäli asemakaava laaditaan yksityisten omistamille maa-alueille, ovat maanomistajat velvollisia osallistumaan kaavoitus- ja kaavan toteuttamiskustannuksiin. Tarvittaessa laaditaan maankäyttösopimuksia.</p>	<p>-Hyrnsalmen tuulivoimayleiskaava, tullut vireille 2021, valmistuu 2023. -Kirkonkylän asemakaavan muutos Iston koulun ympäristössä, valmistuu 2024, rantarakennuspaikkoja ja uusia käyttötarkoituksia haetaan tyhjenneille koulurakennuksille.</p>	
<p>Toiminnalliset tavoitteet: Rakennuslupakäsittelyssä pyritään kolmen viikon käsittelyaikaan ja poikkeamislupakäsittelyssä kolmen kuukauden käsittelyaikaan.</p> <p>Tavoitteena on käyttää ympäristöön soveltuvaa turvallista rakennustapaa. Laaditaan kaavoitusohjelma 2023–26, jonka mukaan kaavahankkeet etenevät.</p> <p>Tarvittaessa on mahdollisuus myös kiireellisten kaavahankkeiden toteuttamiseen. Kaavoitushankkeet etenevät tavoitteiden mukaan</p>	<p>Tuotosmittarit: Käsittelyaikojen seuranta rakennusvalvontaohjelmasta.</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Lupapäätösten käsittelyn aikaa nopeutetaan</p>
<p>Toimenpiteet: Asiakkaita opastetaan rakennuslupien hakemiseen sähköisesti ja tiedotetaan kunnan rakentamismahdollisuuksista ja tonteista. Lisäksi laaditaan ajantasa-asemakaava sekä ajantasainen yleiskaavakooste asiakkaiden käyttöön ja myös internetiin saataville. Kehitetään karttapalvelua kunnan nettisivuille niin, että alueiden kaavat ovat helposti saatavilla. Laaditaan ajantasa-asemakaava kirkonkylän ja Ukkohallan alueelta. Ukkohallan matkailukeskuksen kaavoitukselliset tarpeet selvitetään alueen monipuolisen kehittämisen mahdollistavaksi ottaen huomioon yrittäjien ja loma-asukkaidenkin tarpeet ja toiveet.</p> <p>Kirkonkylän alueella selvitetään ja valmistellaan uusien rantarakennuspaikkojen kaavoittamista myös ranta-alueille. Vireillä olevat kaavaprosessit:</p> <p>Kirkonkylän asemakaavan muutos Iston koulun ympäristössä, valmistuu 2025, rantarakennuspaikkoja ja uusia käyttötarkoituksia haetaan tyhjenneille koulurakennuksille.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ukkohallan ajantasakaavan kaavamuutos /kortteli13 		

- Ukkohallan ajantasakaavan kaavamuutos/ RM1 kortteli ja tontti2

Resurssit (omat ja ostettavat):

Varaudutaan kaavoituksen asiantuntijapalveluiden ostamiseen.

Henkilöstömenot: - rakennustarkastaja (½) - asuntosihteeri

Taloudellisten resurssien tarve pienenee nykyisestä talousarviovuonna, koska henkilöresurssit vähenevät (ks. seuraava taulukko).

410 Valvonta ja kaavoitus					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	31 200	19 000	19 000	19 000
	Myyntituotot	8 000	4 000	4 000	4 000
	Maksutuotot	23 000	15 000	15 000	15 000
	Muut toimintatuotot	200	0	0	0
TOIMINTAKULUT	Totals	-155 356	-124 706	-124 706	-123 256
	Henkilöstökulut	-72 506	-47 206	-47 206	-47 206
	Palvelujen ostot	-82 450	-77 000	-77 000	-75 600
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-350	-450	-450	-400
	Muut toimintakulut	-50	-50	-50	-50
TOIMINTAKATE	Totals	-124 156	-105 706	-105 706	-104 256
VUOSIKATE	Totals	-124 156	-105 706	-105 706	-104 256
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-1 000	-990	-990	-990
	Suunnitelman mukaiset poistot	-1 000	-990	-990	-990
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-125 156	-106 696	-106 696	-105 246
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-125 156	-106 696	-106 696	-105 246

Liikenneväylät

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Liikenneväylät		
<p>Perustehtävä: Kunnan kunnossapidossa olevien teiden hoitaminen ympäristölautakunnan päättämän laatuluokituksen mukaisesti.</p> <p>Kunnan kunnossapitovastuulla oleva n. 200 tie-km pitkä, koko kunnan alueen kattava, tieverkosto pidetään ympäristölautakunnan laatuluokituksen mukaisella kunnossapitotasolla.</p> <p>Vähintään 1000 m:n pituiset asutut yksityistiet ja kiinteistöjen pääsytiät ovat myös kunnan kunnossapidossa. Talvi- ja kesäkunnossapidossa on keskustaajamassa n. 29 km ja Ukkohallassa n.17 km asemakaavateitä sekä haja-alueella n. 155 km yksityisteitä. Valtaosan töistä tekevät kilpailutuksen kautta valitut ulkopuoliset urakoitsijat.</p>		
<p>Strategiset tavoitteet: Liikenneväylien kunnossapidon kehittäminen tehokkaaksi ja laadukkaaksi. Erityisenä painopisteenä on aktivoida ja kehittää tiekuntien toimintaa.</p>	<p>Tulosmittarit: Asiakaspalautteet</p> <p>Järjestäytyneet, toimivat ja aktiiviset tiekunnat</p> <p>Kunnan nettokustannuskehitys / km</p>	<p>Tavoitetaso 2026: Tiekuntien järjestäytymisasteen nostaminen</p>

Toiminnalliset tavoitteet: Oikea-aikaiset ja kustannustehokkaat toimenpiteet	Tuotosmittarit: Asiakaspalautteet Järjestäytyneet, toimivat ja aktiiviset tiekunnat	Tavoitetaso 2024: Tulosalue tuottaa palvelut nopeasti, taloudellisesti ja laadukkaasti.
Toimenpiteet: Yksityistiekuntien kontaktointi ja kannustaminen järjestäytymiseen. Urakoiden suunnittelu ja kilpailutus Yksityisteiden tieyksiköiden mukaisia maksuja laskutetaan metsäyhtiöiltä n. 10000 €.		
Resurssit (omat ja ostettavat): Käyttöpäällikkö, asiantuntijapalveluiden ostot Alueurakat ostopalveluina Tulosityksikön kustannusten kasvu on pysynyt hyvin hallinnassa (ks. seuraava taulukko).		

420 Liikenneväylät					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	14 000	15 000	15 000	15 000
	Myyntituotot	14 000	15 000	15 000	15 000
TOIMINTAKULUT	Totals	-331 549	-343 476	-343 476	-343 576
	Henkilöstökulut	-4 799	-3 576	-3 576	-3 576
	Palvelujen ostot	-301 950	-316 100	-316 100	-316 200
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 800	-23 800	-23 800	-23 800
TOIMINTAKATE	Totals	-317 549	-328 476	-328 476	-328 576
VUOSIKATE	Totals	-317 549	-328 476	-328 476	-328 576
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-32 489	-30 467	-30 467	-27 666
	Suunnitelman mukaiset poistot	-32 489	-30 467	-30 467	-27 666
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-350 038	-358 943	-358 943	-356 242
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-350 038	-358 943	-358 943	-356 242

Ulkoilu ja yleiset alueet

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Ulkoilu ja yleiset alueet		
Perustehtävä: Ylläpitää, kunnostaa ja kehittää (tarvelähtöisesti) kuntalaisille ja matkailijoille kunnan liikuntapaikat ja yleiset alueet. Tulosalue sisältää puistot ja yleiset alueet, liikuntapaikat ja erilaiset reitistöt, torin, metsätilat, vuokralla annetut tontit sekä ajoharjoitteluradan.		
Strategiset tavoitteet: Tuetaan alueen yleistä viihtyvyyttä ja vetovoimaisuutta sekä aktivoidaan kuntalaisia ja matkailijoita harrastamaan liikuntaa ja liikkumaan luonnossa. Erityisinä kehittämistemoina ovat taajama-alu-	Tulosmittarit: Asiakaspalautteet kausittain (talvi- ja kesäkäyttö; kuntalaiset ja matkailijat) Metsänmyyntitulot	Tavoitetaso 2026: Reitistöt pidetään turvallisissa ja käyttäjäystävällisissä kunnossa (määrät ja laadun määrää lautakunta) Hiihtolatujen ja jatkossa muidenkin reittien käyttöä seurataan liiketunnistinsurilla.

<p>een ja Ukkohallan matkailukeskuksen yleisilmeen parantaminen siten, että otetaan huomioon kuntalaisten, yrittäjien ja mökinomistajien toiveet.</p> <p>-mahdollistetaan kuntalaisen osallistuva suunnittelu</p> <p>Hyvinvointia ja viihtyvyyttä tuottavat viihtyisät yleiset alueet ja laadukkaat reitistöt, ladut, kelkkaurat, kesäreitistöt ja lähiliikuntapaikat</p>		
<p>Toiminnalliset tavoitteet: Liikuntapaikkoja, reittejä ja ympäristön viihtyisyyttä kehitetään kehittämis- ja investointihankkeiden avulla, sekä kunnan omana työnä että yhdessä kumppaneiden kanssa.</p> <p>Kunnossapitoa priorisoidaan kysynnän ja olosuhteiden mukaan.</p>	<p>Tuotosmittarit: Reitistöt pidetään turvallisissa ja käyttäjäystävällisissä kunnossa (määrät ja laadun määrää lautakunta)</p> <p>Hiihtolatuja ja jatkossa muidenkin reittien käyttöä seurataan liiketunnistinsalauksella.</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Ladut ja reitistöt pidetään käyttöturvallisissa kunnossa</p>
<p>Toimenpiteet:</p> <p>Hiihtolatuja ja reittejä hoidetaan ympäristölautakunnan laatiman ohjeistuksen mukaisesti.</p> <p>Kunnossa pidettäviä hiihtolatuja on yhteensä n. 90 km ja patikointireittejä 52 km sekä maastopyöräreitistöjä n. 100 km. Reittien varrella on yhteensä 16 laavua tai kotaa varusteineen.</p> <p>Reitistöjen rakenteiden huoltotoimenpiteet ja laavujen puuhoolto</p> <p>Moottorikelkkareittien kunnossapitoa tehdään määräjain talviaikana. Vapaakelkkailualue käytössä v.2024–2026 kevääseen.</p> <p>Kunnan latukoneella ajetaan kirkonkylän ladut ja yhdyslatu Tuomivaaran ladun risteykseen saakka. Ukkohallan alueen latuverkoston kunnossapidosta vastaa Vaara-Kainuun matkailuyhdistys syksy 2023 alkaen.</p> <p>Nivan lähiliikuntapaikka mahdollistaa kuntalaisille monipuolisia liikuntamuotoja</p>		
<p>Resurssit (omat ja ostettavat): Käyttöpäällikkö ja liikuntapaikkojen ja reitistöjen hoitaja. Kalusto: latukone, jäänhoitokone ja konevarikon kalusto Ostopalveluna ostettava palvelu Ukkohallan latuverkoston osalta Taloudelliset resurssit hieman pienenevät talousarviovuoteen 2024 nykyisestä (ks. seuraava taulukko).</p>		

430 Ulkoilu ja yleiset alueet					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	129 400	123 500	123 500	118 500
	Myyntituotot	15 000	10 000	10 000	5 000
	Maksutuotot	6 200	1 500	1 500	1 500
	Muut toimintatuotot	108 200	112 000	112 000	112 000
TOIMINTAKULUT	Totals	-257 479	-252 629	-252 629	-252 329
	Henkilöstökulut	-82 249	-83 079	-83 079	-83 079
	Palvelujen ostot	-140 680	-133 200	-133 200	-133 200
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 800	-28 800	-28 800	-28 500
	Muut toimintakulut	-6 750	-7 550	-7 550	-7 550
TOIMINTAKATE	Totals	-128 079	-129 129	-129 129	-133 829
VUOSIKATE	Totals	-128 079	-129 129	-129 129	-133 829
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-50 749	-34 409	-33 544	-33 544
	Suunnitelman mukaiset poistot	-50 749	-34 409	-33 544	-33 544
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-178 828	-163 538	-162 673	-167 373
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-178 828	-163 538	-162 673	-167 373

Kiinteistöt

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 toiminnalliset tavoitteet 2024

Kiinteistöt		
<p>Perustehtävä:</p> <p>Kiinteistöjen ylläpito ja huolto sekä kehittäminen asiakkaiden tarpeita vastaavaksi kunnan omaan käyttöön ja vuokralaisille.</p> <p>Kunnan omistamien kiinteistöjen määrä ja toimiala jakaantuvat seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sivistystoimi 10197 m² - Sosiaali- ja terveystoimi 3380 m² - Elinkeino- ja teollisuustilat 4620 m² - Yhteensä n. 18 200 m² <p>Lisäksi on hoidettavana Kiinteistö Oy Ahmahakan 203 asuntoa, Hyrynsalmen vanhus- tentaloyhdistys ry:n 27 asuntoa ja Kiviöntaito Oy:n 4 asuntoa sekä osittain Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalon kiinteistö.</p>		
<p>Strategiset tavoitteet:</p> <p>Kiinteistöt pyritään pitämään optimikunnossa ja käyttäjille edullisina vaarantamatta niiden arvoa.</p> <p>Tyhjillään tai vajaakäytössä oleville tiloille etsitään (markkinointistrategian avulla) ostajia, käyttäjiä tai toiminnanharjoittajia.</p>	<p>Tulosmittarit:</p> <p>Kunnossapidon kustannukset (tehostamisella ehkäistään suuria korjaustarpeita tulevaisuudessa).</p> <p>Asiakaspalautteet ja niiden arviointi</p> <p>Kiinteistömäärän muutos (käyttömuodoittain)</p>	<p>Tavoitetaso 2026:</p> <p>Kiinteistömäärää ylläpidetään vähintään nykyisellä tasolla ja sen määrää ja laatua sovitetaan nykyiseen ja tulevaan tarpeeseen.</p>

<p>Toiminnalliset tavoitteet: Taloudellista tehokkuutta parannetaan siten, että ensisijaisesti tyhjillään tai vajaakäytössä olevia kiinteistöjä pyritään edelleen myymään tai vuokraamaan.</p> <p>Ylläpitokustannukset minimoidaan tarvittaessa poistamalla lämmitys ja sähkö.</p>	<p>Tuotosmittarit: Kiinteistöjen käyttöaste Kiinteistökustannukset, käytössä / m² Kiinteistökustannukset, tyhjät / m²</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Kustannustehokas kiinteistömäärän ylläpito</p>
<p>Toimenpiteet:</p> <p>Palveluita tuotetaan hyvinvointialueelle, sekä kiinteistön vuokraus. Lisäksi tuotetaan palveluita kunnan sisäisesti muille hallintokunnille.</p> <p>Kiinteistöjen korjaustoimenpiteet priorisoidaan ja aikataulutetaan.</p> <p>Kiinteistöhuoltoa kehitetään jatkuvasti ja kokonaisvaltaisesti niin, että palvelut pystytään tuottamaan laadukkaasti ja kilpailukykyisesti.</p> <p>Myytavistä kiinteistöistä tehdään erillinen suunnitelma teknisten palvelujen käyttösuunnitelman yhteydessä.</p> <p>Käyttämättömien sähköliittymien myynti.</p> <p>Hyvinvointialueen vuokrasopimuksissa on huomioitu 6 % pääomavuokra teknisestä arvosta.</p>		
<p>Resurssit (omat ja ostettavat): Henkilöstömenot - kiinteistöhoitaja/laitosmies 5 hlöä</p>		

Myyntituotot pienenevät, koska Hyvinvointialueelle ei tuoteta enää puhtaanapito- palveluita.

Lämmityksen (KL) korotuksen kustannusvaikutus on noin 55 000 €. Hallan Saunan kustannusten vaikutus on kokonaisuudessaan huomattava.

440 Kiinteistöt					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	1 755 570	1 692 940	1 679 440	1 679 440
	Myyntituotot	104 490	35 500	22 000	22 000
	Maksutuotot	80 000	80 000	80 000	80 000
	Muut toimintatuotot	1 571 080	1 577 440	1 577 440	1 577 440
TOIMINTAKULUT	Totals	-1 585 707	-1 612 014	-1 612 014	-1 612 014
	Henkilöstökulut	-240 567	-220 714	-220 714	-220 714
	Palvelujen ostot	-512 620	-494 800	-494 800	-494 800
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-495 900	-550 100	-550 100	-550 100
	Muut toimintakulut	-336 620	-346 400	-346 400	-346 400
TOIMINTAKATE	Totals	169 863	80 926	67 426	67 426
VUOSIKATE	Totals	169 863	80 926	67 426	67 426
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-432 410	-425 082	-425 083	-425 082
	Suunnitelman mukaiset poistot	-432 410	-425 082	-425 083	-425 082
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-262 548	-344 156	-357 657	-357 656
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-262 548	-344 156	-357 657	-357 656

Konevarikko

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Konevarikko		
Perustehtävä: Konevarikko tuottaa sisäisiä ja ulkoisia palveluja, joita ovat mm. alueiden ja tiestön hoito ja kunnossapito.		
Strategiset tavoitteet: Kehitetään konevarikon toimintaa joustavaksi ja ketteräksi sekä koordinoidaan ostopalveluyhteistyötä saumattomaksi. Kehitetään henkilöstön osaamista tulevaisuuden vaatimuksia ja tilaajan tarpeita vastaavaksi (otetaan huomioon myös henkilöstön osaaminen ja toiveet). Kalustoa uudistetaan vastaamaan paremmin tulevia tarpeita.	Tulosmittarit: Henkilöstön räätälöity koulutus Kehityskeskustelujen palaute Kaluston sopivuuden arviointi	Tavoitetaso 2026: Ylläpidetään suunniteltu tavoitetaso
Toiminnalliset tavoitteet: Tuotetaan määritellyt palvelut mahdollisimman korkealaatuisesti, oikea-aikaisesti ja pienin häiriönä sekä taloudellisesti tehokkaasti.	Tuotosmittarit: Ajantasaiset ja laadukkaat palvelut (mahdollinen reklamointi / positiivien palaute) Taloudellinen tehokkuus (tuotosten määrä verrattuna edelliseen vuoteen)	Tavoitetaso 2024: Ajantasaiset ja laadukkaat palvelut (mahdollinen reklamointi / positiivien palaute) Taloudellinen tehokkuus (tuotosten määrä verrattuna edelliseen vuoteen)
Toimenpiteet: Oikea-aikaisesti tuotetut toimenpiteet ja palvelut		
Resurssit (omat ja ostettavat): Henkilöstö: kuorma-autonkuljettaja rakennusalan yleisammattimies 0,5 Kalusto ja tilat: 2 traktoria, kuorma-auto ja konekeskuksen tilat.		

450 Konevarikko					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	51 200	64 450	64 450	64 450
	Myyntituotot	50 200	63 450	63 450	63 450
	Muut toimintatuotot	1 000	1 000	1 000	1 000
TOIMINTAKULUT	Totals	-159 726	-142 452	-139 483	-139 483
	Henkilöstökulut	-99 426	-79 652	-76 683	-76 683
	Palvelujen ostot	-28 900	-31 400	-31 400	-31 400
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 900	-29 900	-29 900	-29 900
	Muut toimintakulut	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
TOIMINTAKATE	Totals	-108 526	-78 002	-75 033	-75 033
VUOSIKATE	Totals	-108 526	-78 002	-75 033	-75 033
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-14 883	-11 835	-10 436	-8 436
	Suunnitelman mukaiset poistot	-14 883	-11 835	-10 436	-8 436
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-123 409	-89 837	-85 469	-83 469
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-123 409	-89 837	-85 469	-83 469

Ateria- ja puhtaanapitopalvelut

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026 ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Ateria- ja puhtaanapitopalvelut		
<p>Perustehtävä: Ateria-puhtaanapitopalvelut ulkoistetaan 1.2.2024 alkaen. Palvelut tuottaa SOL Palvelut Oy ja Vireko Oy. Tammikuu 2024 palvelut tuotetaan nykyisillä järjestelyillä.</p> <p>Hyrynsalmen kunnan tehtävänä on seurata ulkoistettujen ateria- ja puhtaanapitopalveluiden sopimusten toteutumista ja palveluiden laadun kehitystä.</p>		
<p>Strategiset tavoitteet: Hyvä asiakaspalvelu, hyvä palvelujen laatu, terveellinen ruoka, puhtaat toimitilat.</p>	<p>Tulosmittarit: Asiakastytyväisyyskyselyt ateria- ja puhtaanapitopalveluiden käyttäjiltä (arvioinnin tulokset). Ateria- ja puhtaanapitopalveluiden yksikköhinnan kehitys.</p>	<p>Tavoitetaso 2026: Laadukkaat palvelut tuotettuna kustannustehokkaasti. Uuteen toimijaan tyytyväinen henkilökunta, ja tyytyväiset kunta-asiakkaat.</p>
<p>Toiminnalliset tavoitteet: Tavoitteena on tehokas, luotettava ja toimiva ateria- ja puhtaanapitopalvelu ja sujuva yhteistyö tuottajan ja tilaajan välillä. Menot ja tulot pidetään tasapainossa ja tilat sekä laitteet tehokkaassa käytössä.</p>	<p>Tuotosmittarit: Asiakastytyväisyyskyselyt ateria- ja puhtaanapitopalveluiden käyttäjiltä (arvioinnin tulokset). Ateria- ja puhtaanapitopalveluiden yksikköhinnan kehitys ja tuotantomäärien kehitys.</p>	<p>Tavoitetaso 2024: Uuteen toimijaan tyytyväinen henkilökunta ja kunnan oma henkilöstö. Laadukkaat palvelut tuotettuna kustannustehokkaasti.</p>
<p>Toimenpiteet: Normaali tuotanto tammikuun loppuun; ja tämän jälkeen yhteistyö uuden tuottajan kanssa sekä ulkoisten ostopalveluiden tason seuranta.</p>		

Resurssit (omat ja ostettavat):

12 henkilön työpanos ja yhteistyön työnjohto (tilaajan puolelta) sekä toiminnan jatkuva suunnittelu ja ylläpito.

Valtuusto on hyväksynyt (26.9.2023 §19) lisämäärärahan KS 2023, joka ei näy tässä taulukossa. Lisämääräraha kohdistuu myyntituottoihin 185 000 € sekä henkilöstö- ja tarvikeluihin 322 000 €.

460 Ateria- ja puhtaanapitopalvelut					
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	KS 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	Totals	546 470	71 000	0	0
	Myyntituotot	546 470	71 000	0	0
TOIMINTAKULUT	Totals	-477 355	-92 826	-8 500	-8 500
	Henkilöstökulut	-339 330	-56 016	-8 500	-8 500
	Palvelujen ostot	-18 550	-10 160		
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-118 775	-21 600		
	Muut toimintakulut	-700	-5 050		
TOIMINTAKATE	Totals	69 115	-21 826	-8 500	-8 500
VUOSIKATE	Totals	69 115	-21 826	-8 500	-8 500
Poistot ja arvonalentumiset	Totals	-3 510	-3 510	-2 633	
	Suunnitelman mukaiset poistot	-3 510	-3 510	-2 633	
TILIKAUDEN TULOS	Totals	65 605	-25 336	-11 133	-8 500
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	65 605	-25 336	-11 133	-8 500

4 Investoinnit

On huomattava, että pienen kunnan investointitasot heittelevät paljon vuosittain; muutamasta sadasta tuhannesta eurosta jopa kahteen miljoonaan.

Seuraavassa taulukossa on esitetty vuosien 2024–2026 investoinnit. Talousarvioon on esitetty vuodelle 2024 0,615 milj. euron nettoinvestointivaraukset, jotka ovat kunnan kokoon ja nähden suurehkot. Investointitasoa nostaa erityisesti Hyttiväylän kaavatien kunnostaminen. Muut investointikohteet muodostuvat pienehköistä hankkeista ja konekaluston hankinnoista tai uusimisista. Koskitien peruskorjauksen suunnittelu aloitetaan käyttötalousmäärärahoihin välittömästi ja lisätään hallituksen esityksen kautta myöhemmin vuoden 2024 talousarvioon.

Pääpaino on strategisissa investoinneissa, joilla tervehdytetään toiminnallisia rakenteita ja parannetaan näin myös toiminnan kustannusrakennetta. Lisäksi investoinneilla tyydytetään välttämättömiä korjaustarpeita sekä tuetaan kunnan viihtyvyyden ja elinvoiman kehittymistä.

Esitettyjä investointeja on priorisoitu seuraavilla periaatteilla:

- Rakentaminen, korjaukset ja hankinnat tehdään tärkeys- ja kiireellisyysjärjestyksessä siten, että toiminnallisuus paranee ja omaisuuden arvo säilyy.
- Investoinneissa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa kunnanhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjetta sekä talousarvioon sisältyvää talouden tervehdyttämisohjelmaa.

Investointien rahoitus katetaan pääosin kassavaroilla. On huomattava, että yksittäisen vuoden näinkin korkealla investointitasolla ei kunnan erittäin pieni lainakanta ja poistopohja merkittävästi kasva.

Kunnanhallitus täsmentää investointien toimeenpanoa ja ajoitusta talousarvion täytäntöönpano-ohjeella tammikuussa 2024.

Taulukko 4. Hyrynsalmen kunnan investoinnit vuosina 2024–2026

Hyrynsalmen kunnan investoinnit vuosina 2024–2026			
	2024	2025	2026
Kaavateiden kunnostus			
Hyttiväylä/kevyen liikenteen väylä	350 000		
Poromiehentie		150 000	
Jäkälätie		110 000	
Koskitie: peruskorjauksen suunnittelu aloitetaan käyttö-talousmäärärahoihin välittömästi.			
Pysäköintialueiden päällystäminen			
Yhtenäiskoulu; henk.kunnan parkkialue asf.		30 000	
Kaavateiden katuvalaistus; LED	30 000		
Latuvalaistus: LED		30 000	
Kuntoportaat/torin katos (kuntalaisten osallistuva suunnittelu)	25 000		
Suoareena, rakenteiden kunnostaminen	15 000		
Konehankinta	45 000		
Kalustohankinnat, pienkalusto	15 000		
Hallan Saunan terassin korjaus		200 000	
Yhtenäiskoulu; sääkatos pienten oppilaiden sis.käynti	20 000		
Yhtenäiskoulu; alkuopetusluokka; kalusteet	10 000		
Nuorisotilat, väistötilojen muutokset	20 000		
Hoitokoti Hyrynsalmi (Palv.keskus) /sisäpihan työt (2023-2024)	35 000	50 000	
Kisala, salin sisäpinnat	20 000		
Kunnan nettisivujen uusiminen	15 000		
Sähköinen arkistointi	15 000		
YHT:	615 000	570 000	

Avustukset**Kunnanhallitus**

Hyrnsalmen 4H-yhdistys	2 000	
Moisiovaaran kyläyhdistys ry	500	
Kainuun liikunta	400	
Maanpuolustusjuhla	1 000	
Rasti-Hyry	2 500	
Nuorten kesätyöseteli	3 000	
Vauvaraha	5 000	14 400

Elinkeino- ja matkailutoimi

Kirkonkylän kyläyhdistys ry (kylätalon ylläpito)	10 750	
Tapahtumat	1 500	
Matkailun markkinointi	18 000	30 250

Maaseutupalvelut

Avustukset kotitalouksille	1 000	1 000
----------------------------	-------	--------------

Sivistyslautakunta

Kuntalisä	21 500	
Kulttuuritoimi	750	
Liikuntatoimi	8 500	
Nuorisotoimi	3 000	33 750

Ympäristölautakunta

Avustukset tilusteille	9 100	9 100
------------------------	-------	--------------

AVUSTUKSET YHTEENSÄ**88 500**

taso 1 = kunta

taso 2 = toimiala

taso 3 = palvelualue

taso 4 = palveluyksikkö1

kustannuspaikka

1	2	3	4	KP_nro_old	KP_nro	Nimi	Taso
1	0	0	0			HYRYNSALMEN KUNTA	1
1	10	0	0			HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT	2
1	10	100	0			Yleishallinto	3
1	10	100	1010			Kunnanvaltuusto	4
1	10	100	1010	1311100000	10101	Kunnanvaltuusto	
1	10	100	1020			Kunnanhallitus	4
1	10	100	1020	1313110000	10201	Kunnanhallinto	
1	10	100	1020	1313140000	10202	Kunnallisverotus	
1	10	100	1020	1313170000	10203	Joukkoliikenne	
1	10	100	1020	1313190000	10204	Nuorisovaltuusto	
1	10	100	1020	1313192100	10205	Itäinen Etappireitti- ja Hallan -kirja	
1	10	100	1020	1313194000	10206	Vammais- ja vanhusneuvosto	
1	10	100	1020	1313198000	10208	Digihanke Paltamo	
1	10	100	1020	1313192200	10209	Jokihelmi-kirja	
1	10	100	1030			Maakuntahallinto	4
1	10	100	1030	1313123000	10303	Kainuun liitto, maksusuudet	
1	10	100	1030	1313124000	10304	Ympäristöterveydenhuolto	
1	10	100	1040			Tilintarkastus	4
1	10	100	1040	1312100000	10401	Tilintarkastus	
1	10	100	1050			Vaalit	4
1	10	100	1050	1310121000	10502	Presidentinvaalit	
1	10	100	1050	1310123000	10504	Eu-vaalit	
1	10	100	1060			Hallinto ja henkilöstöpalvelut	4
1	10	100	1060	1313200000	10601	Hallintopalvelut	
1	10	100	1060	1313210000	10602	Hallintokunnille vyörytettävät erät	
1	10	100	1060	1313310000	10603	Henkilöstöhallinto	
1	10	100	1060	1313320000	10604	Yhteistyötoimikunta	
1	10	100	1060	1313330000	10605	Työsuojelua/-kykyä ylläpitävä toiminta	
1	10	100	1060	1313340000	10606	Työterveyshuolto	
1	10	100	1060	1313350000	10607	Laskutett.KuEL-eläkemenop. (Rvi)	
1	10	100	1060	1313351000	10608	Vanhat ja siirtyneet eläkevastuut	
1	10	100	1060	1313360000	10609	Virastotalon keittiö	
1	10	100	1060		10610	Talous- ja henkilöstöhallinto	
1	10	100	1070			Työllistämistoimenpiteet	4
1	10	100	1070	1313600000	10701	Tukityöllistäminen	
1	10	100	1070	1313610001	10702	Työllistäminen Hallintopalvelut	
1	10	100	1070	1313610007	10703	Työllistäminen Ympäristötyöt	

1	10	100	1070	1313700000	10704	Nuorten kesätyöt	
1	10	120	0			Elinvoimapalvelut	3
1	10	120	0	1313410000	12001	Hallinto	
1	10	120	0	1313420000	12002	Matkailun markkinointi	
1	10	120	0	1313430000	12003	Tapahtumat	
1	10	120	0	1313431000	12004	Suopotkupallo	
1	10	130	0			Hanketoiminta	3
						Uudistavaa vetovoimaa matkailuun -	
1	10	130	0	1313490000	13004	Arctic Lakeland Kainuu -hanke	
1	10	130	0	1313510000	13005	Projektien kuntaosuudet	
1	10	135	0			Aluearkkitehti	3
1	10	135	0	1350240000	41501	Aluearkkitehti	
1	10	140	0			Maaseutupalvelut	3
1	10	140	1410			Maaseutuhallinto	4
1	10	140	1410	1314100000	14101	Maa- ja metsätalous	
1	30	0	0			SIVISTYSPALVELUT	2
1	30	300	0			Sivistyshallinto	3
1	30	300	0	1340100000	30001	Sivistyspalvelut hallinto	
1	30	310	0			Varhaiskasvatus	3
1	30	310	0	1340210000	31001	Varhaiskasvatus hallinto	
1	30	310	0	1340220000	31002	Perhepäivähoito	
1	30	310	0	1340230000	31003	Ryhmäperhepäivä Naperola	
1	30	310	0	1340231000	31004	Ryhmäpäivähoito Touhula	
1	30	310	0	1340232000	31005	Ryhmäperhepäivähoito Lumikki	
1	30	310	0	1340233000	31006	Ryhmäperhepäivähoito Muksula	
1	30	310	0	1340240000	31007	Alle kouluikäisten päiväkerhot	
1	30	310	0	1340234000	31008	Päiväkoti Pääskynpesä	
1	30	320	0			Perusopetus	3
1	30	320	3210			Perusopetuksen yhteiset toiminnot	4
1	30	320	3210	1340350000	32101	Perusopetus, yhteiset toiminnot	
1	30	320	3210	1340351000	32102	Perusopetus, yhteinen sis.hallinto	
1	30	320	3210	1340353000	32103	Perusopetus, yhteinen opetus	
						Perusopetus, yhteinen muu oppilas-	
1	30	320	3210	1340354000	32104	huolto	
1	30	320	3210	1340355000	32105	Perusopetus, yhteinen ruokailu	
						Perusopetus, yhteinen kiinteistöjen yl-	
1	30	320	3210	1340356000	32106	läpito	
1	30	320	3220			Yhtenäiskoulu	4
1	30	320	3220	1340300000	32201	Yhtenäiskoulu	
1	30	320	3220	1340301000	32202	Yhtenäiskoulu, sisäinen hallinto	
1	30	320	3220	1340302000	32203	Yhtenäiskoulu, esiopetus	
1	30	320	3220	1340303000	32204	Yhtenäiskoulu, opetus	
1	30	320	3220	1340304000	32205	Yhtenäiskoulu, muu oppilashuolto	
1	30	320	3220	1340305000	32206	Yhtenäiskoulu, ruokailu	
1	30	320	3220	1340306000	32207	Yhtenäiskoulu, kiinteistöjen ylläpito	
1	30	320	3220	1340309000	32208	Yhtenäiskoulu, laskutettavat	
1	30	320	3220	1340357000	32209	Yhtenäiskoulu, yhteinen kuljetus	

1	30	320	3230			Moision koulu	4
1	30	320	3230	1340320000	32301	Moision koulu	
1	30	320	3230	1340321000	32302	Moisio, sisäinen hallinto	
1	30	320	3230	1340322000	32303	Moisio, esiopetus	
1	30	320	3230	1340323000	32304	Moisio, opetus	
1	30	320	3230	1340324000	32305	Moisio, muu oppilashuolto	
1	30	320	3230	1340325000	32306	Moisio, ruokailu	
1	30	320	3230	1340326000	32307	Moisio, kiinteistöjen ylläpito	
1	30	320	3240			Teknisen työn tila (Niva)	4
1	30	320	3240	1340358000	32401	Teknisen työn tila	
1	30	320	3240	1340358100	32402	Tekninen työ, opetus	
1	30	320	3240	1340358200	32403	Teknintyö, kiinteistön ylläpito	
1	30	320	3250			Aamu- ja iltapäivätoiminta	4
1	30	320	3250	1340381000	32501	Aamu- ja iltapäiväkerhot	
1	30	325	0			Kansalaisopisto	3
1	30	325	0	1340400000	32601	Kansalaisopisto	
1	30	330	0			Sivistyspalvelujen hanketoiminta	3
1	30	330	0	1340365000	33001	Kerhotoiminnan kehittäminen	
1	30	330	0	1340369000	33002	Koulut.tasa-arvo edist.toim.piteet	
1	30	330	0	1340372000	33003	Liikkuva koulu-virkeät vecarat, vetreät	
1	30	330	0	1340374000	33004	Tutoropettajien toiminta	
1	30	330	0	1340375000	33005	Kainuun arviointitutorit	
1	30	330	0	1340376000	33006	Suomen mallin harrastetoiminta	
1	30	330	0	1340377000	33007	Tommipuukon työ- ja mat.ohjeen dokument.	
1	30	330	0	1340378000	33008	Sitouttava kouluyhteisötyö SKY1	
1	30	330	0	1340379000	33009	Koronaongelmien tuen tehostaminen	
1	30	330	0	1340260000	33010	Varhaiskasvatuksen tasa-arvo ja laatu	
1	30	330	0	1340724000	33011	Alakoululaisten päiväleirit	
1	30	330	0	1340379100	33012	Tukea lähelle	
1	30	330	0		33013	Nuorisotyön vahv&keh kouluissa 9.1.23-20.12.24	
1	30	330	0		33014	Koulut.tasa-arvo edist.toim.piteet JATKO33002	
1	30	330	0		33015	Lapsen tuen malli (inklusion keh.)	
1	30	330	0		33016	TOKI-hanke	
1	30	330	0		33017	Sitouttava kouluyhteisötyö SKY2 Varhaisen tuen tehostaminen esi-	
1	30	330	0		33018	&peop	
1	30	340	0			Kulttuuripalvelut	3
1	30	340	0	1340620000	34002	Kulttuuritoimi	
1	30	340	0	1340630000	34003	Musiikki ja taidekasvatus	
1	30	340	0	1340640000	34004	Museo	
1	30	345	0			Kirjasto	3
1	30	345	0	1340500000	34001	Kirjasto	
1	30	350	0			Vapaa-aika-palvelut	3
1	30	350	3510			Liikuntatoimi	4

1	30	350	3510	1340710000	35101	Liikuntatoimi	
1	30	350	3510	1340713000	35102	Kuntosali	
1	30	350	3520			Nuorisotoimi	4
1	30	350	3520	1340720000	35201	Nuorisotoimi	
1	30	350	3520	1340723000	35202	Etsivä nuorisotyö	
1	40	0	0			TEKNISET PALVELUT	2
1	40	400	0			Tekninen hallinto	3
1	40	400	4000			Tekniset palvelut hallinto	4
1	40	400	4000	1350110000	40001	Tekniset palvelut hallinto	
1	40	400	4050			Asumisen edistäminen	4
1	40	400	4050	1350120000	40002	Asumisen edistäminen	
1	40	410	0			Valvonta ja kaavoitus	3
1	40	410	4110			Rakennusvalvonta	4
1	40	410	4110	1350250000	41101	Rakennusvalvonta	
1	40	410	4120			Ympäristönvalvonta	4
1	40	410	4120	1350130000	41201	Ympäristönvalvonta	
1	40	410	4130			Kaavoitus	4
1	40	410	4130	1350266000	41301	Yleinen kaavoitus	
1	40	410	4130	1350269800	41304	Tuulivoimayleiskaava	
1	40	410	4130	1350269900	41305	Pienten kuntien paikkatietohanke	
1	40	410	4130		41306	KATTI-hanke	
1	40	420	0			Liikenneväylät	3
1	40	420	4210			Asemakaavatiet	4
1	40	420	4210	1350310000	42101	Asemakaavatiet	
1	40	420	4210	1350311001	42102	KK:n asemakaavatiet	
1	40	420	4210	1350311002	42103	Ukkohall.asemakaavatiet	
1	40	420	4220			Yksityistiet	4
1	40	420	4220	1350320000	42201	Yksityistiet	
1	40	420	4220	1350322001	42202	Aholantie	
1	40	420	4220	1350322002	42203	Hakolantie	
1	40	420	4220	1350322003	42204	Hannuksentie	
1	40	420	4220	1350322004	42205	Heikkilänvaarantie	
1	40	420	4220	1350322005	42206	Heinijärventie	
1	40	420	4220	1350322006	42207	Honkarannantie	
1	40	420	4220	1350322007	42208	Kaiskontie	
1	40	420	4220	1350322008	42209	Joutenniementie	
1	40	420	4220	1350322009	42210	Järveläntie	
1	40	420	4220	1350322010	42211	Kangaskylä-Autientie	
1	40	420	4220	1350322011	42212	Karjokankaantie	
1	40	420	4220	1350322012	42213	Karpinvaara-Matinvaarantie	
1	40	420	4220	1350322013	42214	Katajarannantie	
1	40	420	4220	1350322014	42215	Koivistontie	
1	40	420	4220	1350322015	42216	Koivuahontie	
1	40	420	4220	1350322016	42217	Kokkovaarantie	
1	40	420	4220	1350322017	42218	Kummuntie	
1	40	420	4220	1350322018	42219	Kylmäpuro-Jokivaarantie	

1	40	420	4220	1350322019	42220	Kypärävaarantie	
1	40	420	4220	1350322020	42221	Kyröntie	
1	40	420	4220	1350322021	42222	Latvantie	
1	40	420	4220	1350322022	42223	Lauttalantie	
1	40	420	4220	1350322023	42224	Lehtosuo-Pekankyläntie	
1	40	420	4220	1350322024	42225	Lehtosärkäntie	
1	40	420	4220	1350322025	42226	Letuskyläntie	
1	40	420	4220	1350322026	42227	Lokkisuontie	
1	40	420	4220	1350322027	42228	Luokkipurontie	
1	40	420	4220	1350322028	42229	Mustajärventie	
1	40	420	4220	1350322029	42230	Mäkikyläntie	
1	40	420	4220	1350322030	42231	Mäntylammentie	
1	40	420	4220	1350322031	42232	Mäntyläntie	
1	40	420	4220	1350322032	42233	Mäntymäentie	
1	40	420	4220	1350322033	42234	Niemeläntie	
1	40	420	4220	1350322034	42235	Niemislammentie	
1	40	420	4220	1350322035	42236	Nuottimäentie	
1	40	420	4220	1350322036	42237	Nuottisuontie	
1	40	420	4220	1350322037	42238	Palovaarantie	
1	40	420	4220	1350322038	42239	Petrontie	
1	40	420	4220	1350322039	42240	Pihlajaniementie	
1	40	420	4220	1350322040	42241	Poutalantie	
1	40	420	4220	1350322041	42242	Pussilantie	
1	40	420	4220	1350322042	42243	Pöytävaarantie	
1	40	420	4220	1350322043	42244	Rakkulantie	
1	40	420	4220	1350322044	42245	Riiheläntie	
1	40	420	4220	1350322045	42246	Roukaj-Hirvivaarantie	
1	40	420	4220	1350322046	42247	Salovaarantie	
1	40	420	4220	1350322047	42248	Seitenoikeantie	
1	40	420	4220	1350322048	42249	Sopasenahontie	
1	40	420	4220	1350322049	42250	Tahvelantie	
1	40	420	4220	1350322050	42251	Tapiorinteentie	
1	40	420	4220	1350322051	42252	Terva-ahontie	
1	40	420	4220	1350322052	42253	Tervalantie	
1	40	420	4220	1350322053	42254	Tiikkajantie	
1	40	420	4220	1350322054	42255	Tololantie	
1	40	420	4220	1350322055	42256	Tulilehdontie	
1	40	420	4220	1350322056	42257	Virrantie	
1	40	420	4220	1350322057	42258	Vuoriniementie	
1	40	420	4220	1350322058	42259	Vääräläntie	
1	40	420	4220	1350322059	42260	Teerivaarantie	
1	40	420	4220	1350322060	42261	Ranta-ahon tie	
1	40	420	4220	1350322090	42262	Muut alueet ja tiet	
1	40	430	0			Ulkoilu ja yleiset alueet	3
1	40	430	4310			Liikuntapaikat ja yleiset alueet	4
1	40	430	4310	1350430000	43101	Puistot ja yleiset alueet	

1	40	430	4310	1350431000	43102	Vuolijat-veistos	
1	40	430	4310	1350440000	43103	Liikuntapaikat	
1	40	430	4310	1350441000	43104	Suopotkupalloareena	
1	40	430	4310	1350442000	43105	Ensilumenlatu	
1	40	430	4310	1350443000	43106	Ladut kk	
1	40	430	4310	1350444000	43107	Ladut Ukkohalla	
1	40	430	4310	1350445000	43108	Reitistöt	
1	40	430	4310	1350446000	43109	Luistinrata/kaukalo	
1	40	430	4310	1350450000	43110	Tori	
1	40	430	4320			Maa-alueet	4
						Omassa käytössä olevat maa- ja metsätilat	
1	40	430	4320	1350460000	43201	tilat	
1	40	430	4320	1350470000	43202	Vuokralle annetut maa- ja metsätilat	
1	40	430	4330			Ajoharjoittelurata	4
1	40	430	4330	1350480000	43301	Ajoharjoittelurata	
1	40	430	4330	1350481000	43302	Ajohalla-monitoimialue	
1	40	440	0			Kiinteistöt	3
1	40	440	4410			Asuinrakennukset ja huoneistot	4
1	40	440	4410	1350500000	44101	Asuinrakennukset ja huoneistot	
1	40	440	4410	1350511000	44102	Kiinteistöt-hallinto	
1	40	440	4410	1350520000	44103	Kiinteistöt-varallaolo	
1	40	440	4410	1350520001	44104	Kunnanvirasto	
1	40	440	4410	1350520002	44105	Kuntosali	
1	40	440	4410	1350520004	44107	Hahtolan ruokala	
1	40	440	4410	1350520005	44108	Iston koulu	
1	40	440	4410	1350520006	44109	Moision koulu	
1	40	440	4410	1350520007	44110	Yhtenäiskoulu	
1	40	440	4410	1350520008	44111	Nivan huoltorakennus	
1	40	440	4410	1350520009	44112	Yhtenäiskoulun tekninen tila	
1	40	440	4410	1350520010	44113	Liikuntahalli	
1	40	440	4410	1350520011	44114	Ent.lukio	
1	40	440	4410	1350520013	44115	Kirjasto	
1	40	440	4410	1350520014	44116	Kaunislehto museo	
1	40	440	4410	1350520015	44117	Tervatörmä	
1	40	440	4410	1350520016	44118	Hieteniemen kiinteistöt	
1	40	440	4410	1350520017	44119	Isku katsomo	
1	40	440	4410	1350520019	44120	Arkkola	
1	40	440	4410	1350520020	44121	Ajoharjoittelurata huoltorakennus	
1	40	440	4410	1350520022	44122	Varikko/varastot	
1	40	440	4410	1350520024	44123	As Oy Kiviöntaito	
1	40	440	4410	1350520026	44124	Kirjaston asunnot	
1	40	440	4410	1350520028	44125	Moision asunnot	
1	40	440	4410	1350520029	44126	Moision vanhakoulu	
1	40	440	4410	1350520031	44127	Palvelukeskuskeittiö	
1	40	440	4410	1350520035	44129	Palvelukeskus Hoivakoti	
1	40	440	4410	1350520036	44130	Palvelukeskus Päivätoiminta	

1	40	440	4410	1350520037	44131	Terveysasema	
1	40	440	4410	1350520039	44132	Ratatie 4 varasto	
1	40	440	4410	1350520040	44133	Ukkohallan pirtti	
1	40	440	4410	1350520041	44134	Päiväkoti	
1	40	440	4410	1350526000	44135	Vuorisuon sauna	
1	40	440	4410	1350527000	44136	Ensihoidon tilat (talli)	
1	40	440	4410	1350521000	44137	Ahmahaka-varallaololähdöt	
1	40	440	4410	1350522000	44138	Virastotalo-varallaololähdöt	
1	40	440	4410	1350523000	44139	Kiinteistöt-varallaololähdöt	
1	40	440	4410	1350528000	44140	Kiinteistöhoitajien palvelut	
1	40	440	4420			Teollisuustilat	4
1	40	440	4420	1350600000	44201	Teollisuustilat	
1	40	440	4420	1350611000	44202	Teollisuustilat-hallinto	
1	40	440	4420	1350630052	44203	Hietaniemi 5 (tiilirak)	
1	40	440	4420	1350630055	44205	Monihalli A	
1	40	440	4420	1350630056	44206	Monihalli B	
1	40	440	4420	1350630057	44207	Monihalli C	
1	40	440	4420	1350630058	44208	Monihalli D	
1	40	440	4420	1350630059	44209	Ratahalli 1 (Ratamo)	
1	40	440	4420	1350630060	44210	Ratahalli 2	
1	40	440	4420	1350630061	44211	Teollisuustie 2 (ent.Parker)	
1	40	440	4420	1350630062	44212	Paloasema	
1	40	440	4420	1350630064	44214	Heinijärventie 10	
1	40	440	4420	1350630065	44215	Taitolan toimitilat	
1	40	440	4420	1350630066	44216	Teollisuuden vastaanottohalli	
1	40	440	4420	1350630068	44218	Vonkan kesäravintola	
1	40	440	4420	1350630069	44219	Vonkan leirintäalue	
1	40	440	4420	1350630070	44220	Hallan Sauna	
1	40	450	0			Konevarikko	3
1	40	450	4510			Konevarikko	4
1	40	450	4510	1350700000	45101	Konevarikko	
1	40	450	4510	1350740001	45102	Kuorma-auto SEZ-205	
1	40	450	4510	1350740002	45103	Kiint.huoltoauto SMA-240	
1	40	450	4510	1350740003	45104	Traktori 487-AAI	
1	40	450	4510	1350740004	45105	Traktori 523-CBB	
1	40	450	4510	1350740005	45106	Kubota 454-BAC	
1	40	450	4510	1350740006	45107	Ruoankuljet. KEF-505	
1	40	450	4510	1350740007	45108	Latukone	
1	40	450	4510	1350740008	45109	Moottorikelkat	
1	40	450	4510	1350740009	45110	Pienkoneet-kalusto	
1	40	460	0			Ateria- ja puhtaanapitopalvelut	3
1	40	460	4610			Ateriapalvelut	4
1	40	460	4610	1350810000	46101	Ateriapalvelut	
1	40	460	4610	1350811000	46102	Ateriapalvelut-hallinto	
1	40	460	4610	1350820007	46104	Yhtenäiskoulun palvelukeittiö	
1	40	460	4610	1350820031	46105	Palvelukeskuksen tuotantokeittiö	

1	40	460	4620			Puhtaanapitopalvelut	4
1	40	460	4620	1350830000	46201	Puhtaanapitopalvelut	
1	40	460	4620	1350831000	46202	Puhtaanapitopalvelut-hallinto	
1	40	460	4620	1350840001	46203	Kunnanvirasto	
1	40	460	4620	1350840002	46204	Kuntosali	
1	40	460	4620	1350840005	46205	Iston koulu	
1	40	460	4620	1350840006	46206	Moision koulu	
1	40	460	4620	1350840007	46207	Yhtenäiskoulu	
1	40	460	4620	1350840008	46208	Nivan huoltorakennus	
1	40	460	4620	1350840009	46209	Yhtenäiskoulun tekninentila	
1	40	460	4620	1350840010	46210	Liikuntahalli	
1	40	460	4620	1350840011	46211	Ent.lukio	
1	40	460	4620	1350840013	46212	Kirjasto	
1	40	460	4620	1350840019	46213	Arkkola	
1	40	460	4620	1350840022	46215	Varikko-varastot	
1	40	460	4620	1350840029	46216	Moision vanha koulu	
1	40	460	4620	1350840031	46217	Palvelukeskuskeittiö	
1	40	460	4620	1350840032	46218	Palvelukeskus Hopeahyry	
1	40	460	4620	1350840033	46219	Palvelukeskus Ryhmäkoti	
1	40	460	4620	1350840035	46221	Palvelukeskus Hoivakoti	
1	40	460	4620	1350840036	46222	Palvelukeskus Päiväkeskus	
1	40	460	4620	1350840037	46223	Terveysasema	
1	40	460	4620	1350840039	46224	Ratatie 4 varasto	
1	40	460	4620	1350840056	46225	Monihalli B	
1	40	460	4620	1350840061	46226	Paloasema	
1	40	460	4620	1350840091	46227	Lämpölaite	
1	40	460	4620	1350840092	46228	Puhdistamo	
1	40	460	4620		46229	Päiväkoti	
1	80	0	0			RAHOITUS	2
1	80	800	0			KUNNAN RAHOITUSOSA	3
1	80	800	8010			Rahoitus	4
1	80	800	8010	1391100000	80101	Rahoitustuotot	
1	80	800	8020			Korot	4
1	80	800	8020	1392100000	80201	Korkotuotot	
1	80	800	8020	1392500000	80202	Korkokulut	
1	80	800	8030			Muut rahoitustuotot ja -kulut	4
1	80	800	8030	1393100000	80301	Muut rahoitustuotot	
1	80	800	8030	1393500000	80302	Muut rahoituskulut	
1	80	800	8040			Tulorahoituksen korjaukset	4
1	80	800	8040	1395100000	80401	Varausten lis./vähennys	

Kiinteistö Oy Ahmahaka talousarvio ja toimintasuunnitelma 2024

Kiinteistö Oy Ahmahaka
Laskutie 1 A
89400 HYRYNSALMI

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2024

Toimintaympäristö

Kiinteistö Oy Ahmahaka on osa Hyrynsalmen kuntakonsernia. Kuntakonserniin kuuluvat myös As Oy Kiviöntaito, Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalo, Vesi-Mega Oy, Kainuun liitto, Kainuun jätehuollon ky ja Kainuun hyvinvointialue.

Hyrynsalmen vuokra-asuntojen määrä on ollut ylimitoitettuna verrattuna kysyntään Kiinteistö Oy Ahmahakan perustamisesta alkaen. Vuokra-asuntojen kysyntä on laskenut 2000-luvulta lähtien. Kysynnän lasku johtuu mm. voimakkaasta kunnan asukasluvun laskusta. Kunnan asukasluku 31.12.1983 oli 4349 henkilöä ja asukasluvun ennakkotieto syyskuu 2023 oli 2060 henkilöä. Asukasluku on yli puolittunut 40-vuodessa.

Aikaisempiin tilastokeskuksen ennusteisiin verrattuna Hyrynsalmen kunnan väkiluvun lasku on ollut välillä hieman ennusteita nopeampaa, joskin on ollut nähtävissä myös väkiluvun laskun tasaantumista ajoittain. Vuokra-asuntojen kysynnän lasku on pysähtynyt ja asuntojen käyttöaste on vakiintunut 65-70 prosentin tasolle. Tässä luvussa ovat mukana koipussissa olevat 43 huoneistoa. Todellisten vuokrattavien asuntojen käyttöasteessa pyritään saavuttamaan 80-85 % käyttöaste.

Kunnan väestö ikääntyy ja väestön ikääntyminen aiheuttaa muutuskorjausrakentamista, ja aina ei ole pystytty tarjoamaan asuntoja ko. kohderyhmälle.

Mahdollisesti Hyrynsalmen kuntaan tuleville kiintiöpakolaisille varataan 5-10 asuntoa, myös muille maahanmuuttajille on asuntoja tarjolla.

Erityisryhmiin kuuluvia vuokralaisia on hajasijoitettu yhtiön eri vuokrataloihin. Yhteistyötä sosiaalitoimen kanssa on kehitettävä koko ajan, jotta erityisryhmiin kuuluvien vuokralaisten tarpeet ja toiveet tulee huomioitua.

Toiminnan tavoitteet ja toimintamuodot

Kiinteistö Oy Ahmahakan tavoitteena on tarjota kohtuuhintaista vuokrataloasumista nykyisille sekä uusille vuokralaiselle.

Kiinteistö Oy Ahmahakan tavoitteena on edelleen myydä / vuokrata 24 huoneistoa (Ahma 3) vuoden 2024 aikana muuhun käyttötarkoitukseen kuin pysyvään vuokra-asumiseen. Asuntojen purkamisista voidaan tehdä päätöksiä vuoden 2024 aikana, mikäli purkamiset katsotaan tarkoituksenmukaisiksi.

Vuokralaisten asumisnohjaukseen ja sosiaaliseen asumiseen panostetaan yhteistyössä sosiaaliviranomaisten kanssa. Asuntojen välivuokrausta kehitetään yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa.

Toiminta- ja taloustavoitteet

Vuokria korotetaan 6 prosentilla. Kiinteistöpäivystysjärjestelmää kehitetään yhteistyössä Kiinteistö Oy Virastotalon, Vesi-Mega Oy:n ja Hyrynsalmen kunnan kanssa. Yhtiön kiinteistöjen korjaustoimintaa tehostetaan. Kiinteistönhoidon palveluissa huomioidaan tulevaisuuden muutostarpeet kustannustehokkailla ratkaisuilla: omat palvelut / ostopalvelut. Kiinteistö Oy Ahmahakan on kuitenkin huomioitava kuntakonsernin kokonaistavoitteet, jotka ovat poikenneet välillä yhtiön tavoitteista.

Yhtiö pyrkii tervehdyttämään talouttaan ja kehittämään toimintaansa yhteistyössä Hyrynsalmen kuntakonsernin kanssa.

Kiinteistöjen korjaukset

Vuokrataloihin tehdään vuokralaisen muuton yhteydessä tapahtuvia huoneistoremontteja. Vuokratalojen piharakenteita kunnostetaan ja kiinteistöissä tehdään tarvittavat huoltokorjaukset kiinteistöjen kunnan säilyttämiseksi.

Hyrynsalmi ___ / ___ 2023

Kiinteistö Oy Ahmahaka

Esa Kemppainen
Hallituksen puheenjohtaja

Pekka Oikarinen
Toimitusjohtaja

Kiinteistö Oy Ahmahaka
Laskutie 1 A
89400 HYRYNSALMI

TOIMINTASUUNNITELMA 2025 - 2026

Toimintaympäristö

Kiinteistö Oy Ahmahaka on osa Hyrynsalmen kuntakonsernia. Kuntakonserniin kuuluvat myös As Oy Kiviöntaito, Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalo, Vesi-Mega Oy, Kainuun liitto, Kainuun jätehuollon ky ja Kainuun hyvinvointialue.

Hyrynsalmen vuokra-asuntojen määrä on ollut ylimitoitettuna verrattuna kysyntään Kiinteistö Oy Ahmahakan perustamisesta alkaen. Vuokra-asuntojen kysyntä on laskenut 2000-luvulta lähtien.

Aikaisempiin tilastokeskuksen ennusteisiin verrattuna Hyrynsalmen väkiluvun lasku on ollut ajoittain hieman ennusteita nopeampaa. Vuokra-asuntojen kysynnän lasku on hieman tasaantunut.

Vuoden 2025-2026 aikana tullaan selvittämään asuntojen korjaus / muutostarvetta.

Asukasluvun lasku on vähentänyt vuokra-asuntojen kysyntää pysyvästi ja aiheuttanut myös taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia. Erityisryhmiin kuuluvat on hajasijoitettu yhtiön eri vuokrataloihin. Yhteistyötä sosiaalitoimen kanssa lisätään koko ajan erityisryhmien osalta. Asuntojen välivuokrauksesta on saatu positiivisia kokemuksia.

Toiminnan tavoitteet ja toimintamuodot

Väestön ikääntyminen aiheuttaa muutoskorjausrakentamista. Kysyntä on kasvavaa myös uudistuotannolle, joka tulisi käynnistää lähivuosina.

Toiminta- ja taloustavoitteet

Vuokria korotetaan maltillisesti vuosien 2025–2026 aikana. Yhtiö pyrkii tervehdyttämään talouttaan ja kehittämään toimintaansa yhteistyössä Hyrynsalmen kuntakonsernin kanssa.

Yhtiön tulostavoite vuosille 2025-2026 on lievästi tappiollinen johtuen mm. korkotason noususta.

Kiinteistöjen korjaukset

Vuokrataloihin tehdään vuokralaisen muuton yhteydessä tapahtuvia keveitä huoneistoremontteja. Vuokratalojen piharakenteita kunnostetaan ja kiinteistöissä tehdään tarvittavat huoltokorjaukset kiinteistöjen kunnon säilyttämiseksi.

Hyrnsalmi ___/___2023

Kiinteistö Oy Ahmahaka

Esa Kemppainen
Hallituksen puheenjohtaja

Pekka Oikarinen
Toimitusjohtaja

TALOUSARVION MUKAISET VUOKRAT 1.3.2024 LUKIEN

Vuokranmääritysyksikön numero ja nimi	Nykyinen vuokra €/m ² /kk	Uusi vuokra €/m ² /kk	Vuokraan sisältyy *	Vuokranmuutos	Saunamaksu €/kk	Vesimaksut €/hlö/kk
1. Ahmatie 1	9,46	10,03	L	0,57	25,00	25,00
2. Poromiehentie 2	9,87	10,46	L	0,59	25,00	25,00
3. Ahmatie 3	9,46	10,03	L	0,57	25,00	25,00
4. Onnelan vuokratalo	8,49	9,00	L	0,51	25,00	25,00
5. Linnalan vuokratalo	8,49	9,00	L	0,51	25,00	25,00
6. Nivan vuokratalo	9,23	9,78	L	0,55	25,00	25,00
8. Sopula	9,88	10,47	L	0,59	25,00	25,00
9. Metsäherransato	9,68	10,26	L	0,58	oma sauna	oma mittari
10. Kiviöntarokka	9,22	9,77	L	0,55	25,00	25,00
11.						
12.						
13. Lotnikka	9,43	10,00	L	0,57	oma sauna	oma mittari
14. Mäntylä	10,27	10,89	L	0,62	25,00	25,00
15. Ahmarivi	9,61	10,19	L	0,58	25,00	oma mittari
16. Väisälän rivitalo	7,85	8,32	Ei	0,47	oma sauna	oma mittari
17. Kanervapuisto	9,07	9,61	L	0,54	oma sauna	oma mittari
Keski vuokra	130,01	137,81				
	9,29	9,84				

* L = lämmitys sisältyy vuokraan

Kulutuksen mukainen mittareiden mukaan laskutettava vesilaskutus:

Lämminvesimaksu on 9,86 €/m³Kylmävesimaksu on 4,15 €/m³

Kiinteä vesimaksu 25 e/hlö/kk

Vakuusmaksu on 350,00 €

PÄÄOMAKULUJEN TASAUSLASKELMA VUODELLE 2024

Pääomakuluarvion mukaiset tasattavat pääomakulut yhteensä

350 187 euroa

Vuokranmääritysyksikön numero ja nimi	Pinta-ala m ²	Talo-tyyppi	Varuste-taso	Sijainti	Valmistumis-vuosi	Harkinnan-varainen erä	Tasauserät yhteensä	Tasattu pääomavuokra e/m ² /kk	Tasatut pääoma-menot e	Korjatut pääoma-menot
1. Ahma 1	1 330,5	0	-0,3	0,7	-0,8	0,06	-0,34	2,06	32 858	37 077
2. Poro2	517,0	0	-0,3	0,7	-0,8	0,5	0,10	2,50	15 497	17 488
3. Ahma3	1 330,5	0	-0,3	0,7	-0,8	0,44	0,04	2,44	38 925	43 923
4. Onnela	390,0	0	-0,3	0,3	-0,8	0,13	-0,67	1,73	8 087	9 125
5. Linnala	887,5	0	-0,3	0,3	-0,8	0,62	-0,18		0	0
6. Niva	290,0	0,2	-0,3	0,7	-0,8	0,24	0,04	2,44	8 484	9 574
8. Sopula	1 081,0	0,2	-0,3	0,7	-0,8	0,47	0,27	2,67	34 609	39 053
9. Metsäherransato	507,5	0,2	0	0,2	-0,5	0,91	0,81	3,21	19 537	22 045
10. Kiviöntarkka	855,0	0,2	-0,3	0,7	-0,8	0,57	0,37	2,77	28 400	32 046
11. Moisio	0,0	0,2	-0,3	-0,6	-0,8	0,41	-1,09	1,31	0	0
12. Veteraanitalo	0,0	0,2	-0,3	0,08	-0,8	0	-0,82	1,58	0	0
13. Lotnikka	1 472,5	0,2	0	0,3	-0,8	1	0,70	3,10	54 741	61 771
14. Mäntylä	1 055,5	0,2	-0,3	0,7	-0,8	1	0,80	3,20	40 506	45 707
15. Ahmarivi	1 600,0	0,2			-0,8	1				
16. Väisälä	206,0	0,2	0	-0,6	-0,8	1	-0,20	2,20	5 433	6 131
17. Kanervapuisto	646,5	0,2	0	0,3	-0,8	0,9	0,60	3,00	23 258	26 245
YHTEENSÄ	12 169,5								310 335	350 187

Korjauskertoimen 1,128415

PÄÄOMAKULUJEN TASAUS

Pääomakulujen tasaus käsittää vieraan pääoman lyhennykset ja korot. Hoitokulut määritellään vuokranmääritysyksiköittäin. Tontinvuokrat sisältyvät hoitokuluvuokraan.

Jyvitys on toteutettu käyttämällä jyvitystekijöitä, joiden yksikkö on e/m²/kk.

Vuokrissa perittävät pääomakulut riippuvat seuraavista jyvitystekijöistä:

1. Talotyyppi

Vuokranmääritysyksikön talotyyppi on joko kerrostalo tai rivi-/paritalo. Talotyyppijyvityksessä kerrostaloja käsitellään neutraalisti (kerroin 0). Rivi-/paritalojen kerroin on 0,2 e/m²/kk.

2. Varustetaso

Huoneistokohtaisella saunalla varustettua huoneistoa käsitellään neutraalisti. Yhteissauna vähentää vuokraa -0,3 e/m²/kk.

3. Sijainti

Vuokranmääritysyksiköiden sijaintikerroin vaihtelee asuntojen sijainnin ja haluttavuuden mukaan. Vaihteluväli on -0,8...0,7e/m²/kk.

4. Valmistumisvuosi

Valmistumisvuosi on määritelty siten, että se on pienimmillään vanhimmissa ja suurimmillaan uusimmissa vuokranmääritysyksiköissä. Toteutetut peruskorjaukset korottavat kertoimen korjausasteesta riippuen. Valmistumisvuosikertoimen vaihteluväli on -0,8...0,8 e/m²/kk.

Talon ikä	kerroin	valm.vuosi
1-2	0,8	98 -
3-4	0,7	96-97
5-6	0,5	94-95
7-8	0,3	92-93
9-10	0,2	90-91
11-12	0	88-89
13-14	-0,2	86-87
15-16	-0,3	84-85
17-18	-0,5	82-83
19-20	-0,7	80-81
21 -	-0,8	-79

5. Harkinnanvarainen erä

Tasausjärjestelmään sisältyy harkinnanvarainen erä, jolla on mahdollista oikaista niiden vuokranmääritysyksiköiden pääomakuluja, joissa kokonaisvuokra jostakin erityisestä syystä muodostuu muihin samanlaisiin vuokranmääritysyksiköihin nähden kohtuuttomaksi. Harkinnanvaraisella erällä on myös mahdollista korjata pääomakulujen tasauksen siirtymävaiheessa syntyvät erot nykyiseen vuokraan.

TasauslaskelmaAhmahaka

	Korko	Lyhennys	
Valtiokonttori	0	58940	
Kuntarahoitus/97	35000	89200	
Kuntarahoitus/96	27307	84740	
Danske bank	5000	40000	
Hyrnsalmen kunta	10000	0	
	77307	272880	
	0		350187
			350187

TALOUSARVIOYHTEENVETO VUODELLE 2024

Tilavuus	m ³
Kerrosala	m ²
Huoneistoala	10 988 m ²
Asuinhstoala	10 988 m ²
Asuntoja	206 kpl
Asuntoja	kpl

KIINTEISTÖJEN TUOTOT

3100 Asuinhuoneistojen vuokrat		em ² /kk
2 kk x 10 988,0 m ²	145 642	
10 kk x 10 988,0 m ²	771 562	
3101 Muut vuokrat	0	0,00
3200 Vesimaksut	32 010	0,24
3240 Energiamaksut	0	0,00
3210 Saunamaksut	4 200	0,03
3220 Pesutupamaksut	380	0,00
3230 Autopaikkamaksut	1 620	0,01
3790 Muut tuotot	12 500	0,09
Luottotappiovaraus	-7 950	-0,06
Tyhjilläänolovaraus	-69 350	-0,53
Yli-/alijäämä	0	0,00
	890 613	

TUOTOT YHTEENSÄ

KIINTEISTÖJEN HOITOKULUT

5000 Hallinto- ja henkilöstökulut	202 410	-1,54
5120 Käyttö- ja huoltopalvelut	29 870	
5420 Lämmitys Perusmaksut	26 550	-0,20
Kulutusmaksut	184 136	-1,40
5200 Nuohous	0	0,00
5450 Vesi ja jätevesi	42 325	-0,32
5470 Sähkö	32 050	-0,24
5490 Jätehuolto	28 950	-0,22
5500 Vahinkovakuutukset	19 070	-0,14
5600 Tontin vuokra	11 170	-0,08
5610 Muut vuokrat kuin tontin vuokra (sis. Ahmarivin ja Linnalan vastikkeet)	30 917	-0,23
5700 Kiinteistövero rakennukset 0,50%	18 050	-0,14
Korjaukset ja huolto		
5840 Vuosikorjaukset	38 600	-0,03
5850 Ympäristöhoitokulut	23 000	-0,01
Muut hoitokulut		
5935 Matkakulut, kiinteistönhoito ym.	3 450	
5900 Pankkikulut	1 900	-0,05
5970 Muut talon hoitokulut ja korj.	6 825	

HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ

	699 273	
Asuintalojen varausten purku korjauksiin	0	

MENOT YHTEENSÄ

699 273

KIINTEISTÖJEN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä		268 895	-2,04
Asuintalovarauksen muodostamiseen kerätty erä	e/m ² /kk		0,00

PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ

HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ 268 895

Asuintalojen varauksen purku korjauksiin
0

MENOT YHTEENSÄ 268 895

ASUINTALOVARAUS TULEVIIN KORJAUKSIIN

Laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

Allekirjoitukset _____

_____

_____

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä	32 858
	0
PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ	32 858

HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ 145 379

Hoitomenovuokra	7,98 €/m ² /kk
Pääomamenuvuokra	2,06 €/m ² /kk
Kokonaisvuokra	10,03 €/m²/kk

VUOKRAN PERINTÄKAUSIKORJAUS

Perittävä omakustannusvuokra	
1.3.2024 lukien	10,03 €/m²/kk

Vuokranmääritysyksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

_____
Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	POROMIEHENTIE	Tilavuus	15750 m ³
Osoite	Poromiehentie 2	Kerrosala	4698 m ²
		Huoneistoala	517,0 m ²
		Asuinhstoala	517,0 m ²
		Asuntoja	16 kpl
		Rakennusvuosi	1979

KIINTEISTÖN TUOTOT

						€/m ² /kk
3100	Asuinhuoneistojen vuokrat					
	2 kk x	517,0 m ²	x	9,87 €/m ² /kk	10206	
	10 kk x	517,0 m ²	x	10,46 €/m ² /kk	54 078	
3121	Muut vuokrat				0	0,00
3200	Vesimaksut	25,00 €/hlö/kk			2 500	0,40
3315	Energiamaksut				0	0,00
3210	Saunamaksut	25,00 €/huoneisto/kk			840	0,14
3220	Pesutupamaksut				0	0,00
3230	Autopaikkamaksut	30,00 €/autopaikka/v			60	0,01
3250	Muut tuotot				3 500	0,56
	Luottotappiovaraus				-500	-0,08
	Tyhjilläänolovaraus				-9 500	-1,53
	Yli-/alijäämä				0	0,00
				TUOTOT YHTEENSÄ	61 184	

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

5000	Hallinto- ja henkilöstökuluosuus				19 500	-3,14
5120	Käyttö- ja huoltopalvelut				1 950	-0,31
5420	Lämmitys	Perusmaksu			2 000	-0,32
		Kulutus	80 MWh	x 95,13 €/MWh	7 610	-1,23
5200	Nuohous				0	0,00
5450	Vesi (perusm + käyttö)	200	450	m ³ 1,24 €/m ³	758	-0,12
5450	Jätevesi (perusm + käyttö)	200	450	m ³ 2,91 €/m ³	1 510	-0,24
5470	Sähkö				300	-0,05
5490	Jätehuolto				2 500	-0,40
5500	Vahinkovakuutukset				1 700	-0,27
5600	Tontin vuokra				250	-0,04
5260	Muut vuokrat kuin tontin vuokra				600	-0,10
5700	Kiinteistövero			rakennukset 0,5 %	750	-0,12
	Korjaukset ja huolto					
5840	Vuosikorjaukset				3 400	-0,55
5850	Ympäristöhoitokulut				2 500	-0,40
	Muut hoitokulut					
5935	Matkakulut, kiinteistöhoito				100	-0,02
5900	Pankkikulut				100	-0,02
5970	Muut talon hoitokulut				750	-0,12
				HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ	46 278	-7

Asuintalojen varausten purku korjauksiin 0

MENOT YHTEENSÄ 46 278 -7

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä		15 497
Asuintalovarausten muodostamiseen kerätty erä	€/m ² /kk	0
PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ		15 497

HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ **61 775**

Hoitomenovuokra	7,96 €/m ² /kk
Pääomamenuvuokra	2,50 €/m ² /kk
Kokonaisvuokra	10,46 €/m²/kk

VUOKRAN PERINTÄKAUSIKORJAUS

Perittävä omakustannusvuokra
1.3.2024 lukien **10,46 €/m²/kk**

Vuokranmäärityksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy
Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	Ahma 3	Tilavuus	m ³
Osoite	Ahmatie 3	Kerrosala	m ²
		Huoneistoala	1330,5 m ²
		Asuinhstoala	1330,5 m ²
		Asuntoja	24 kpl
		Rakennusvuosi	1978 per.korjaus 1993

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100	Asuinhuoneistojen vuokrat				€/m ² /kk		
	12 kk x	1330,5 m ² x	0,00	€/m ² /kk		0	0,00
3121	Muut vuokrat					0	0,00
3200	Vesimaksut	Vesimaksu 25,00 €/hlö/kk				0	0,00
3315	Energiamaksut					0	0,00
3210	Saunamaksut	25,00 €/huneisto/kk				0	0,00
3220	Pesutupamaksut					0	0,00
3230	Autopaikkamaksut	30,00 €/autopaikka/v				0	0,00
3790	Muut tuotot					0	0,00
	Luottotappiovaraus					0	0,00
	Tyhjilläänolovaraus					0	0,00
	Yli-/alijäämä						0,00
						0	0,00

TUOTOT YHTEENSÄ

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

5100	Hallinto- ja henkilöstökuluosuus					2 950	-0,18
5120	Käyttö- ja huoltopalvelut					750	-0,05
5420	Lämmitys	Perusmaksu				0	0,00
		Kulutus	320 MWh x	0,00 €/MWh		0	0,00
5200	Nuohous					0	0,00
5450	Vesi (perusm + käyttö)	80	15	m ³	1,24 €/m ³	99	-0,01
5450	Jätevesi (perusm + käyttö)	80	15	m ³	2,91 €/m ³	124	-0,01
5470	Sähkö					1 750	-0,11
5490	Jätehuolto					250	-0,02
5500	Vahinkovakuutukset					2 650	-0,17
5600	Tontin vuokra					550	-0,03
5620	Muut vuokrat kuin tontin vuokra					0	0,00
5700	Kiinteistövero			rakennukset 0,5%		3 950	-0,25
	Korjaukset ja huolto						0,00
5840	Vuosikorjaukset				0,30 €/m ² /kk	0	0,00
5850	Ympäristöhoitokulut					0	0,00
	Muut hoitokulut						0,00
5935	Matkakulut, kiinteistöhoito					100	-0,01
5900	Pankkikulut					100	-0,01
5970	Muut talon hoitokulut					100	-0,01
						13 372	-0,84

HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ

Asuintalojen varausten purku korjauksiin

0

MENOT YHTEENSA

13 372

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

	38 925
Tasatut pääomakulut yhteensä	
	0
PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ	38 925

HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ 52 297

Hoitomenovuokra	0,84 €/m ² /kk
	6,75
Pääomamenuvuokra	2,44 €/m ² /kk
Kokonaisvuokra	10,03 €/m²/kk

VUOKRAN PERINTÄKAUSIKORJAUS

Perittävä omakustannusvuokra	
01.03.2024 lukien	10,03 €/m²/kk

Vuokranmääritysyksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

_____
Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	Onnela	Tilavuus	m ³
Osoite	Koskitie 2 F	Kerrosala	m ²
		Huoneistoala	390,0 m ²
		Asuinhstoala	390,0 m ²
		Asuntoja	6 kpl
		Rakennusvuosi	1950 Peruskorjaus 1994

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100 Asuinhuoneistojen vuokrat					€/m ² /kk
2 kk x	390,0 m ²	8,49 €/m ² /kk		6622	
10 kk x	390,0 m ²	9,00 €/m ² /kk		35 100	7,50
3121 Muut vuokrat				0	0,00
3310 Vesimaksut	25 €			2 250	0,48
3315 Energiamaksut				0	0,00
3320 Saunamaksut	25,00 €/huoneisto/kk			600	0,13
3220 Pesutupamaksut				0	0,00
3230 Autopaikkamaksut	30,00 €/autopaikka/v			30	0,01
3790 Muut tuotot				0	0,00
Luottotappiovaraus				-500	-0,11
Tyhjilläänolovaraus				-1 100	-0,24
Yli-/alijäämä				0	0,00
				0	
				43 002	

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

6201 Hallinto- ja henkilöstökuluosuus					9 650	-2,06
6300 Käyttö- ja huoltopalvelut					750	-0,16
5420 Lämmitys	Perusmaksu				2 000	-0,43
	Kulutus	125 kWh	x	95,13 €/MWh	11 891	-2,54
5200 Nuohous						0,00
5450 Vesi (perusm + käyttö)	330	450 m ³		1,24 €/m ³	888	-0,19
5450 Jätevesi (perusm + käyttö)	330	450 m ³		2,91 €/m ³	1 640	-0,35
5470 Sähkö					1 500	-0,32
5490 Jätehuolto					2 400	-0,51
5510 Vahinkovakuutukset					870	-0,19
5600 Tontin vuokra					470	-0,10
5620 Muut vuokrat kuin tontin vuokra					510	-0,11
5700 Kiinteistövero				rakennukset 0,5 %	450	-0,10
	Korjaukset ja huolto					
5840	Vuosikorjaukset				1 200	-0,26
5850	Ympäristöhoitokulut				950	-0,20
	Muut hoitokulut					
5935	Matkakulut, kiinteistöhoito				50	-0,01
5900	Pankki ja toimistokulut				50	-0,01
5970	Muut talon hoitokulut				50	-0,01
					35 319	

Asuintalojen varausten purku korjauksiin 0

MENOT YHTEENSÄ 35 319

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä **8 087** -1,73

Asuintalovarauksen muodostamiseen kerätty erä 0,00 €/m²/kk

PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ 8 087

HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ 43 406

Hoitomenovuokra 7,27 €/m²/kk

Pääomamenuvuokra 1,73 €/m²/kk

Kokonaisvuokra 9,00 €/m²/kk

Vuokranmäärityksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Ahmahakan hallituksen toimesta.

Perittävä omakustannusvuokra 9,00 €/m²/kk
01.03.2024 alkaen

Paikka ja aika _____

_____
Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	Linnala	Tilavuus	m ³
Osoite	Koskitie 2 A-C	Kerrosala	m ²
		Huoneistoala	120,0 m ²
		Asuinhstoala	120,0 m ²
		Asuntoja	7 kpl
		Rakennusvuosi	1960 Per.korj.1994

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100	Asuinhuoneistojen vuokrat				€/m ² /kk
	2 kk x	787,0 e		1 574	1,09
	10 kk x	795,0 e		7 950	
3121	Muut vuokrat			0	0,00
3310	Vesimaksut	25,00 €/hlö/kk		450	0,31
3315	Energiamaksut			0	0,00
3210	Saunamaksut	25,00 €/huoneisto/kk		0	0,00
3220	Pesutupamaksut			0	0,00
3230	Autopaikkamaksut	30,00 €/autopaikka/v		0	0,00
3790	Muut tuotot			0	0,00
	Luottotappiovaraus			0	0,00
	Tyhjilläänolovaraus			0	0,00
	Yli-/alijäämä			0	0,00

TUOTOT YHTEENSÄ

9 974

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

6201	Hallinto- ja henkilöstökuluosuus			2 500	-1,74
6300	Käyttö- ja huoltopalvelut			0	0,00
5420	Lämmitys	Perusmaksu		0	0,00
		Kulutus	280 kWh x 95,13 €/MWh	0	0,00
5200	Nuohous			0	0,00
5450	Vesi (perusm + käyttö)	m3	1,24 €/m ³	120	-0,08
5450	Jätevesi (perusm + käyttö)	m3	2,91 €/m3	330	-0,23
5470	Sähkö			0	0,00
5490	Jätehuolto			50	-0,03
5510	Vahinkovakuutukset			0	0,00
5600	Tontin vuokra			0	0,00
5620	Muut vuokrat kuin tontin vuokra			0	0,00
5700	Kiinteistövero		rakennukset 0,5%	0	0,00
	Korjaukset ja huolto				
		Vuosikorjaukset		100	-0,07
5850		Ympäristöhoitokulut		0	0,00
	Muut hoitokulut				
5935		Matkakulut, kiinteistöhoito		800	-0,56
5900		Pankki- ja tomistokulut		0	0,00
5970		Vastike	433 12 3,15	16 367	-11,37

HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ

20 267 -14

Asuintalojen varausten purku korjauksiin

0

MENOT YHTEENSA

20 267 -14

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä		<u>0</u> 0,00
Asuintalovarauksen muodostamiseen kerätty erä	€/m ² /kk	0
PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ		<u>0</u>
HOITO- JA PÄÄMAMENOT YHTEENSÄ		<u>0</u>

Hoitomenovuokra 1,90 €/m²/kk

Pääomamenuvuokra 0,00 €/m²/kk

Kokonaisvuokra 9,00 €/m²/kk

Perittävä omakustannusvuokra

1.3.2024 lukien 9,00 €/m²/kk

Vuokranmääritysyksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

_____
Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	Niva	Tilavuus	m ³
Osoite	Lohitie 9 A-B	Kerrosala	m ²
		Huoneistoala	290,0 m ²
		Asuinhstoala	290,0 m ²
		Asuntoja	5 kpl
		Rakennusvuosi	1960 pp. 1995

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100 Asuinhuoneistojen vuokrat						€/m ² /kk
2 kk x	290,0 m ²	x	9,23 €/m ² /kk		5353	
10 kk x	290,0 m ²	x	9,78 €/m ² /kk		28 362	8,15
3121 Muut vuokrat					0	0,00
3310 Vesimaksut	25,00 €/hlö/kk				1 160	0,33
3315 Energiamaksut						0,00
3210 Saunamaksut	25,00 €/huoneisto/kk				720	0,21
3220 Pesutupamaksut					40	0,01
3230 Autopaikkamaksut	30,00 €/autopaikka/v				30	0,01
3790 Muut tuotot					4 000	1,15
Luottotappiovaraus					0	0,00
Tyhjilläänolovaraus					-100	-0,03
Yli-/alijäämä						0,00
					39 565	10

TUOTOT YHTEENSÄ

39 565

10

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

6201 Hallinto- ja henkilöstökuluosuus					9 430	2,71
6300 Käyttö- ja huoltopalvelut					1 200	0,34
5420 Lämmitys	Perusmaksu				2 800	0,80
	Kulutus	81 kWh	x	95,13 €/MWh	7 706	2,21
5200 Nuohous					0	0,00
5450 Vesi (perusm + käyttö)		110	300 m ³	1,24 €/m ³	482	-0,14
5450 Jätevesi (perusm + käyttö)		110	300 m ³	2,91 €/m ³	983	-0,28
5470 Sähkö					4 400	1,26
5490 Jätehuolto					1 100	0,32
5510 Vahinkovakuutukset					450	0,13
5600 Tontin vuokra					500	0,14
5620 Muut vuokrat kuin tontin vuokra					500	0,14
5700 Kiinteistövero				rakennukset 0,5 %	900	0,26
Korjaukset ja huolto						0,00
	Vuosikorjaukset				500	0,14
5850	Ympäristöhoitokulut				300	0,09
Muut hoitokulut						0,00
5935	Matkakulut, kiinteistöhoito				50	0,01
5900	Pankki- ja tomistokulut				50	0,01
5970	Muut talon hoitokulut				50	0,01

HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ

31 401

8

Asuintalojen varausten purku korjauksiin

0

0,00

MENOT YHTEENSÄ

31 401

8

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä 8 484

Asuintalovarauksen muodostamiseen kerätty erä 0,00 €/m²/kk 0

PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ 8 484

HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ 39 885

Hoitomenovuokra 7,34 €/m²/kk/m²

Pääomamenuvuokra 2,44 €/m²/kk/m²

Kokonaisvuokra 9,78 €/m²/kk/m²

Perittävä omakustannusvuokra 9,78 €/m²/kk/m²
1.3.2024 lukien

Vuokranmääritysyksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

_____
Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	Sopula	Tilavuus	m ³
Osoite	Kaarnatie 6	Kerrosala	m ²
		Huoneistoala	1081,0 m ²
		Asuinastoala	1081,0 m ²
		Asuntoja	30 kpl
		Rakennusvuosi	1973 peruskorjaus 1994

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100	Asuinhuoneistojen vuokrat					€/m ² /kk
	2 kk x	1081,0 m ²	x	9,88 €/m ² /kk	21361	
	10 kk x	1081,0 m ²	x	10,47 €/m ² /kk	113 181	8,73
3121	Muut vuokrat				0	0,00
3310	Vesimaksut	25,00 €/hlö/kk			3 800	0,29
3315	Energiamaksut				0	0,00
3320	Saunamaksut	25,00 €/huoneisto/kk			800	0,06
3340	Pesutupamaksut				200	0,02
3230	Autopaikkamaksut	30,00 €/autopaikka/v			100	0,01
3790	Muut tuotot				0	0,00
	Luottotappiovaraus				-500	-0,04
	Tyhjilläänolovaraus				-10 500	-0,81
	Yli-/alijäämä					0,00
	TUOTOT YHTEENSÄ				128 441	8

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

6201	Hallinto- ja henkilöstökuluosuus				33 100	-2,55
6300	Käyttö- ja huoltopalvelut				4 000	-0,31
5240	Lämmitys	Perusmaksu			3 850	-0,30
		Kulutus	270 MWh x	95,13 €/MWh	25 685	-1,98
5200	Nuohous				0	0,00
5450	Vesi (perusm + käyttö)	720	950 m ³	1,24 €/m ³	1 898	-0,15
5450	Jätevesi (perusm + käyttö)	720	950 m ³	2,91 €/m ³	3 485	-0,27
5470	Sähkö				3 700	-0,29
5490	Jätehuolto				3 600	-0,28
5510	Vahinkovakuutukset				2 200	-0,17
5600	Tontin vuokra				1 300	-0,10
5620	Muut vuokrat kuin tontin vuokra				1 400	-0,11
5700	Kiinteistövero			rakennukset 0,5 %	1 250	-0,10
	Korjaukset ja huolto					
5840	Vuosikorjaukset				4 950	-0,38
5850	Ympäristöhoitokulut				2 750	-0,21
	Muut hoitokulut					
5935	Matkakulut, kiinteistöhoito				900	-0,07
5900	Pankkikulut				300	-0,02
5970	Muut talon hoitokulut				700	-0,05
	HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ				95 068	-7

Asuintalojen varausten purku korjauksiin 0

MENOT YHTEENSÄ 95 068 -7

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä		34 609	-2,67
Asuintalovarauksen muodostamiseen kerätty erä	€/m ² /kk	0	
	PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ	34 609	-3
	HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ	129 677	-10

Hoitomenovuokra	7,80 €/m ² /kk
Pääomamenuvuokra	2,67 €/m ² /kk
Kokonaisvuokra	10,47 €/m²/kk

Perittävä omakustannusvuokra
1.3.2024 lukien

10,47 €/m²/kk

Vuokranmäärityksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

_____
Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	Metsäherransato	Tilavuus	m ³
Osoite	Metsäherrantie 4	Kerrosala	m ²
		Huoneistoala	507,5 m ²
		Asuinastoala	507,5 m ²
		Asuntoja	8 kpl
		Rakennusvuosi	1993

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100	Asuinhuoneistojen vuokrat				€/m ² /kk
	2 kk x 507,5 m ² x 9,68 €/m ² /kk			9825	
	10 kk x 507,5 m ² x 10,26 €/m ² /kk			52 070	
3121	Muut vuokrat			0	0,00
3310	Vesimaksut läm.ves 9,86 €/m ³ , kylmäves.4,15 €/m ³			2 500	0,41
3315	Energiamaksut			0	0,00
3320	Saunamaksut				0,00
3340	Pesutupamaksut				0,00
3230	Autopaikkamaksut 30,00 €/autopaikka/v			100	0,02
3790	Muut tuotot			3 000	0,49
	Luottotappiovaraus			-500	-0,08
	Tyhjilläänolovaraus			-3 500	-0,57
	Yli-/alijäämä			0	0,00
	TUOTOT YHTEENSÄ			63 495	0

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

6201	Hallinto- ja henkilöstökuluosuus			11 900	-1,95
6300	Käyttö- ja huoltopalvelut			1 900	-0,31
5240	Lämmitys Perusmaksu			1 600	-0,26
	Kulutus 115 MWh x 95,13 €/MWh			10 900	-1,79
5200	Nuohous			0	0,00
5450	Vesi (perusm + käyttö) 450 450 m ³ 1,24 €/m ³			1 008	-0,17
5450	Jätevesi (perusm + käyttö) 450 450 m ³ 2,91 €/m ³			1 760	-0,29
5470	Sähkö			1 200	-0,20
5490	Jätehuolto			2 800	-0,46
5510	Vahinkovakuutukset			1 100	-0,18
5600	Tontin vuokra			1 000	-0,16
5620	Muut vuokrat kuin tontin vuokra			900	-0,15
5700	Kiinteistövero rakennukset 0,5 %			1 100	-0,18
	Korjaukset ja huolto				
5840	Vuosikorjaukset			4 500	-0,74
5850	Ympäristönhoitokulut			2 300	-0,38
	Muut hoitokulut				
5935	Matkakulut, kiinteistöhoito			200	-0,03
5900	Pankkikulut			200	-0,03
5970	Muut talon hoitokulut			200	-0,03
	HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ			44 568	-7

Asuintalojen varausten purku korjauksiin 0

MENOT YHTEENSÄ 44 568 -7

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä		19 537	-3,21
Asuintalovaruksen muodostamiseen kerätty erä	0,00 €/m ² /kk	0	
	PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ	19 537	-3
	HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ	64 104	-11

Hoitomenovuokra	7,06 €/m ² /kk
Pääomamenuvuokra	3,21 €/m ² /kk
Kokonaisvuokra	10,26 €/m²/kk

Perittävä omakustannusvuokra

1.3.2024 lukien

10,26 €/m²/kk

Vuokranmäärityksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

_____
Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	Kiviöntarkka	Tilavuus	m ³
Osoite	Metsäherrantie 13	Kerrosala	m ²
		Huoneistoala	855,0 m ²
		Asuinhstoala	855,0 m ²
		Asuntoja	19 kpl
		Rakennusvuosi	1983
			1985

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100	Asuinhuoneistojen vuokrat					€/m ² /kk
	2 kk x 855,0 m ² x 0,00 €/m ² /kk				0	
	10 kk x 855,0 m ² x 0,00 €/m ² /kk				0	0,00
3121	Muut vuokrat				0	0,00
3310	Vesimaksut	0			0	0,00
3315	Energiamaksut				0	0,00
3320	Saunamaksut	25,00 €/huoneisto/kk			0	0,00
3340	Pesutupamaksut				0	0,00
3230	Autopaikkamaksut	30,00 €/autopaikka/v			0	0,00
3790	Muut tuotot				0	0,00
	Luottotappiovaraus				0	0,00
	Tyhjilläänolovaraus				0	0,00
	Yli-/alijäämä				0	0,00
	TUOTOT YHTEENSÄ				0	0

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

6201	Hallinto- ja henkilöstökuluosuus				0	0,00
6300	Käyttö- ja huoltopalvelut				0	0,00
5240	Lämmitys	Perusmaksu			0	0,00
		Kulutus	230 MWh x	95,13 €/MWh	0	0,00
5200	Nuohous				0	0,00
5450	Vesi (perusm + käyttö)	290	1 500 m ³	1,24 €/m ³	0	0,00
5450	Jätevesi (perusm + käyttö)	290	1 500 m ³	2,91 €/m ³	0	0,00
5470	Sähkö				1 900	-0,19
5490	Jätehuolto				0	0,00
5510	Vahinkovakuutukset				400	-0,04
5600	Tontin vuokra				2 000	-0,19
5620	Muut vuokrat kuin tontin vuokra				1 100	-0,11
5700	Kiinteistövero			rakennukset 0,5 %	1 000	-0,10
	Korjaukset ja huolto					
5840	Vuosikorjaukset				0	0,00
5850	Ympäristönhoitokulut				0	0,00
	Muut hoitokulut					
5935	Matkakulut, kiinteistönhoito				0	0,00
5900	Pankkikulut				0	0,00
5970	Muut talon hoitokulut				0	0,00
	HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ				6 400	-1

Asuintalojen varausten purku korjauksiin 0

MENOT YHTEENSÄ 6 400 -1

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä 28 400 -2,77

Asuintalovarauksen muodostamiseen kerätty erä

PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ 28 400 -3

HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ 34 800 -3

Hoitomenovuokra 0,62 €/m²/kk

6,01

Pääomamenuvuokra 2,77 €/m²/kk

Kokonaisvuokra 9,77 €/m²/kk

Perittävä omakustannusvuokra

1.3.2024 lukien

9,77 €/m²/kk

Vuokranmäärityksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Ahmahan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

_____
Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	Lotnikka	Tilavuus	m ³
Osoite	Haapotie 10	Kerrosala	m ²
		Huoneistoala	1472,5 m ²
		Asuinhuoneistoala	1472,5 m ²
		Asuntoja	26 kpl
		Rakennusvuosi	1990,1991

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100	Asuinhuoneistojen vuokrat				€/m ² /kk
	2 kk x	1472,5 m ²	x	9,43 €/m ² /kk	27771
	10 kk x	1472,5 m ²	x	10,00 €/m ² /kk	147 250
3121	Muut vuokrat				0 0,00
3310	Vesimaksut	läm.ves 9,86 €/m ³ , kylmäves.4,15 €/m ³			6 000 0,34
3315	Energiamaksut				0 0,00
3320	Saunamaksut				0 0,00
3340	Pesutupamaksut				70 0,00
3230	Autopaikkamaksut	30,00 €/autopaikka/v			550 0,03
3790	Muut tuotot				9 800 0,55
	Luottotappiovaraus				-1 550 -0,09
	Tyhjilläänolovaraus				-9 500 -0,54
	Yli-/alijäämä				0 0,00
	TUOTOT YHTEENSÄ				180 391 0

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

6201	Hallinto- ja henkilöstökuluosuus				39 000 -2,21	
6300	Käyttö- ja huoltopalvelut				4 800 -0,27	
5240	Lämmitys	perusmaksu			3 900 -0,22	
		Kulutus	320	95,13 €/MWh	30 442 -1,72	
5200	Nuohous				0 0,00	
5450	Vesi (perusm + käyttö)	1200	1 200	m ³	1,24 €/m ³	2 688 -0,15
5450	Jätevesi (perusm + käyttö)	1200	1 200	m ³	2,91 €/m ³	4 692 -0,27
5470	Sähkö				4 200 -0,24	
5490	Jätehuolto				4 900 -0,28	
5510	Vahinkovakuutukset				3 600 -0,20	
5600	Tontin vuokra				3 500 -0,20	
5620	Muut vuokrat kuin tontin vuokra				1 900 -0,11	
5700	Kiinteistövero			rakennukset 0,5 %	3 600 -0,20	
	Korjaukset ja huolto					
5840	Vuosikorjaukset				10 300 -0,58	
5850	Ympäristöhoitokulut				7 400 -0,42	
	Muut hoitokulut					
5935	Matkakulut, kiinteistöhoito				700 -0,04	
5900	Pankkikulut				500 -0,03	
5970	Muut talon hoitokulut				1 200 -0,07	
	HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ				127 322 -7	

Asuintalojen varausten purku korjauksiin 0

MENOT YHTEENSA 127 322 -7

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä **54 741** -3,10

Asuintalovarauksen muodostamiseen kerätty erä

PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ **54 741** **-3**

HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ **182 063** **-10**

Hoitomenovuokra 6,90 €/m²/kk

Pääomamenuvuokra 3,10 €/m²/kk

Kokonaisvuokra **10,00 €/m²/kk**

Perittävä omakustannusvuokra

1.3.2024 lukien **10,00 €/m²/kk**

Vuokranmääritysyksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

_____
Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	Mäntylä	Tilavuus	m ³
Osoite	Laskutie 2	Kerrosala	m ²
		Huoneistoala	1055,5 m ²
		Asuinhuoneistoala	1055,5 m ²
		Asuntoja	22 kpl
		Rakennusvuodet	1992

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100	Asuinhuoneistojen vuokrat				€/m ² /kk
	2 kk x	1055,5	m ² x	10,27 €/m ² /kk	21680
	10 kk x	1055,5	m ² x	10,89 €/m ² /kk	114 944
3121	Muut vuokrat				0 0,00
3310	Vesimaksut		25,00 €/hlö/kk		5 400 0,43
3315	Energiamaksut				0 0,00
3210	Saunamaksut		25,00 €/huoneisto/kk		400 0,03
3220	Pesutupamaksut				80 0,01
3230	Autopaikkamaksut		30,00 €/autopaikka/v		450 0,04
3790	Muut tuotot				0 0,00
	Luottotappiovaraus				-1 000 -0,08
	Tyhjilläänolovaraus				-1 500 -0,12
	Yli-/alijäämä				0 0,00

TUOTOT YHTEENSÄ 140 454

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

6201	Hallinto- ja henkilöstökuluosuus				28 900 -2,28
6300	Käyttö- ja huoltopalvelut				7 100 -0,56
5240	Lämmitys	Perusmaksu			3 300 -0,26
		Kulutus	350 MWh x	95,13 €/MWh	33 300 -2,63
5200	Nuohous				0 0,00
5450	Vesi (perusm + käyttö)	780 1 100	m ³	1,24 €/m ³	2 144 -0,17
5450	Jätevesi (perusm + käyttö)	780 1 100	m ³	2,91 €/m ³	3 981 -0,31
5470	Sähkö				4 800 -0,38
5490	Jätehuolto				4 800 -0,38
5510	Vahinkovakuutukset				1 500 -0,12
5600	Tontin vuokra				0 0,00
5620	Muut vuokrat kuin tontin vuokra				1 400 -0,11
5700	Kiinteistövero			rakennukset 0,5 %	1 800 -0,14
	Korjaukset ja huolto				
5840	Vuosikorjaukset				5 400 -0,43
5850	Ympäristöhoitokulut				1 500 -0,12
	Muut hoitokulut				
5935	Matkakulut, kiinteistöhoito				500 -0,04
5900	Pankkikulut				300 -0,02
5970	Muut talon hoitokulut				500 -0,04

HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ 101 225 -8

Asuintalojen varausten purku korjauksiin 0

MENOT YHTEENSÄ 101 225 -8

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä		40 506	-3,20
------------------------------	--	---------------	-------

Asuintalovarauksen muodostamiseen kerätty erä	€/m ² /kk	0	
---	----------------------	---	--

PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ		40 506	
-----------------------------	--	---------------	--

HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ		141 731	
---------------------------------------	--	----------------	--

Hoitomenovuokra	7,69 €/m ² /kk
-----------------	---------------------------

Pääomamenuvuokra	3,20 €/m ² /kk
------------------	---------------------------

Kokonaisvuokra	10,89 €/m²/kk
-----------------------	---------------------------------

VUOKRAN PERINTÄKAUSIKORJAUS

Perittävä omakustannusvuokra	
1.3.2024 lukien	10,89 €/m²/kk

Vuokranmäärityksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

_____
Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi Ahmarivi	Tilavuus	
Osoite Ahmatie 5	Kerrosala	
Jäkälätie 1	Huoneistoala	1600
Jäkälätie 3	Asuinhuoneistoala	1600
	Asuntoja	1
	Rakennusvuodet	1976

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100	Asuinhuoneistojen vuokrat					€/m ² /kk	
	2 kk	58,0	m ²	x	9,61	€/m ² /kk	
	10 kk	58,0	m ²	x	10,19	€/m ² /kk	
3121	Muut vuokrat					0	
3310	Vesimaksut	lämminvesi 8,79 €/m ³ , kylmävesi 4,03 €/m ³					0
3315	Energiamaksut					0	
3210	Saunamaksut	25,00 €/huoneisto					0
3220	Pesutupamaksut					0	
3230	Autopaikkamaksut	30,00 €/autopaikka/v					0
3790	Muut tuotot					0	
	Luottotappiovaraus					0	
	Tyhjilläänolovaraus					0	
	Yli-/alijäämä					0	
					TUOTOT YHTEENSÄ	7025	

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

6201	Hallinto- ja henkilöstökuluosuus					80	
6300	Käyttö- ja huoltopalvelut					0	
5240	Lämmitys	Perusmaksu					0
		Kulutus					0
5200		Nuohous					0
5450	Vesi (perusm + käyttö)					125	
5450	Jätevesi (perusm + käyttö)					125	
5470	Sähkö					110	
5490	Jätehuolto					0	
5510	Vahinkovakuutukset					0	
5600	Tontin vuokra					0	
5620	Muut vuokrat kuin tontin vuokra					0	
5700	Kiinteistövero				rakennukset 0,5 %	0	
	Korjaukset ja huolto						
5840		Vuosikorjaukset			0,00	0	
5850		Ympäristöhoitokulut					0
	Muut hoitokulut						
5935		Matkakulut, kiinteistöhoito					0
5900		Pankkikulut					0
5970	Vastikkeet					3300	
					HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ	3740	

Asuintalojen varausten purku korjauksiin 0

MENOT YHTEENSÄ 3740

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä

#####

Asuintalovarauksen muodostamiseen kerätty erä

€/m²/kk

PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ

#####

HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ

#####

Hoitomenovuokra

€/m²/kk

Pääomamenuvuokra

0,00 €/m²/kk

Kokonaisvuokra

10,19 €/m²/kk

Perittävä omakustannusvuokra

1.3.2024 lukien

10,19 €/m²/kk

Vuokranmäärityksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy
Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	Väisälä	Tilavuus	m ³
Osoite	Puolangantie 121	Kerrosala	m ²
		Huoneistoala	206 m ²
		Asuinastoala	206 m ²
		Asuntoja	4 kpl
		Rakennusvuodet	1990

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100	Asuinhuoneistojen vuokrat				€/m ² /kk
	2 kk x	206,0 m ² x	7,85 €/m ² /kk		3234
	10 kk x	206,0 m ² x	8,32 €/m ² /kk		17 139
3121	Muut vuokrat				0 0,00
3310	Vesimaksut	kylmävesi 4,15 €/m ³			750 0,30
3315	Energiamaksut				0 0,00
3210	Saunamaksut				0,00
3220	Pesutupamaksut				0,00
3230	Autopaikkamaksut	30,00 €/autopaikka/v			30 0,01
3790	Muut tuotot				1 400 0,57
	Luottotappiovaraus				0 0,00
	Tyhjilläänolovaraus				-2 250 -0,91
	Yli-/alijäämä				0 0,00
	TUOTOT YHTEENSÄ				20 303 0

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

6201	Hallinto- ja henkilöstökuluosuus				3 650 -1,48
6300	Käyttö- ja huoltopalvelut				720 -0,29
5240	Lämmitys	Perusmaksu			0 0,00
		Kulutus	0 MWh	€/MWh	0 0,00
5200	Nuohous				0 0,00
5450	Vesi (perusm + käyttö)	360	175 m ³	1,24 €/m ³	577 -0,23
5450	Jätevesi (perusm + käyttö)	360	175 m ³	2,91 €/m ³	869 -0,35
5470	Sähkö				3 000 -1,21
5490	Jätehuolto				400 -0,16
5510	Vahinkovakuutukset				500 -0,20
5600	Tontin vuokra				500 -0,20
5620	Muut vuokrat kuin tontin vuokra				280 -0,11
5700	Kiinteistövero		rakennukset 0,5 %		450 -0,18
	Korjaukset ja huolto				
5840		Vuosikorjaukset			2 500 -1,01
5850		Ympäristöhoitokulut			900 -0,36
	Muut hoitokulut				
5935		Matkakulut, kiinteistöhoito			250 -0,10
5900		Pankkikulut			100 -0,04
5970		Muut talon hoitokulut			375 -0,15
	HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ				15 071 -6

Asuintalojen varausten purku korjauk 0

MENOT YHTEENSÄ 15 071 -6

KIINTEISTÖN PÄÄOMAKULUT

Tasatut pääomakulut yhteensä 5 433 -2,20

Asuintalovarauksen muodostamiseen kerätty erä €/m²/kk 0

PÄÄOMAPUOLI YHTEENSÄ 5 433

HOITO- JA PÄÄOMAMENOT YHTEENSÄ 20 505

Hoitomenovuokra 6,13 €/m²/kk

Pääomamenuvuokra 2,20 €/m²/kk

Kokonaisvuokra 8,32 €/m²/kk

**Perittävä omakustannusvuokra
1.3.2024 lukien**

8,32 €/m²/kk

Vuokranmääritysyksikön laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy
Ahmahakan hallituksen toimesta.

Paikka ja aika _____

_____
Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Kiinteistön nimi	Kanevapuisto	Tilavuus	m ³
Osoite	Kenttätie 9	Kerrosala	m ²
		Huoneistoala	646,5 m ²
		Asuinhstoala	646,5 m ²
		Asuntoja	14 kpl
		Rakennusvuodet	1988

KIINTEISTÖN TUOTOT

3100	Asuinhuoneistojen vuokrat					€/m ² /kk
	2 kk x	646,5 m ²	x	9,07	€/m ² /kk	11 728
	10 kk x	646,5 m ²	x	9,61	€/m ² /kk	62 129
3121	Muut vuokrat					0
3310	Vesimaksut	lämmin vesi 9,86 €/m ³ , kylmävesi 4,15 €/m ³				4 000
3315	Energiamaksut					0
3210	Saunamaksut					0,00
3220	Pesutupamaksut					0,00
3230	Autopaikkamaksut	30,00 €/autopaikka/v				270
3790	Muut tuotot					4 200
	Luottotappiovaraus					-500
	Tyhjilläänolovaraus					-5 100
	Yli-/alijäämä					0
						0,00
						76 726
						0

TUOTOT YHTEENSÄ

KIINTEISTÖN HOITOKULUT

6201	Hallinto- ja henkilöstökuluosuus					17 400	-2,24
6300	Käyttö- ja huoltopalvelut					2 100	-0,27
5240	Lämmitys	Perusmaksu				1 700	-0,22
		Kulutus	140 MWh	x	95,13 €/MWh	13 318	-1,72
5200	Nuohous						0,00
5450	Vesi (perusm + käyttö)	630	890	m ³	1,24 €/m ³	1 734	-0,22
5450	Jätevesi (perusm + käyttö)	630	890	m ³	2,91 €/m ³	3 220	-0,42
5470	Sähkö					1 800	-0,23
5490	Jätehuolto					2 950	-0,38
5510	Vahinkovakuutukset					1 600	-0,21
5600	Tontin vuokra					750	-0,10
5620	Muut vuokrat kuin tontin vuokra					860	-0,11
5700	Kiinteistövero				rakennukset 0,5 %	900	-0,12
	Korjaukset ja huolto						
5840	Vuosikorjaukset					3 250	-0,42
5850	Ympäristöhoitokulut					1 500	-0,19
	Muut hoitokulut						
5935	Matkakulut, kiinteistönhoito					100	-0,01
5900	Pankkikulut					100	-0,01
5970	Muut talon hoitokulut					900	-0,12
						54 182	-7

HOITOMENOPUOLI YHTEENSÄ

Asuintalojen varausten purku korjauksiin 0

MENOT YHTEENSÄ

54 182 -7

KIINTEISTÖ OY HYRYNSALMEN VIRASTOTALO

PL 1

89401 HYRYNSALMI

TOIMINTASUUNNITELMA VUOSILLE 2024 - 2026**Toimintaympäristö**

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalo on osa Hyrynsalmen kuntakonsernia. Kuntakonserniin kuuluvat myös As Oy Kiviöntaito, Kiinteistö Oy Ahmahaka, Vesi-Mega Oy, Kainuun Jätehuolto Ky ja Kainuun sote kuntayhtymä.

Kunnan asukasluku 31.12.1983 oli 4349 henkeä ja asukasluvun ennakkotieto (syyskuu 2023) on 2060 henkeä. Asukasluku on yli puolittunut 39 vuodessa.

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalon tiloissa käyttäjinä ovat Hyrynsalmen kunta, Hyrynsalmen seurakunta, Hyryn Hoiva Oy ja Kainuun sote kuntayhtymä. Tiloja ovat vuokranneet myös yritykset.

Kiinteistö Oy Virastotalon tilat ovat 39 -vuotta sitten rakennetut. Kiinteistö Oy Virastotalon osakkeet omistaa Hyrynsalmen kunta.

Toiminnan tavoitteet ja toimintamuodot

Kiinteistö Oy Virastotalon tavoitteena on tarjota kohtuuhintaisella vastikkeella tiloja omistajansa omaan käyttöön ja vuokratyöhön.

Kiinteistö Oy Virastotalon tavoitteena on pitää Kiinteistö Oy Hyrynsalmen virastotalon talous hyvässä kunnossa.

Toiminta- ja taloustavoitteet

Vastikkeiden korotuksissa huomioidaan kasvanut korjausvelka ja korjaustoimenpiteet pyritään rahoittamaan kassavaroilla. Vastikkeet ovat **344 284 euroa** vuodelle 2024, **354 091 euroa** vuodelle 2025 ja **364 345 euroa** vuodelle 2026.

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalo on aloittanut suunnitelman mukaiset poistot 01.01.2017 alkavalta tilikaudelta. Yhtiön taloudellinen tilanne säilynee kuitenkin vakaana vuosien 2023- 2025 välisenä aikana ja yhtiön tulosodote vuodelle 2023 on lievästi voitollinen.

Kiinteistöjen korjaukset

Vuosien 2024 – 2025 välisenä aikana tehdään linjasaneeraus tarvittavilta osin. Vuoden 2024 alussa käynnistetään linjasaneerauksen suunnittelu. Linjasaneeraus on tehty ns. poliisin tiloihin vuoden 2011 aikana. Vuoden 2024 – 2026 suunnitellaan ja rakennetaan sähkölatauspisteet. Ilmastointikanavien mahdollinen puhdistaminen ilmastointikoneittain vuosien 2024 -2026 aikana.

Vuosien 2024 – 2026 korjataan etupihan rakenteita, maalataan ulkopintoja, lisäksi huolehditaan vesikaton mahdollisista korjauksista.

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen Virastotalo

Hyrynsalmi 20.11.2023

Raimo Heikkinen
hallituksen puheenjohtaja

Anja Heikkinen
jäsen

Pekka Oikarinen
toimitusjohtaja

TALOUSSUUNNITELMA VUODELLE 2024

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen virastotalo

Tilavuus	m ³
Kerrosala	m ²
Huoneistoala	m ²
Rakennusvuosi	1984

KIINTEISTÖJEN TUOTOT

Vastikkeet	kk	neliöt	piste	
	12,0	3715	7,42	330 784
Muut vuokrat				
Vesimaksut				
Energiamaksut				
Saunamaksut				
Pesutupamaksut				
Autopaikkamaksut	Autopaikat/autopaikka/vuosi			500
Muut tuotot				13 000
Luottotappiovaraus				
Tyhjilläänolovaraus				
Yli-/alijäämä				
			TUOTOT YHTEENSÄ	344 284

KIINTEISTÖJEN HOITOKULUT

Hallinto- ja henkilöstökulut				78 000
Käyttö- ja huoltopalvelut			Kulutus mwh	18 000
Lämmitys	Perusmaksut			
	Kulutusmaksut			
	Nuohous			
	Yhteensä			69 000
Vesi ja jätevesi				3 600
Sähkö				18 000
Jätehuolto				2 000
Vahinkovakuutukset				1 600
Tontin vuokra				
Muut vuokrat kuin tontin vuokra				3 000
Kiinteistövero				30 000
Korjaukset ja huolto				
	Vuosikorjaukset			115 000
	Ympäristöhoitokulut			4 000
Muut hoitokulut				
	Matkakulut, kiinteistöhoito ym.			1 500
	Pankkikulut			
	Muut talon hoitokulut			100
	HOITOMENOT YHTEENSÄ			343 800

KIINTEISTÖJEN PÄÄOMAKULUT

Lainan pääomakulut		
Lyhennys		0
Korko		0
	PÄÄOMAKULUT YHTEENSÄ	0
	HOITO- JA PÄÄOMAKULUT YHTEENSÄ	343 800

Laskelma on hyväksytty Kiinteistö Oy Hyrynsalmen hallituksen toimesta

Paikka ja aika   Hyrynsalmi 20.11.2023

Allekirjoitukset

TALOUSSUUNNITELMA VUODELLE 2025

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen virastotalo

Tilavuus	m3
Kerrosala	m2
Huoneistoala	m2
Rakennusvuosi	1984

KIINTEISTÖJEN TUOTOT

Vastikkeet	kk	neliöt	piste	
	12	3715	7,64	340591
Muut vuokrat				
Vesimaksut				
Energiamaksut				
Saunamaksut				
Pesutupamaksut				
Autopaikkamaksut	Autopaikat/autopaikka/vuosi			500
Muut tuotot				13000
Luottotappiovaraus				
Tyhjilläänolovaraus				
Yli-/alijäämä				
				<u>TUOTOT YHTEENSÄ</u>
				354091

KIINTEISTÖJEN HOITOKULUT

Hallinto- ja henkilöstökulut				80000
Käyttö- ja huoltopalvelut			Kulutus mwh	19000
Lämmitys	Perusmaksut			
	Kulutusmaksut			
	Nuohous			
	Yhteensä			72000
Vesi ja jätevesi				3800
Sähkö				19500
Jätehuolto				2100
Vahinkovakuutukset				1800
Tontin vuokra				
Muut vuokrat kuin tontin vuokra				3100
Kiinteistövero				30000
Korjaukset ja huolto				
	Vuosikorjaukset			115000
	Ympäristöhoitokulut			5000
Muut hoitokulut				
	Matkakulut, kiinteistöhoito ym.			1500
	Pankkikulut			
	Muut talon hoitokulut			100
				<u>HOITOMENOT YHTEENSÄ</u>
				352900

KIINTEISTÖJEN PÄÄOMAKULUT

Lainan pääomakulut	
Lyhennys	0
Korko	0
<u>PÄÄOMAKULUT YHTEENSÄ</u>	0
<u>HOITO- JA PÄÄOMAKULUT YHTEENSÄ</u>	352900

TALOUSSUUNNITELMA VUODELLE

2026

Kiinteistö Oy Hyrynsalmen virastotalo

Tilavuus	m ³
Kerrosala	m ²
Huoneistoala	m ²
Rakennusvuosi	1984

KIINTEISTÖJEN TUOTOT

Vastikkeet	kk	neliöt	piste	
	12,0	3715	7,87	350 845
Muut vuokrat				
Vesimaksut				
Energiamaksut				
Saunamaksut				
Pesutupamaksut				
Autopaikkamaksut	Autopaikat/autopaikka/vuosi			500
Muut tuotot				13 000
Luottotappiovaraus				
Tyhjilläänolovaraus				
Yli-/alijäämä				
				<u>TUOTOT YHTEENSÄ</u>
				364 345

KIINTEISTÖJEN HOITOKULUT

Hallinto- ja henkilöstökulut				82 000
Käyttö- ja huoltopalvelut			Kulutus mwh	20 000
Lämmitys	Perusmaksut			
	Kulutusmaksut			
	Nuohous			
	Yhteensä			75 000
Vesi ja jätevesi				4 000
Sähkö				21 000
Jätehuolto				2 150
Vahinkovakuutukset				2 000
Tontin vuokra				
Muut vuokrat kuin tontin vuokra				3 200
Kiinteistövero				29 500
Korjaukset ja huolto				
	Vuosikorjaukset			115 000
	Ympäristöhoitokulut			5 000
Muut hoitokulut				
	Matkakulut, kiinteistöhoito ym.			1 500
	Pankkikulut			
	Muut talon hoitokulut			100
				<u>HOITOMENOT YHTEENSÄ</u>
				360 450

KIINTEISTÖJEN PÄÄOMAKULUT

Lainan pääomakulut
Lyhennys
Korko

0
0
0

PÄÄOMAKULUT YHTEENSÄ

HOITO- JA PÄÄOMAKULUT YHTEENSÄ

360 450

TALOUSARVIO JA TOIMINTASUNNITELMA 2024 -2026**Asunto Oy Kiviöntaito**

Asunto Oy Kiviöntaidon tehtävänä on vastata neljän asuinhuoneiston kunnossapidosta ja tarjota kohtuuhintaisella vastikkeella tiloja omistajiensa käyttöön.

Strategiset tavoitteet vuoteen 2026

Strategisena tavoitteena on pitää Asunto Oy Kiviöntaidon talous / kassavarat hyvässä kunnossa.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Toiminnallisena tavoitteena on tehokas kiinteistönhallinta. Tavoitteena on pitää vuokralaiset omistajien hallitsemisissa tiloissa.

Toimenpiteet 2024

Vastikkeita korotetaan 1,11 euroon / vastikepiste / kuukausi. Kiinteistössä tehdään vain välttämättömimmät korjaukset ja varaudutaan tuleviin perusparannuksiin.

Vastike v. 2024 on 1,11 euroa / vastikepiste / kuukausi
Tulosodote vuodelle 2024 on **tappiolla 3 460 euroa**

Vastike v. 2025 tulee nousemaan 1,14 euroon / vastikepiste / kuukausi.
Tulosodote vuodelle 2025 on **tappiolla 3 715 euroa**.

Vastike v. 2026 tulee nousemaan 1,17 euroon / vastikepiste / kuukausi.
Tulosodote vuodelle 2026 on **tappiolla 3 920 euroa**.

Resurssit

- osa-aikainen isännöitsijä
- kiinteistönhoitaja (ostopalveluina)

Hyrnsalmi 20.11.2023

Asunto Oy Kiviöntaito

Hallitus

Raimo Heikkinen

Pekka Oikarinen

Anja Heikkinen

TALOUSARVIO VUODELLE 2024

Asunto Oy Kiviöntaito

Tilavuus	990 m ³
Kerrosala	336 m ²
Asuinhuoneistoala	m ³
Huoneistoala	253 m ²
Asuntoja	4 kpl
Rakennusvuosi	1 985

KIINTEISTÖJEN TUOTOT

Vastikkeet	kk	Osakkeet piste	
	12,0	1500	1,11
			19 980

Muut vuokrat

Vesimaksut

Energiamaksut

Saunamaksut

Pesutupamaksut

Autopaikkamaksut

30 € / autopaikka / vuosi

Muut tuotot

Luottotappiovaraus

Tyhjilläänolovaraus

Yli-/alijäämä

TUOTOT YHTEENSÄ

19 980

KIINTEISTÖJEN HOITOKULUT

Hallinto- ja henkilöstökulut 3 800

Käyttö- ja huoltopalvelut 4 000

Lämmitys Perusmaksut

Kulutusmaksut

Nuohous

Yhteensä

5 200

Vesi ja jätevesi 1 600

Sähkö 1 100

Jätehuolto 1 450

Vahinkovakuutukset 400

Tontin vuokra 830

Muut vuokrat kuin tontin vuokra

Kiinteistövero rakennus 610

Korjaukset ja huolto

Vuosikorjaukset 3 000

Ympäristöhoitokulut 750

Muut hoitokulut

Matkakulut, kiinteistöhoito ym. 100

Pankkikulut 100

Muut talon hoitokulut 500

MENOT YHTEENSÄ

23 440

Vastike on hyväksytty Asunto Oy Kiviöntaidon yhtiökokouksessa ___ / ___ 2023, § ___

TALOUSARVIO VUODELLE 2025

Asunto Oy Kiviöntaito

Tilavuus	990 m ³
Kerrosala	336 m ²
Asuinhuoneistoala	m ³
Huoneistoala	253 m ²
Asuntoja	4 kpl
Rakennusvuosi	1 985

KIINTEISTÖJEN TUOTOT

Vastikkeet	kk	Osakkee piste	
	12,0	1500	1,14
			20 520

Muut vuokrat

Vesimaksut

Energiamaksut

Saunamaksut

Pesutupamaksut

Autopaikkamaksut

30 € / autopaikka / vuosi

Muut tuotot

Luottotappiovaraus

Tyhjilläänolovaraus

Yli-/alijäämä

TUOTOT YHTEENSÄ

20 520

KIINTEISTÖJEN HOITOKULUT

Hallinto- ja henkilöstökulut 3 900

Käyttö- ja huoltopalvelut 4 150

Lämmitys Perusmaksut

Kulutusmaksut

Nuohous

Yhteensä

5 300

Vesi ja jätevesi

1 650

Sähkö

1 150

Jätehuolto

1 500

Vahinkovakuutukset

400

Tontin vuokra

835

Muut vuokrat kuin tontin vuokra

Kiinteistövero

rakennus

600

Korjaukset ja huolto

Vuosikorjaukset

3 250

Ympäristöhoitokulut

800

Muut hoitokulut

Matkakulut, kiinteistöhoito ym.

100

Pankkikulut

100

Muut talon hoitokulut

500

MENOT YHTEENSÄ

24 235

TALOUSARVIO VUODELLE 2026

Asunto Oy Kiviöntaito

Tilavuus	990 m ³
Kerrosala	336 m ²
Asuinhuoneistoala	m ³
Huoneistoala	253 m ²
Asuntoja	4 kpl
Rakennusvuosi	1 985

KIINTEISTÖJEN TUOTOT

Vastikkeet	kk	Osakkee piste	
	12,0	1500	1,17
			21 060

Muut vuokrat

Vesimaksut

Energiamaksut

Saunamaksut

Pesutupamaksut

Autopaikkamaksut

30 € / autopaikka / vuosi

Muut tuotot

Luottotappiovaraus

Tyhjilläänolovaraus

Yli-/alijäämä

TUOTOT YHTEENSÄ

21 060

KIINTEISTÖJEN HOITOKULUT

Hallinto- ja henkilöstökulut 3 950

Käyttö- ja huoltopalvelut 4 300

Lämmitys Perusmaksut
Kulutusmaksut
Nuohous
Yhteensä

5 400

Vesi ja jätevesi 1 700

Sähkö 1 200

Jätehuolto 1 550

Vahinkovakuutukset 400

Tontin vuokra 840

Muut vuokrat kuin tontin vuokra

Kiinteistövero rakennus 590

Korjaukset ja huolto

Vuosikorjaukset 3 500

Ympäristöhoitokulut 850

Muut hoitokulut

Matkakulut, kiinteistönhoito ym. 100

Pankkikulut 100

Muut talon hoitokulut 500

MENOT YHTEENSÄ

24 980

TALOUSARVIO LÄMPÖLAITOS 2024

MYYNTITUOTOT

Perusmaksut Ukkohalla				
Vesimaksut Ukkohalla				
Jätevesimaksut Ukkohalla				
Perusmaksut kirkonkylä				
Vesimaksut kirkonkylä				
Jätevesimaksut kirkonkylä ent. hinta				
Perusmaksu lämpö	k= ent 2,3	164 000		
Perusmaksu lämpö Ukkohalla	k= ent 2,3	13 000		
Kulutusmaksu Ukkohalla	175 Alv 0 %	134 160	172	780 MWh
Kulutusmaksu lämpö	69,97 Alv 0 %	1 090 600	82	13 300 MWh
Yht				14 080 MWh
Työpalvelumyynti kunta toimitusjohtaja				
Palkkiokorvaukset				
LIIKEVAIHTO			+	1 401 760

MATERIAALIT JA PALVELUT

Aine - ja tavarastot

Puru	11 000 MWh	423 500	38,50 €/MWh
Hake	5 500 MWh	217 250	39,50 €/MWh
Polttoöljy kevyt kk.	1500 MWh	202 500	135 €/MWh
Polttoöljy kevyt Ukkohalla	1000 MWh	135 000	135 €/MWh
Polttopuut		200	
Kemikaalit		1 000	979 450
Yht	19 000		
Hyötysuhde	0,74		

Ulkopuoliset palvelut

Kunnossapitopalvelut	15 000
Laskutus/asiantuntijapalvelut ja toimitusjohtaja palvelut	25 000
Ulkopuoliset palvelut sisäinen	3 500

MATERIAALIT JA PALVELUT YHTEENSÄ - **1 022 950**

HENKILÖSTÖKULUT

Ostettu palvelut, toimitusjohtaja	20 000
Tuntipalkat	80 000
Palkkiot	2 000

PALKAT YHTEENSÄ **102 000**

TALOUSARVIO LÄMPÖLAITOS

HENKILÖSIVUKULUT

KuEL-maksut	26 500
Sosiaaliturvamaksu	1 571
Tapaturmavakuutusmaksu	408
Työttömyysvakuutus	1 224
Ryhmähenkivakuutus	41

29 743

HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ- **131 743****LIKETOIMINNAN MUUT KULUT**

Työterveyshuolto	3 000
Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	100
Työvaateet	2 000
Henkilökunnan ravinto	100
Henkilökunnan virkistys	1 000
Henkilökunnan koulutus	1 500

TOIMITILAKULUT

Maa-alueiden vuokrat sisäinen	2 000
Toimitilavuokrat	5 000
Kiinteistövuokutus	1 800
Kiinteistövero	250
Rakennustarvikkeet	500
Kiinteistöjen korjaus	1 500
Sähkö	40 000
Lämpöenergia, sisäinen	
Vesi	
Puhtaanapito	500
Puhtaanapito sisäinen	1 000
Jätehuolto	800

KALUSTOKULUT

Kon. ja kal. vuokra	100
Koneiden ja kaluston korjaustarvike	10 000
Koneiden ja kaluston korjauspalvelu	3 000
Liikennepolttonesteet	100
ATK-ylläpitomaksut	2 500
Kaluston pienh.	2 500
Alle kolmen vuoden kalusto	3 000
Vakuutukset	3 500

MATKUSTUSKULUT

Matkaliput	850
Majoituskulut	700
Päivärahat	150
Kilometrikorvaukset	1 500

TALOUSARVIO LÄMPÖLAITOS

Lähetysrahdit	<u>500</u>
Ostorahtit	<u>1 000</u>

EDUSTUSKULUT

Edustuskulut	<u>500</u>
--------------	------------

MAINOS JA MARKKINOINTI

Mainokset	<u>800</u>
Lomakkeet	<u>300</u>
Kokous- ja neuvottelukulut	100

MUUT LIIKETOIMINNAN KULUT

Posti	<u>400</u>
Puhelin	<u>1 800</u>
Internet	<u>2 000</u>
Pankinkulut	<u>470</u>
Konttoritarvikkeet	<u>350</u>
Lomakekulut	<u>100</u>
Kirjallisuus ja lehdet	<u>200</u>
Jäsenmaksut	<u> </u>
Yritysvakuutukset	<u>900</u>
Kirjanpito / tilintarkastus	<u>3 500</u>
Lahjoitukset	<u>150</u>
Luvat	<u>500</u>

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT YHTEENSÄ- 102 520**KÄYTTÖKATE**+ 144 547**RAHOITUSTUOTOT JA KULUT**

Korkotuotot:	<u> </u>
55,80 % Korkokulut pankille	<u> </u>
Korkokulut kunnalle	<u> </u>

RAHOITUSTUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ- 0**VUOSIKATE**144 547**SUUNNITELMANMUKAISET POISTOT**

Poistot muista pitkän. men	<u>900</u>
Poistot rakennus/rakennel	<u>9 582</u>
Poistot koneet/kalusto	<u>6 871</u>
Poistot muista aineellisista h.	<u>60 839</u>
L-keskus ukkohalla rak.	10 450
L-keskus ukkohalla kon.	2 420

SUUNNITELMANMUKAISET POISTOT YHTEENSÄ**- 91 062****TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)****53 485**

TALOUSARVIO VESILAITOS KK. 2024

MYYNTITUOTOT

				Korotettu	
Perusmaksut Ukkohalla			m3/vuosi		
Vesimaksut Ukkohalla					
Jätevesimaksut Ukkohalla					
	<i>Voimassaoleva</i>				
Perusmaksut kirkonkylä	140 € omakotitalo	71 000		140 € omakotitalo	
Vesimaksut kirkonkylä	0,95	75 000	75 000	1,00 nyk	
Jätevesimaksut kirkonkylä	2,3	199 750	85 000	2,35 nyk	
Perusmaksu lämpö					
Perusmaksu lämpö Ukkohalla					
Kulutusmaksu Ukkohalla					
Kulutusmaksu lämpö					
Lietteen käsittelymaksu	9,00	15 300		9,00	1700
Työpalvelumyynti					
Palkkiokorvaukset					
LIIKEVAIHTO			+	361 050	

MATERIAALIT JA PALVELUT**Aine - ja tavaraostot**

Puru		
Hake (karikke lietteeseen)		2 500
Polttoöljy raskas		
Polttoöljy kevyt		
Polttopuut		
Kemikaalit		20 000

Ulkopuoliset palvelut

Kunnossapitopalvelut		15 000
Vesitutkimukset		2 000
Velvoitetrkkailu		4 200
Laskutus/asiantuntijapalvelut		4 000
Ulkopuoliset palvelut sisäinen		3 500

MATERIAALIT JA PALVELUT YHTEENSÄ - **48 700**

HENKILÖSTÖKULUT

Ostettu palvelut, toimitusjohtaja		15 000
Tuntipalkat		89 000
Palkkiot		

PALKAT YHTEENSÄ **104 000**

TALOUSARVIO VESILAITOS KK.

HENKILÖSIVUKULUT

KuEL-maksut	27 019
Sosiaaliturvamaksu	1 602
Tapaturmavakuutusmaksu	416
Työttömyysvakuutus	1 248
Ryhmähenkivakuutus	42

HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ- **134 326****LIKETOIMINNAN MUUT KULUT**

Työterveyshuolto	2 000
Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	50
Työvaatteet	1 000
Henkilökunnan ravinto	150
Henkilökunnan virkistys	
Henkilökunnan koulutus	2 000

TOIMITILAKULUT

Maa-alueiden vuokrat sisäinen	11 000
Toimitilavuokrat	4 000
Kiinteistövuokutus	1 500
Kiinteistövero	350
Rakennustarvikkeet	10 000
Sähkö	40 000
Lämpöenergia, sisäinen	2 600
Vesi, sisäinen	
Puhtaanapito	2 500
Puhtaanapito sisäinen	1 700
Jätehuolto	2 500

KALUSTOKULUT

Kon. ja kal. vuokra	
Koneiden ja kaluston korjaustarvike	15 000
Koneiden ja kaluston korjauspalvelu	4 000
Liikennepolttonesteet, voiteluaineet	100
ATK-ylläpitomaksut	1 100
Kaluston pienh.	2 000
Alle kolmen vuoden kalusto	2 500
Vakuutukset	2 000

MATKUSTUSKULUT

Matkaliput	350
Majoituskulut	1 000
Päivärahat	50
Kilometrikorvaukset	500

TALOUSARVIO VESILAITOS KK.

Lähetysrahdit	<u>60</u>
Ostorahtit	<u>100</u>

EDUSTUSKULUT

Edustuskulut	<u>50</u>
--------------	-----------

MAINOS JA MARKKINOINTI

Mainokset	<u>100</u>
Lomakkeet	<u>200</u>
Kokous- ja neuvottelukulut	<u>100</u>

MUUT LIIKETOIMINNAN KULUT

Posti	<u>1 000</u>
Puhelin	<u>800</u>
Internet	<u>1 000</u>
Pankinkulut	<u>460</u>
Konttoritarvikkeet	<u>250</u>
Lomakekulut	<u>100</u>
Kirjallisuus ja lehdet	<u>250</u>
Jäsenmaksut	<u>600</u>
Yritysvakuutukset	<u>500</u>
Kirjanpito / tilintarkastus	<u>3 100</u>
Lahjoitukset	<u>40</u>
Luvat	<u>100</u>

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT YHTEENSÄ - 115 460

KÄYTTÖKATE + 62 564

RAHOITUSTUOTOT JA KULUT

Korkotuotot:	<u> </u>
44,20 % Korkokulut pankille	<u> </u>
Korkokulut kunnalle	<u> </u>

RAHOITUSTUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ - 0

VUOSIKATE

62 564

SUUNNITELMANMUKAISET POISTOT

Poistot muista pitkän. men	<u>3 366</u>
Poistot rakennus/rakennel	<u>3 909</u>
Poistot koneet/kalusto	<u>19 671</u>
Poistot muista aineellisista h.	<u>22 000</u>

SUUNNITELMANMUKAISET POISTOT YHTEENSÄ**- 48 946****TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)****13 618**

TALOUSARVIO VESILAITOS UKKOHALLA 2024

MYYNTITUOTOT

	<i>Voimassaoleva</i>		m3/vuosi	
Perusmaksut Ukkohalla		54 000		
Vesimaksut Ukkohalla	0,95	15 675	0,95	16 500
Jätevesimaksut Ukkohalla	2,3	37 950		16 500
Perusmaksun kerroin Uh	yp=0,25			
Perusmaksut kirkonkylä				
Vesimaksut kirkonkylä				
Jätevesimaksut kirkonkylä				
Perusmaksu lämpö				
Kulutuskasvu lämpö				
Lietteen käsittelymaksu				
Työpalvelumyynti				
Palkkiokorvaukset				
LIIKEVAIHTO			+	107 625

MATERIAALIT JA PALVELUT**Aine - ja tavaraostot**

Puru		
Hake		
Polttoöljy raskas		
Polttoöljy kevyt		
Polttopuut		
Kemikaalit		

Ulkopuoliset palvelut

Kunnossapitopalvelut	10 000
Vesitutkimukset	1 500
Laskutus/asiantuntijapalvelut	1 000
Ulkopuoliset palvelut sisäinen	

MATERIAALIT JA PALVELUT YHTEENSÄ **- 12 500**

HENKILÖSTÖKULUT

Kuukausipalkat	2 000
Tuntipalkat	2 000
Palkkiot	

PALKAT YHTEENSÄ **- 4 000**

TALOUSARVIO VESILAITOS UKKOHALLA

HENKILÖSIVUKULUT

KuEL-maksut	1 039
Sosiaaliturvamaksu	62
Tapaturmavakuutusmaksu	16
Työttömyysvakuutus	48
Ryhmähenkivakuutus	2

HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ- **5 166****LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT**

Työterveyshuolto	_____
Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	_____
Työvaateet	_____
Henkilökunnan ravinto	_____
Henkilökunnan virkistys	_____
Henkilökunnan koulutus	_____

TOIMITILAKULUT

Maa-alueiden vuokrat sisäinen	_____
Maa-alueiden vuokrat ulkoinen	1 500
Toimitilavuokrat	1 800
Kiinteistövakuutus	200
Kiinteistövero	_____
Rakennustarvikkeet	_____
Sähkö	15 000
Lämpöenergia, sisäinen	_____
Vesi, sisäinen	_____
Puhtaanapito	3 500
Puhtaanapito sisäinen	_____
Jätehuolto	_____

KALUSTOKULUT

Kon. ja kal. vuokra	_____
Koneiden ja kaluston korjaustarvike	1 000
Koneiden ja kaluston korjauspalvelu	2 000
Liikennepolttonesteet	0
ATK-ylläpitomaksut	2 600
Kaluston pienh.	_____
Alle kolmen vuoden kalusto	_____
Vakuutukset	300

MATKUSTUSKULUT

Matkaliput	_____
Majoituskulut	100
Päivärahat	_____
Kilometrikorvaukset	500

TALOUSARVIO VESILAITOS UKKOHALLA

Lähetysrahdit	_____
Ostorahtit	_____

EDUSTUSKULUT

Edustuskulut	_____
--------------	-------

MAINOS JA MARKKINOINTI

Mainokset	_____
Lomakkeet	_____
Kokous- ja neuvottelukulut	_____

MUUT LIIKETOIMINNAN KULUT

Posti	_____	500
Puhelin	_____	1 700
Internet	_____	
Pankinkulut	_____	300
Konttoritarvikkeet	_____	
Lomakekulut	_____	
Kirjallisuus ja lehdet	_____	
Jäsenmaksut	_____	
Yritysvakuutukset	_____	400
Kirjanpito / tilintarkastus	_____	600
Lahjoitukset	_____	
Luvat	_____	

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT YHTEENSÄ - **30 300**

KÄYTTÖKATE + **59 659**

RAHOITUSTUOTOT JA KULUT

Korkotuotot:	_____	
Korkokulut pankille	_____	
Korkokulut kunnalle	_____	3 000

RAHOITUSTUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ - **3 000**

VUOSIKATE

56 659

SUUNNITELMANMUKAISET POISTOT

Poistot muista pitkän. men	
Poistot rakennus/rakennel	<u>100</u>
Poistot koneet/kalusto	<u>15 300</u>
Poistot muista aineellisista h.	<u>29 900</u>

SUUNNITELMANMUKAISET POISTOT YHTEENSÄ

- **45 200**

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)

11 459

HENKILÖSIVUKULUT

KuEL-maksut	1 299
Sosiaaliturvamaksu	77
Tapaturmavakuutusmaksu	20
Työttömyysvakuutus	60
Ryhmähenkivakuutus	2

HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ- 6 458**LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT**

Työterveyshuolto	_____
Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	_____
Työvaateet	_____
Henkilökunnan ravinto	_____
Henkilökunnan virkistys	_____
Henkilökunnan koulutus	_____

TOIMITILAKULUT

Maa-alueiden vuokrat sisäinen	_____
	_____
Toimitilavuokrat	_____
Kiinteistövakuutus	_____
Kiinteistövero	_____
Rakennustarvikkeet	_____
	_____
Sähkö	_____
Lämpöenergia, sisäinen	_____
Vesi, sisäinen	_____
Puhtaanapito	_____
Puhtaanapito sisäinen	_____
Jätehuolto	_____

KALUSTOKULUT

Kon. ja kal. vuokra	_____
Koneiden ja kaluston korjaustarvike	500
Koneiden ja kaluston korjauspalvelu	2 000
Liikennepolttonesteet	6 000
ATK-ylläpitomaksut	_____
Kaluston pienh.	_____
Alle kolmen vuoden kalusto	_____
Vakuutukset	200

MATKUSTUSKULUT

Matkaliput	_____
Majoituskulut	_____
Päivärahat	_____
Kilometrikorvaukset	_____
Poltto- ja voiteluaine (auto)	0
Korjaukset huollot	2 000

Vakuutukset auto	1 400
Katsastus	160
Moottoriajoneuvovero	<u>220</u>

TALOUSARVIO MUU MYYNTI

Lähetysrahdit	<u> </u>
Ostorahtit	<u> </u>

EDUSTUSKULUT

Edustuskulut	<u> </u>
--------------	-----------------------------

MAINOS JA MARKKINOINTI

Mainokset	<u> </u>
Lomakkeet	<u> </u>
Kokous- ja neuvottelukulut	<u> </u>

MUUT LIIKETOIMINNAN KULUT

Posti	<u> </u>
Puhelin	<u> </u>
Internet	<u> </u>
Pankinkulut	<u> </u>
Konttoritarvikkeet	<u> </u>
Lomakekulut	<u> </u>
Kirjallisuus ja lehdet	<u> </u>
Jäsenmaksut	<u> </u>
Yritysvakuutukset	<u> </u>
Kirjanpito / tilintarkastus	<u> 350</u>
Lahjoitukset	<u> </u>
Luvat	<u> </u>

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT YHTEENSÄ -   9 050

KÄYTTÖKATE +   -7 208

RAHOITUSTUOTOT JA KULUT

Korkotuotot:	<u> </u>
Korkokulut pankille	<u> </u>
Korkokulut kunnalle	<u> </u>

RAHOITUSTUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ -   0

VUOSIKATE

                    -7 208

SUUNNITELMANMUKAISET POISTOT

Poistot muista pitkän. men	<u> </u>
Poistot rakennus/rakennel	<u> </u>
Poistot koneet/kalusto	<u> 9 100</u>
Poistot muista aineellisista h.	<u> </u>

SUUNNITELMANMUKAISET POISTOT YHTEENSÄ

-           9 100

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)

          -16 308

TALOUSARVIO YHTEENSÄ 2024**MYYNTITUOTOT**

Perusmaksut Ukkohalla	54 000
Vesimaksut Ukkohalla	15 675
Jätevesimaksut Ukkohalla	37 950
Perusmaksut kirkonkylä	71 000
Vesimaksut kirkonkylä	75 000
Jätevesimaksut kirkonkylä	199 750
Perusmaksu lämpö kk	164 000
Perusmaksu lämpö Ukkohalla	13 000
Kulutusmaksu Ukkohalla	134 160
Kulutusmaksu lämpö kk	1 090 600
Lietteen käsittelymaksu	15 300
Työpalvelumyynti	7 800
Palkkiokorvaukset	3 000

LIIKEVAIHTO+ **1 881 235****MATERIAALIT JA PALVELUT****Aine - ja tavaraostot**

Puru	423 500
Hake	219 750
Polttoöljy raskas	202 500
Polttoöljy kevyt	137 000
Polttopuut	200
Kemikaalit	21 000

Ulkopuoliset palvelut

Kunnossapitopalvelut	40 500
Vesitutkimukset	3 500
Velvoitetrkkailu	4 200
Laskutus/asiantuntijapalvelut	30 000
Ulkopuoliset palvelut sisäinen	7 000

MATERIAALIT JA PALVELUT YHTEENSÄ- **1 089 150****HENKILÖSTÖKULUT**

Kuukausipalkat	37 000
Tuntipalkat	176 000
Palkkiot	2 000

PALKAT YHTEENSÄ- **215 000****TALOUSARVIO YHTEENSÄ**

HENKILÖSIVUKULUT

KuEL-maksut	55 857
Sosiaaliturvamaksu	3 311
Tapaturmavakuutusmaksu	860
Työttömyysvakuutus	2 580
Ryhmähenkivakuutus	160
Varhaiseläkemeno	
	62 768

HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ- **277 768****LIKETOIMINNAN MUUT KULUT**

Työterveyshuolto	5 000
Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	150
Työvaateet	3 000
Henkilökunnan ravinto	250
Henkilökunnan virkistys	1 000
Henkilökunnan koulutus	3 500

TOIMITILAKULUTTAKULUT

Maa-alueiden vuokrat sisäinen	13 000
Maa-alueiden vuokrat ulkoinen	1 500
Toimitilavuokrat	10 800
Kiinteistövakuutus	3 500
Kiinteistövero	600
Rakennustarvikkeet	10 500
	1 500
Sähkö	95 000
Lämpöenergia, sisäinen	2 600
Vesi, sisäinen	0
Puhtaanapito	6 500
Puhtaanapito sisäinen	2 700
Jätehuolto	3 300

KALUSTOKULUT

Kon. ja kal. vuokra	100
Koneiden ja kaluston korjaustarvike	26 500
Koneiden ja kaluston korjauspalvelu	11 000
Liikennepolttonesteet	6 200
ATK-ylläpitomaksut	6 200
Kaluston pienh.	4 500
Alle kolmen vuoden kalusto	5 500
Vakuutukset	6 000

MATKUSTUSKULUT

Matkaliput	1 200
Majoituskulut	1 800
Päivärahat	200
Kilometrikorvaukset	2 500
Poltto- ja voiteluaine (auto)	0
Korjaukset huollot	2 000

Vakuutukset auto	1 400
Katsastus	160
Moottoriajoneuvovero	220

TALOUSARVIO YHTEENSÄ

Lähetysrahdit	<u>560</u>
Ostorahdit	<u>1 100</u>

EDUSTUSKULUT

Edustuskulut	<u>550</u>
--------------	------------

MAINOS JA MARKKINOINTI

Mainokset	<u>900</u>
Lomakkeet	<u>500</u>
Kokous- ja neuvottelukulut	

MUUT LIIKETOIMINNAN KULUT

Posti	<u>1 900</u>
Puhelin	<u>4 300</u>
Internet	<u>3 000</u>
Pankinkulut	<u>1 230</u>
Konttoritarvikkeet	<u>600</u>
Lomakekulut	<u>200</u>
Kirjallisuus ja lehdet	<u>450</u>
Jäsenmaksut	<u>600</u>
Yritysvakuutukset	<u>1 800</u>
Kirjanpito / tilintarkastus	<u>7 550</u>
Lahjoitukset	<u>190</u>
Luvat	<u>600</u>

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT YHTEENSÄ - 265 910

KÄYTTÖKATE + 248 407

RAHOITUSTUOTOT JA KULUT

Korkotuotot:	<u>0</u>
Korkokulut pankille	<u>0</u>
Korkokulut kunnalle	<u>3 000</u>

RAHOITUSTUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ - 3 000

VUOSIKATE

245 407

SUUNNITELMANMUKAISET POISTOT

Poistot muista pitkän. men	<u>4 266</u>
Poistot rakennus/rakennel	<u>13 591</u>
Poistot koneet/kalusto	<u>50 942</u>
Poistot muista aineellisista h.	<u>112 739</u>
L-keskus ukkohalla rak.	10 450
L-keskus ukkohalla kon.	2 420

SUUNNITELMANMUKAISET POISTOT YHTEENSÄ**- 194 408****TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)****50 999**